

Los Hechos De Los Apóstoles Ja Jas Sc'ulan Ja Snebuman Jumasa Ja Jesusi

Oj bi jecjuc con ja Espíritu Santo

¹ Lec ay, Tata Teófilo, ja mero sbajtanil juun it jtz'ijba ta huii, ch'ac ni cala huab spetzanil ja jastic sc'ulan soc ja jastic sea ja Cajualtic Jesusi. Jach ni sc'ulan desde q'ue stul ja yateli ² Masan to iiji q'ue ja ba satq'uinali. Pero ja mi tox huaj ja ba satq'uinal ja Jesusi, stzaa ja secabanum jumasa. Yal yab ja jas lec oj sc'uluquei, jaxa jas yala, como ja' ni yuj ja yip ja Espíritu Santo. ³ Jaxa Jesusi ti xa chama, iday, ja mas tzaani ja secabanum jumasa yilahue entero scuervo. Snajtil ja cuarenta c'ac'u jumasa jahui, jujune ta ch'ay c'ujol huax jac see sbaj yile. Jac ni see sbaj juntiro claro leca ba oj snaa ja secabanum jumasa que sacui ta. Ja' ni mero huan staajel ti' jastal jel nihuan huas sc'ulan mandar ja Diosi. ⁴ Pero cuando ti to ni ay ja Jesús soc ja secabanum jumasa ti yala que mi to bi lom oj huajuque t'ani, que ti bi oj tec'ajuque t'usan ja ba Jerusaleni: —Majlayic ja jas oj yaa huilex ja jTati, ja' ni ja jas yaluneji, xyutaj ja secabanum jumasa. ⁵ Eso sí, ja Juani ya huiex ja' pero t'usan c'ac'u sc'ana ti oj jacuc amoquex ja Espíritu Santo, pero soc spetzanil ja yipi, x'utjiye.

Ja Jesusi q'ue ta q'ue ja ba satq'uinali

⁶ Cuando ti ni tzamane soc ja Jesusi ti sobohuea: —Cajual, ¿yuj ama ja' xa ora oj hua elcoticon libre ja quenticon ja israeleñooticon ba? ⁷ Ti yala ja Jesusi: —Ja huenlexi mi t'ilanuc oja naex jas ora. Quechan ja jTati huas snaa, como ti ni ay ba sc'aba. Yen huas snaa jas sc'ac'uil oj sc'uluc ja jahui. ⁸ Pero cuando huax co jan abajex ja Espíritu Santo, ja huenlexi oja taa lec ahuipe, ti oj elanic ec' oja loiltayonex ec' ja queni. Oja hualex ec' ja ba Jerusaleni soc ja ba sutanal ja Judea soc ja ba Samaria soc ja ba spetzanil ja najtil lugar jumasa ba sutanal ja satq'uinali, xchi ja Jesusi. ⁹ Yajni ch'ac yal ja jastal iti, jaxa secabanum jumasa ti huane sq'ueljel ja Jesusi. Huaj to yile, ja Jesusi iiji q'ue ja ba satq'uinali. Ti jac jun t'one asona. Musji ja Jesusi, ti ta ch'aya. ¹⁰ Cuando ti to ch'ipan ja sate ja ba satq'uinal ja ba yilahue q'ue ja Jesusi, huaj to yile, tey ba stz'eele chab huinic. Toj sac juntiro ja sc'uei. ¹¹ Ti alji yabyea: —Jaxa huenlex galileño, ¿jasyuj lom ti canyex q'uelan ja ba satq'uinali? Ja jastal ti asatex ahuilahuex q'ue ja Jesús ja ba satq'uinali, jach ni oj cho jacuc otro vuelta como jastal ahuilahuex q'uei, xchi ja ángel jumasa jahui.

Tzaaji ja Matiasi ba oj sloc'oluc ja Judasi

¹² Ti xa coye ba huitz Olivosa. Cumxiye ba Jerusaleni, como mojan ni yioj sbaj soc ja huitz jahui, jach ni snajtil ja janec' ni huax bejyiye ja sc'ac'uil ja jijleli, yuj ja jach ni culan yujile soc ja sleyei. ¹³ Cuando c'otye ja ba Jerusaleni, ti q'ueye ba cuarto ba xchabil piso ja bay ja sposadaei. Tey ja Pedro soc ja Jacobo soc ja Juani, soc ja Andresi, soc ja Felipe, soc ja Tomasi, soc ja Bartolomé, soc

ja Mateo, soc ja Jacobo yunin ja Alfeo, soc ja Simón ja ma' tey ba slado ja partido cananista, soc ja Judas ja yermano ja Jacobo. ¹⁴ Spetzanil ja yenlei stzomonej sbaje soc ja yermano jumasa ja Jesusi, soc ja María ja snani, soc ay chaboxe ixuque. Ti huane sc'umajel ja Diosi. ¹⁵ Ja c'ac'u jumasa jahui ja Pedro ti q'ue tec'an ja ba snalan ja yermano jumasa, ay ma como ciento veinte cristiano. Ti yalaa: ¹⁶ —Quermano jumasa, ja najate lequi, ja Davidi ti julbesji yuj ja Espíritu Santo ch'ac stz'ijba ja ba yabal ja Diosi jastal oj to ec'uc ja Judas ja ma' slea smoj ba oj huaj syam ja Jesusi, iday, ja jas stz'ijba cani t'ilan ni c'ot smeranila. ¹⁷ Ja Judas jahui ja' ni june ja jmoj quentica. Jmojtíc ni atela. ¹⁸ Iday, xchono sbaj yuj ja smaloil ja sc'ujoli, jaxa stz'acoli, ti manji soc jun pedazo luumila. Jaxa Judas jahui ti moc'a. Huichquintop coi. Toj bojtel huaji. Ch'ac huospujuc el ja xchanlucumi. ¹⁹ Jaxa suinquil ja Jerusaleni, cuando ch'ac yabye ja jastal iti, ti yaahue sbiiluc ja luum ba smanahuei chic', pero ja ba yabal ja yenlei, Aceldama sbiil yujile. ²⁰ Jaxa ba libro ba Salmo jumasa huan nix yala que oj ni can lutan ja snaj ja Judasi. Mi ni bi oj aiyuc suinquil ja snaja. Cho yala que pilan ma' oj yii ja yateli. ²¹⁻²² Jayuj june ja quermanotic jumasa iti, sbej ni oj och cuenta jmocytic pero ja' ni oj leetic june ja ma' smojtayotic eq'ue snajtil ja tiempo ja yora tey ja Cajualtic Jesusi. Pero ja' ni oj leexuc ja ma' yila aaji yii ja' yuj ja Juani masan huaj ja ba satq'uinali ba oj ni och testigoil jmocytica jastal quilatic sacui ja Cajualtiqui, xchi ja Pedro. ²³ Ti stzaahue chahuane, ja juni José

Barsabás. Cho aaji sbiiluc Justo, jaxa juni, Matías.
²⁴ Ti xa och sc'umuque ja Diosa: —Cajual, huen huaxa naa jastal ay spetzanil ja sc'ujol ja cristiano. Jea quiticon ja chahuane iti ja machunc'a tzaubal ahuuji ²⁵ Ba oj och jecabanumil. Oj och sloc'ol ja Judas ja ma' mi tz'icui ja yatel yuj ja lom staa ja smuli. Huaj ta ni ja ba lugar jau ba chapubal yii, xchiye ja cuando huane sc'umajel ja Diosi.
²⁶ Ti sc'ulane ripar ja chahuane huinique jahui, jaxa Matiasi, yen co sbaj. Ti xa och cuenta soc ja juluchuane jecabanumi.

Ja jastal jac ja Espíritu Santo

2

¹ Cuando jac ja sc'ac'uil ja q'uin Pentecostés sbiil yujilei, spetzanil ja ciento veinte creyente, ti tzomane ba jun cuarto spetzanile. ² Iday, jun ta repente yabye jun ruido ja ba satq'uinali, pero tzatz lec jastal huax jac ja bitus ja ba tzatz lequi. Lajan soc ti mero co ja ba yoj naitz ja ba culan ec' ja yenlei. ³ Huaj to yile, ja ba scuerpoei, lajan soc jastal yat c'ac' ti noc'an sbaje, cada jujunei. ⁴ Jaxa Espíritu Santo ti yiaj majan ja stiei. Huaj to snaa sbaje, och c'umanuque otro abal, pero tuctuquil xta sc'umale huanei, chican jas c'umalil aaji yile yuj ja Espíritu Santo. ⁵ Ja c'ac'u jumasa jahui, ja judio jumasa ti ni huane sq'ueljel ja q'uin ja ba Jerusaleni, jaxa yenlei huax xiuye yuj ja Diosi. Tuctuquil ja lugar ja ba jacyei. ⁶ Jaxa cuando yabye ja ruido jahui, sac ajnel xta ch'ac stzom sbaje. Mi snaa jas oj sc'uluque pensar porque cada jujune huax yabye huane c'umajel soc ja mero

yabalei. ⁷ Jel juntiro och ja spensarei. Q'uelan jacane xta aye. Ti yaltalaan sbajea: —¿Mi ma sbajuque Galilea ja it jumasa huane xta c'umal ba? ⁸ Iday, tuctuquil ja jc'umaltic pijtzi jsatiqui, jaxa huego, pero ¡huax cabtic ja jas huane yaljel tac! ⁹ Ja ili ay jaquel ba suinquil Partia, soc cho ay sbaj Media, soc ba Elam soc ba Mesopotamia. Ay suinquil Judea, cho ay ba Capadocia soc ja ba Ponto. Ay ma' jaquel ja ba Asia, ¹⁰ Soc ba Frigia soc ja ba Panfilia. Ay suinquil Egipto soc ay suinquil ja ba Africa ja tey ba spatic ja Cirene. Soc ay suinquil ja Roma ajyi pero ti xa culane ja huego ja ili. Ja janec' aye ja yenlei, ay ma' mero judio ni manxia, soc ay ma' sc'uan ja jDiostic ja quentic ja janec' judiootiqui. Lajan soc paxye ta judioil ja yenle chomajquili. ¹¹ Cho ay ma' jaquel ba Creta soc ja ba Arabia pero jpetzaniltic huax c'ulantic entender ja jas huane yaljel que jel bi tzamal ja jas huan sc'ulajel ja Diosi y ¡ja' mismo ja cabaltiqui! xchiye xta. ¹² Jel juntiro och ja spensarei. Mi snaa jas oj sc'uluque pensar: —Pero ¿jas sbej ja c'umal iti? xchiye ja jun nolei. ¹³ Jaxa otro c'olei: —¡Yacbume ja it jumasa! xchiye, pero burla nia.

Ja jastal sloilta yab ja cristiano ja Pedro

¹⁴ Entonces ja Pedro xachachi xta q'ue tec'an. Ti cho ch'ac q'ue tec'an ja otro juluchuane jecabanumi. Entonces ja Pedro ti c'umani tzatz leca: —Huinique sbaj Judea, apetzanilex ja huenlex ja ma' culanex ja ba Jerusalén, naahuic lec ja iti. Maclayic lec ja jas oj cala huabyexi. ¹⁵ Ja quenticon ja janec' ayticoni, mi xa hualahuex que yacbeloticon porque mi to ni jun parte huala elticon.

¹⁶ Ja jastal it huanex yiljeli, ja' ni ja jas yalunej ja aluman-Dios Joel ja najatei. ¹⁷ Ja' bi ja último c'ac'u jumasa jau oj c'ot tic'an ja tiempo, ja Diosi oj bi sec yi ja Yespiritu ja ba spetzanil ja cristiano. Jaxa ma' oj to manxuqui, oj bi c'umanuque yuj ja yip ja Diosi, sea huinic, sea ixuc. Jaxa queremtiqui ay bi jas oj snajsatuque, jaxa ma' viejo xa jel bi jas oj huaychinuque. ¹⁸ Ja Diosi oj bi sec yi ja Yespiritu ja ba spetzanil ja ma' huax yatelta, sea huinic, sea ixuc, jaxa yenlei oj bi c'umanuque yuj ja yip ja Diosi. ¹⁹ Ja ba satq'uinali oj bi see ja Dios ja jas mi ni nunca huax ilxi, jaxa ba luumi, oj ilxuc seña. Oj bi ilxuc chic' soc c'ac' soc oj but'uc ja tab ja ba satq'uinali. ²⁰ Ja c'ac'u oj q'uicbuc juntiro, jaxa luna lajan bi soc ja yelau ja chic' oj huajuqui. Ja seña jumasa iti, ja' ni mero seña que oj xa c'otuc ja c'ac'u oj xa jacuc ja Cajualtiqui. Ja c'ac'u jahui mi cualquierauc, jel nihuan juntiro. ²¹ Spetzanil ja ma' huas sc'ana yi ja Cajualtiqui que oj coltajuqui, libre ni bi oj huajuquea. Jach ni yala ja aluman-Dios Joel ja najate tac. ²² Huinique sbaj Israel, maclayic ja jas oj cala huabyex ba. Ja Jesús sbaj Nazaret, jel tzamal juntiro ja jas sc'ulan cuando ti to ay jmocitiqui. Sc'ulan jitzan milagro. Sea lec ja seña ba oja naex que jecubal ni yuj ja Diosi porque Dios ni ja ma' sc'ulan ja milagro jahui. ¡Ja huilahuex nia! ²³ Pero iday, cuando aaji ba hua c'abexi mi ni modo huaxa c'ana oja sijpuquex. Ja huaahuex ba oj miljuc yuj ja tantic cristiano jau mi ni t'un huax xiu yuj ja Diosi. Pero como jach ni aya. ¡jach ni ja spensar ja Dios tac! Huan ni snaa jastal oj ch'ac huajuca. ²⁴ Eso sí, ja Cajualtiqui cham nia pero cho sacui. Yena

ni sc'ulunej ganara. ¡Jastal modo mi oj sac-huuc porque Dios ni yaa sac'anil tac! ²⁵ Ja Jesús jahui taaji ni ti' yuj ja rey David ja najate lequi. Oj bi yal jachuc:

Ja queni tola vida ni quila ja Cajualtic ja ba jtz'eeli.

Huas syama qui ja jc'abi ba mi oj xiucon, ²⁶ jayuj ja caltzili jel ni gusto ajoyia, jaxa jas huax el ja ba jtii, puro alegre huax yaa. Anima huax cham ja jcuerpo, pero seguro ayon oj cho sac-huuc. ²⁷ Jaxa caltzili mi ni modo oja huaa can ja ba slugar ja chamhuinic jumasa. Ja queni jel yaj huaxa huabyon. Mi ni oja huaa can ba oj sloo ja yalja ja jcuerpo. ²⁸ Ja jea qui ja jbej jau ja ba huax yaa vida. Cuando ti xa ayon amoqui, jel gusto oj ajoyucon.

Jach yala ja Davidi, pero ja' ni ja jas oj to el ja ba sti ja Jesús ja mas tzaani. ²⁹ Quermano jumasa, huan nix naatic que cham ni ja rey David ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ti to ni huantic yiljel ja sq'uejnal ja ba mucani. ³⁰ Ja rey David jahui, aluman-Dios nia jayuj huas snaa lec que mi mentirauc ja jas alji yab yuj ja Diosi: —Ay jun ahuintil oj to manxucui, pero ja' ni ja Cristo. Dioson nia jayuj huax cala huabi, t'ilan ni oj c'ot smeranila. Rey ni oj ajoyuca ja huuntil jahui como jastal rey ja hueni, x'utji ja David ja najatei. ³¹ Ja Davidi, ja' xa huan yaljel ja jastal oj sac-huuc ja Cristo, lajan soc ti xa huan yiljela, iday, ay to lec sc'ana oj manxucui y cho yala que mi ni bi oj canuc ja yaltzil ja ba snajtzil ja chamhuinic jumasa, jaxa scuerpo mi ni bi oj tuubuca. Jach ni yala can ja rey Davidi. ³² Iday, c'ot ni smeranila. Ja Jesús jahui, aaji ni sac-huuc

yuj ja Diosa. Ja janec' ayticon ja quenticoni, testigooticon nia. ³³ Ti xa aaji yi ja yatel ba mas nihuan yuj ja Diosi soc cho aaji yi ja Espíritu Santo ja jastal alubal ni yab yuj ja Tatal Diosi. Spetzanil ja jas huanex yiljel ja huego soc ja jas huanex yabjeli, como ja Cristo cho seca con ja Yespiritu Santo, soc spetzanil ja yipi. ³⁴ Porque mi jauc ja rey David q'ue ja ba satq'uinali. Eso sí, ja Davidi yala ni que ja Dios Tatali yal yab ja Cajualtiqui, oj xa caa hui ja hua huatel ja ba mas nihuani, ³⁵ Pero oj cho caa hui ba yib ac'ab ja hua condra jumasa, x'utji ja Cajualtic Cristo yuj ja mero Tatali. ³⁶ Ja quenticui, israeleñootic. Sbej ni oj naatic que ja Jesús it ahuaahuex ni locan ja ba cruzi, ja' ni ja Cajualtiqui porque jach ni huax yala ja Diosi. Yena ni ja Cristo tzaubal yuj ja Diosi, xchi ja Pedro. ³⁷ Cuando ch'ac yabye ja cristiano ja jastal iti, jom juntiro ja s'olomei. Ti sobohue yi ja Pedro soc ja otro jecabanum jumasa: —Quermano jumasa, jaxa huego, ¿jas mas lec oj c'ulticon ba? xchiye. ³⁸ Ti yala ja Pedro: —Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi. Iajic xa ja' yuj ja scuentosil ja sbiil ja Jesucristo, ti xa oj bob c'ulajuc perdonar ja hua mulexi, jaxa Diosi oj yaa huilex ja Espíritu Santo. ³⁹ Ja iti, mi ni oj ec'uca. Oj ni aajuc ahuilex ja Espíritu Santo soc jach ni ja hua huuntiquilexi. Soc jach ni ja ma' mi jmojctic judioili, oj ni cho jac soc ja yenle chomajquili. Ja Espíritu Santo parejo ni oj yii spetzanil ja ma' tzaubal yuj ja Cajualtic Diosi, xchi ja Pedro. ⁴⁰ Jel ja jas yala ja Pedro, mi quechanuc ja iti. Jel ja razón yaa yile: —Colta ja hua hualtzilexi. Pila bajic soc ja jmojtíc jel piero ja smodoei, x'utjiye.

⁴¹ Ja mismo c'ac'u jahui, ja ma' smaclaye ja razón jau aaji yilei, ti xa aaji yie ja'. Ja c'ac'u jahui oxe mil cristiano yaa sbaje ja ba sc'ab ja Diosi. Pilan ni ja matic creyente xa ni. ⁴² Jaxa ma' yajc'achil sc'uunejei, quechan xta huane smaclajel ja yabal ja Dios ja jastal huax jeeji yile yuj ja jecabanum jumasa. Jel ja sgustoe huas sc'umane ja Diosi. Huas stzomo sbaje ba oj yae ja santa cena. Jel gusto huax yila sbaje juntiro.

Ja jastal ec' yujile ja matic bajtan sc'uanei

⁴³ Jaxa jecabanum jumasa, jel ja jas sc'ulanei. Jitzan milagro sc'ulane. Jel nihuan ilji ja yip ja Diosi jaxa cristiano, ti ch'ac canuque jacana. ⁴⁴ Spetzanil ja ma' sc'uan ta ja Diosi, jun xta yabale jel jaman ja yaltzilei. Huas sq'uebtalaan sbaje ja jas huas staahuei. ⁴⁵ Xchonohue can ja sastic sbaje, ja jastic yiojei, ti spila sbaje ja stz'acoli, chican jasunc'a ja snesesidaei, cada jujune ja yenlei. ⁴⁶ Cada c'ac'u huas stzomo sbaje ja ba templo, jaxa ba yoj snajei huax yaahue ja santa cena sbaj ja Cajualtiqui. Huax cho sloco sbaje huael. Gusto xta huax ajyiye. Jun xta sc'ujole spetzanile. ⁴⁷ Jel huas stoyohue ja Diosi y spetzanil ja cristiano yaj huax yabye, jayuj cada c'ac'u ay ma' huan sc'uajel ja Diosi. Jaxa Cajualtiqui lajan xa huax ya och cuenta soc ja matic c'ulaji ta librar soc ja smulei.

Jun renco aaji tojbuc

3

¹ Jun c'ac'u ja Pedro soc ja Juani mojan las tres de la tarde ti huajye ba templo. Ja' ni ja ora culan yujile huas sc'umane ja Dios ja judio jumasa.

² Cada c'ac'u ti ni moch'an ec' jun huinic renco, pero yalijel nia. Ti huax iiji och ja ba sti ja templo. Ti huax aaji can ja ba jun puerta ba jel tzamal huax yalahue ja sbiili, ba ti huas sc'ana ja limosna, como ti jel huax och ja cristiano ja ba puerta jahui. ³ Jaxa renco jahui, cuando yila jacum xa ja Pedro soc ja Juani, ti ochume ba templo, ti sc'ana yi limosnaa. ⁴ Ja Pedro soc ja Juani yajni yabye que huan sc'anjel limosna, ti stojtosq'uelahuea: —Q'eulahuoticon, xyutaj ja Pedro. ⁵ Jaxa huiniqui sacha ja sati. Huax yala que ay jas oj aajuc yi. ⁶ Ti yala ja Pedro: —Ja queni mi ni jun cinco quioj ba oj caa hui pero ja jas quioji oj ni caa huia. Yuj ja sbiil ja Jesucristo ba Nazaret, q'uean xa huego. Bejyan xa. ¡Ja yeni oj yaa yip ja hua huoqui! ⁷ Ti yamji yi ja stojol sc'ab yuj ja Pedro. Aaji q'ueuc. Quechan pavor cuando ya q'ue tec'an ja Pedro, staa statzal huego ja yoqui. Tzatzbi huego ja stornilloil ja yoqui. ⁸ Entonces jaxa huinic jau renco, quechan jun brinco yaa yi, och bejyuc huego. Ti xa och ja ba templo soc ja Pedro soc ja Juani. Huan xta bejyel och puro brinco yuj ja sgusto. Huan yaajel yi stz'acatal ja Diosi. ⁹ Spetzanil ja cristiano, yajni yila huan bejyel, ja huinic jahui yabye huan sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi, ¹⁰ Jel och juntiro ja spensarei. Jel xiuye juntiro ja yajni yilahue ja jastal iti, como huan ni snaahue sbaj ja huinic jahua. Snaa que yena ni ja ma' huax och culan sc'an ja limosna ja ba spuertail ja templo, ja puerta jau jel tzamal huax yalahuei.

Sloilta yab ja cristiano ja Pedro ja ba sten ja Salomoni

¹¹ Ja ma' renco ajyi mi ni modo huas sc'ana sippuc ja Pedro soc ja Juani. Spetzanil ja cristiano sac ajnel xta ch'ac huaj yile ja bay ja yenlei. Jel juntiro ja spensarei. Ti aye ba jun yoj ten, ja' bi ja sten ja Salomoni. ¹² Ja Pedro cuando yila xnololi jan ja cristiano, ti yalaa: —Huinique jumasa, pero suinquilotic ba Israel. ¿Jasyuj jel huax och ja hua pensarexi? ¿Huan ma xa hualahuex ta quen caticon tojbuc ja huinic iti? ¿Yuj ama huaxa hualahuex ta ay quipticon ba quen oj bob ca bejyucticon ba? ¿Yuj ama huaxa hualahuex que jel huax c'uanticon ja Diosi? ¹³ ¡Mey quip ja quenticoni! Pero ja sDios ja ma' ec' pax ta cujtiqui, ja jastal ja Abrahami soc ja Isaqui, soc ja Jacobi, ja' ni ja jDiotic jahui ya nihuanbuc juntiro ja yunin Jesusi. Pero ja huenlexi ja c'ulanex entregar ba sc'ab ja ma' ay yateli. Jaxa Pilato huas sc'ana nique oj sippuc nique ajyi pero ja huenlexi mi ni ac'anahuex oj huaj librea. ¹⁴ Ja huinic ja ma' mi ni jun smul ayi, toj ni ay leca, sbej nique oja c'anex oj huajuc libre, pero iday, ja' ac'anahuex ja ma' mero quechan xchol ja milhuaneli. ¹⁵ Jach ni huaahuex miljuc ja ma' huax yaa ja jsac'aniltiqui. Eso sí, cham nia pero ja Diosi cho ya sac-huuc. Testigooticon ja quenticoni. Quilaticon ni sacuia. ¹⁶ Ja quenticoni, testigooticon nia jayuj cuando huax taaticon ti' ja sbiil ja Jesús jahui, jel ni ja yipa, jayuj ya staa stzatzal ja yoc ja huinic it huaxa huilahuexi. Huan ni xa naahuex lec sbaja. Huax c'uanticon ja yip ja Jesusi, jayuj tojbi ni ja huinic ita. ¡Pero ti ni huanex yiljel tac! ¹⁷ Quermano jumasa, huan nix naa ja queni. Ja huenlexi soc ja ma' ay yateli, ja milahuex ja Jesusi pero mi

ni huaxa naahuex machunc'aa. ¹⁸ Como jach ni yala ja Dios ja najatei, ja yora yiaj majan ja sti ja yalumani que ja sCristo, jel ni bi t'ílan oj yii ja huocoli. ¹⁹ Jayujil a suchuc ja hua c'ujolexi. Cumx-anic soc ja Diosi ba oj ch'ayjuc ja hua mulexi. Jach c'a huaxa c'ulanex, ja Cajualtiqui oj ya jamxuc ja hua hualtzilexi, ²⁰ Jaxa Diosi oj seca huilex ja Jesucristo. Ja yeni tzaubal ni ba oj ayyuc amoquex. ²¹ Pero ja huego, t'ílan ti ni oj ayyuc t'an ja ba satq'uinalli masan to oj ch'ac stojbes ja jastaltic ay ja Diosi. Jach ni yala cuando yiaj majan ja sti ja yaluman jumasa ja najate lequi. ²² Ja Moisesi yala ni yab ja smoj jumasa que ja Cajualtic Diosi oj to bi sec yile jun aluman-Dios pero june ja mero yintilei: —Ja jastal secahuon ja quen amoquexi, jach oj cho seca huilex otro, xchi ja Moisesi, pero huas sc'ana oja maclayex lec slugaril ja jas oj yala huabyexi, xchi. ²³ Ja aluman-Dios jau oj to jecjuqui, ta ay c'a ma' mix yaa caso, oj ni ch'ayjuc snaajelea ja cristiano jumasa jahua. Mi ni bi oj bob aajuc cuenta soc ja mero yuntiquil ja Diosi. Jach ni yala ja Moises tac. ²⁴ Y jach ni ch'ac yalea, spetzanil ja aluman-Dios jumasa. Jach mero q'ue yal bajtan ja Samueli, jach cajcakil ch'ac huajuque. Ja' ni mero huane staajel ti' jastal oj jac ja c'ac'u jau oj ilxuc smeranil ja aluman-Dios jahui. ²⁵ Dios ni mismo yiaj majan ja stie ja aluman-Dios jumasa ja najatei. Ja jas yalahuei ja baj ni ja huenlexa. Q'uelahuil ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja Abrahami och trato soc ja Diosi. Yala ja Diosi que yuj spetzanil ja yintil ja Abrahami mi ni jun ma' mi oj sc'ul recibir ja sbendicion ja Diosi. Ja jastaltic ch'ac yali, ja' ni ba jbientic ja quentiqui. ²⁶ Y meran nia,

quentic ni mero bajtan jac yilotic ja Jesús cuando huan tox ch'ac ya sac-huuc ja Dios Tatali. Jac yaa ja sbendicioni cosaque ba cada jujune ja quentiqui oj caatic can ja jmaloitiqui, xchi ja Pedro.

Ja Pedro soc ja Juani ti iiji och ja ba sti sat ja ma' ay yateli

4

¹ Ja Pedro soc ja Juani, cuando huane to loil soc ja cristiano, huaj to yile, jac ja pagre jumasa soc ja sepe ja soldado jumasa ja ba templo, soc ti cho jacye jun partida cristiano saduceo sbiile. ² Pero jel xa coraja aye juntiro porque ja Pedro soc ja Juani huane yaljel que meran ni oj sac-huucotica porque ¿jas to mas? Yilahue ta bi que sacui ta ni ja Jesusi. ³ Jayuj ti yiaje och ja ba preso. Slutuhue cani como och ta ni c'ac'ua. Ti ni canye jun acuala. ⁴ Pero jitzan ja ma' yabye ja jas yalahuei, sc'uane nia. Jaxa ora jahui snolo sbaj mojan joe mil creyente, soc spetzanil ja janec' creyente nii, pero quechan ja huiniquei. Mi och cuenta ja ixuquei. ⁵ Jaxa el ja c'ac'u ti stzomo sbaje ba Jerusalén ja matic ay yatel yujile ja judio jumasa. Cho tey ja ma' banquialal yujilei soc ja matic huas sea ja smandar ja Moisesi. ⁶ Ti cho jac ja Anasi ja ma' huas sc'ulan mandar ja pagre jumasai. Cho ti ni ay ja Caifasi soc ja Juani soc ja Alejandro, spetzanil ja yermano jumasa ja pagre jau mas nihuani. ⁷ Ti secahue spayjel ja Pedro soc ja Juani. Ti yaahue ja ba snalanei. Ti och jobjuc yilea: —¿Ma' yaa huilex ja atel it huanex sc'ulajeli? ¿Jas sbiil ja ma' yaa huilex ja huatelexi? ⁸ Entonces ja Pedro

juntiro ti ni ay soc ja Espíritu Santo, jayuj ti iiji majan ja stia. Ti yalaa: —Quermano jumasa, ay ni ahuatelex cujticona, jachuc ja huenlex banquihal jumasa ba Israel, ⁹ Lec ja huaxa jobohuex jastal jel tzamal tojbi ja huinic it empedido aji. Huaxa c'ana naex jastal tojbi. ¹⁰ Pues lec, oj cala huabyex satalajel abal ba oj snaa spetzanil ja suinquil ja Israeli. Ja huinic it lec xa ay huax quilatiqui, oj cala huabyex, yuj ja yip ja Jesucristo ba Nazareti jayuj aaji tojbuc. Pero ja huenlexi huaahuex q'ue locan ja ba cruzi. Eso sí, chami pero ja Diosi ya sac-huuc otro vuelta. ¹¹ Ja Jesús jahui lajan soc jastal jun syojyal naitz ba mix aaji caso pero iday, ja oy jahui, ja mas tzaani, ja' mero yaa yip ja naitzi. ¹² Porque mi ni june ma' oj bob sc'ulucotic librar soc ja jmultiqui. ¿Ba oja taa jun cristiano ja ba mundo iti ba oj bob scoltayotic soc ja jmultiqui? ¡Ja Diosi mi ni ma' yaunej otro, quechan ni yenea! xchi ja Pedro. ¹³ Ja matic ay yateli, yajni yilahue jel tzatz ja sti ja Pedro soc ja Juani, mi ni t'un xiuyea, iday, huas snaahue que mi ni ochye escuela ja chahuane huinique jahui - cualquiera cristianoe nia pero soc ja jahui jac sc'ujole que yenle ni ja ma' ajiye ec' soc ja Jesusi. ¹⁴ Cho ti xa ay soque ja ma' empedido aji, jayuj juntiro smaca stiei. ¹⁵ Ti alji yab ja Pedro soc ja Juani que oj bi spil sbaje t'usan ja ba yoj junta, jaxa juntaanum jahui ¹⁶ Ti xa och yii yabal sbajea: —¿Jasunc'a oj c'ultic yi ja tantic huinique iti? xchiye. Spetzanil ja cristiano jumasa ja ba Jerusaleni huan ni snaahue que sc'uluneje ja milagro iti. Mi ni oj bob caltic ta mi meranuca. ¹⁷ Pero ba mi oj pucxuc ec' mas ja jas sc'ulanei, la

xa jcomtic ba mi ni nunca oj stae ti' mas ja sbiil ja tan Jesús jahui, xchiye. ¹⁸ Ti xa cho spayahue jana. Yaahue yi jun orden que mi ni bi nunca oj c'umanuque eq'ue, oj see ec' ja sbiil ja Jesús jahui. ¹⁹ Ti yala ja Pedro soc ja Juani: —¿Jasunc'a huaxa c'anahuex ba? ¿Mas ma lec oj c'uucaticon ja huenlexi ma mas lec oj c'uucticon ja Diosi? ¿Baya mas lec oj yil ja Dios ba? ²⁰ Ja quenticoni mi nix bob jmac ja jtiiticon ja jas quilunejticoni soc ja jastic cabunejticoni, xchi ja Pedro soc ja Juani. ²¹ Pero ja matic ay yateli, quechan yalahue ta huan c'a sc'ulane otro vuelta, oj bi aajuc yi castigo. Ti ya huajuque librea. Mi ni bob yae yi castigoa porque spetzanil ja cristiano ma' yilahue jastal huaji huane xta stoyjel ja Diosi. ²² Ja huinic ma' tojbi yuj ja smilagro ja Diosi, ay xa yioj mas ja cuarenta jabili.

Ja creyente jumasa sc'anahue yi ja Diosi ba oj coltajuque

²³ Ja Pedro soc ja Juani, cuando aaji eluque libre, ti huajye soc ja smoj jumasa. Ti yalahue spetzanil ja jas alji yabye yuj ja nihuac pagre jumasa soc ja banquilal jumasa. ²⁴ Yajni yabye ja jastal ec' yu-jilei, ti och sc'umuque ja Dios spetzanile: —Cajual, huena ni mero Diosaticona. Ja c'ulan ja satq'uinali soc ja luumi soc ja mari. Spetzanil ja cosa jas teyi, huena ni ac'ulana. ²⁵ Ay jas ahuala ja najatei cuando yiaj majan ja sti ja David ja hua Huespiritu Santo:

Ja cristiano ja ma' mi judiouqui, huolan ch'etan
 xta ni oj ajuyque ec'a, jaxa otro c'olei, lomtic
 xta ay ja spensarei,

²⁶ Jaxa rey jumasa ba spetzanil ja lugari jel nihuan huax yaa sbaje, jaxa ma' ay yatel yujile ja cristiano jumasa jahui, oj stzom sbaje. Condra ni oj yile ja Cajualtic Diosi soc ja Cristo ja ma' tzaubal yuji.

Jach ni huax yala ja hua huabal tac, Cajual. ²⁷ Y jach ni c'ot smeranila. Ja ba yoj chonab iti, ja rey Herodesi soc ja Poncio Pilato stzomo sbaje soc ja cristiano ja ma' mi judiouqui soc ja jmojticon is-raeleñoili. Jach sc'ulane ba nolcondra oj ochuque soc ja hua huunin Jesusi, iday, mi ni xet'an ja smuli. ¡Tzaubal ni ahuj ja Cristo tac! ²⁸ Pero como jach ni ahualunej desde najatea, jayuj bob yujile. T'ilan ni jach ec'a. ²⁹ Ja huego, Cajual, ja huab ja jas yala cabticoni que ay bi jas oj sc'ul quiticon. Pero ahuatjumoticon ni taca. Aa snihuanil jc'ujolticon ba mi oj xiucoticon oj calticon ja hua huabali, ³⁰ Jaxa hueni, soc spetzanil ja hua huipi a tojbuc ja matic malo ayi. C'ulan ja jas huaxa c'ana ba oj iljuc que meran ja jas huanoticon yaljeli. A chijcajuc jitzan milagro ba oj naajuc que ja hua huunin Jesusi, mi tajneluc ja sbiili porque ja yeni, mi cualquierauc, xchiye cuando huane sc'umajel ja Diosi. ³¹ Cuando ch'ac sc'umuque ja Diosi, ja lugar ja bayei, nijqui ja luumi pero ja' ni seña que jac ja Espíritu Santo ba tzatz oj ajuque eq'ue, ti iiji majan ja stiei. Mi ni ay xihuele och yale ec' ja yabal ja Diosi.

Spiltalaan ja jastic sbajei

³² Ja jun nole cristiano ja janec' sc'uane ta, jun xta lajan ja jas huas sc'ulane pensari soc jun xta ni yabal ayea. Mi ni june huax yalahue que sbaje

stuch'il ja jas yiojei. Spetzanil ja sas sbajei huax yalahue que sbaje lajan. ³³ Jaxa jecabanum jumasa mi nix yaahue can ja yaljel ja jastal yilahue sacui ja Cajualtic Jesusi. Con todo fuerza huane. Yioje juntiro ja slequil sc'ujol ja Diosi. ³⁴ Jaxa creyente jumasa, mi ni jas sc'ulan yile paltaa. Ja ma' ay snaji soc ja ma' ay sluumi xchonohue cani, jaxa stz'acoli ³⁵ Ti xa yiaje jan yi ja jecabanum jumasa. Sc'ulane entregar ba sc'abe, jaxa jecabanum jumasa ti spila yi ja ma' ay snesesida. ³⁶ Jach ni cho sc'ulan jun huinic sbiil José. Ja José jahui, aaji sbiiluc Bernabé yuj ja jecabanum jumasa porque ja yabal ja yenlei jach huax yaa yi sbiil ja ma' jel huax yaa nihuan c'ujoli. Ja Bernabeji ja' to ni yintil ja ma' sbiil Leví aji. Ja José Bernabé jahui ti jaquel ba jun ch'in lugari, jaxa lugar jahui joybanubal yuj puro ja', Chipre sbiil. ³⁷ Ja yeni ay yioj jun pedazo luum. Xchono cani, ti xa yiaj ja stz'acol ja sluum jahui. Jac yaa yi ba sc'ab ja jecabanum jumasa.

Ja jastal staa smul ja Ananias soc ja Safira

5

¹ Cho ay otro huinic sbiil Ananías, jaxa xcheumi, Safira sbiil. Jach ni, cho xchono jun pedazo sluume. ² Ti huaj yaa yi ja jecabanum jumasa ja stz'acoli pero iday, yiaje can snalan ja yenlei. Lajti abal aye xchahuanile. ³ Jaxa Pedro ti yalaa: —Iday, Tata Ananías, ¿jasyuj ahuaa yi lugar ja tan Satanás ba oj ochuc ba hua c'ujoli? Ja jas huaxa huala, ja' ni huana slolajel ja Espíritu Santo porque ahuij ni can snalan ja stz'acol ja hua luum hua

chono. ⁴ Pe ¿mi ma abajuc ni ja luum ba? Eso sí, ja chono, pero abaj ni ahuen ja stz'acola. ¿Jastal lec ac'ulan pensar oja c'uluc ja jastal iti? Ja hueni, huana ni lolanela, y cho alola ta ja Espíritu Santo, xchi ja Pedro. ⁵ Ja Ananiasi, quechan pavor yab ja jas alji yabi, ti jautz'uji huego man luuma. El huego ja yaltzili. Spetzanil ja ma' yab yabalil jastal huaj ja Ananiasi, jel xiuye juntiro. ⁶ Entonces ti jacye chaboxe queremtica. Sbech'ahue ja scuero. Yiaje ba oj huaj smuque cani. ⁷ Jaxa ay xa mojan oxe ora, ti cho och c'ot ja xcheum ja Ananiasi, pero mi ni t'un huas snaa ta cham ta ja statami. ⁸ Ti sobo ja Pedro: —Jaxa huen nana, ala cabi, ¿meran ma jach ni ja chonohuex ja luumexi ja jastal ahualahuexi? Ti yala ja yeni: —Meran, tata, jach ni stz'acol huaja, xchi. ⁹ Ti yala ja Pedro: —Ja huenlexi ¡lajubal lec ahujilex! ¿Jas lom huaxa huixtalaanex ja Yespíritu ja Cajualtiqui? Ja hua tatami, huaj ta mucjuc cani. Ja huego cumxume xa jan ja queremtic jahui ba oj cho jac yia och ja huen chomajquili, xchi ja Pedro. ¹⁰ Quechan pavor ch'ac aljuc yabi, cho jautz'uji huego. Ti co baan ba yib yoc ja Pedro. Jaxa yajni ochye c'ot ja queremtic jahui, chamel xa ni ja ixuc staahuea. Ti cho ya eluquea. Huaj smuque can ja ba stz'eel ja statami. ¹¹ Spetzanil ja creyente jumasa soc ja ma' ch'ac yab yabalil ja cosa jumasa iti, jel och ja xihuele juntiro.

Jitzan milagro c'ulaji

¹² Jaxa jecabanum jumasa huane xta ni ec' sc'ulajel ja milagro, ja' ni huane seejel yi ja cristiano que jel ja yip ja Jesucristo. Spetzanile huas

stzomo sbaje ja ba yoj sten ja Salomón ja c'ac'u jumasa jahui. ¹³ Jaxa ma' mi creyenteuqui mi ni modo huas sc'ana smojuque ja creyente jumasa porque jel xihuel aye, pero ja mero smeranili jel yaj huax abjiye. ¹⁴ Pero c'ot ja c'ac'u, jel juntiro ja ma' sc'uan ja Cajualtiqui, ixuque soc huinique. ¹⁵ Ja' ni ti c'ot ja ora ja ma' malo ayi, ti aaji el jan ja ba yoj snaji. Ti lichji ja suaynub ja ba sti ja beji ja ba mojan oj ec'uc ja Pedro cosaque anima quechanuc ja yaxubil ja Pedro oj ec'uc ja ba baan ec'june ja chamum jahui. ¹⁶ Jach ni ja yal hacienda jumasa ja ba mojan yioj ja Jerusaleni. Tzalali xta ch'ac huajuque ja cristiano jumasa. Ch'ac yie och ja ma' malo ay yujilei soc ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji, iday, tojbi spetzanile.

Ixta iljiye ja Pedro soc ja Juani

¹⁷ Entonces ja pagre mas nihuani soc ja jun c'ole huinique saduceo sbiil, yamigo ni sbaje ja yenlea, pero toj envidioso ja sc'ujolei. ¹⁸ Jayuj ti syamahue ja Pedro soc ja Juani. Xch'icahue preso ja ba yoj chonabi. ¹⁹ Pero yajni och ja acuali, jun yangel ja Cajualtiqui sama ja spuertail ja preso. Ti ya eluquea. Ti yalaa: ²⁰ —Caxic xa. Ochanic ja ba templo. Alahuic yab ja cristiano jastal ay ja yajc'achil vida iti, xchi ja angeli. ²¹ Yajni yabye ja jastal alji yabyei, quechan el ja c'ac'u, ti huajye ba templo. Ti huane seejel yi ja cristiano. Cuando ti huane seejel ja ba templo, jaxa pagre mas nihuani soc ja smoj jumasa ti yaahue juntaa. Ti ch'ac c'otuque ja banquilal jumasa ja ba Israeli. Entonces ti xa secahue spayjel ja chahuane jecabanum jau ja ma' huas snaahue que slutuneje

preso. ²² Pero cuando c'ot ja ba preso ja policia jumasa, mi xa ni ti ayuquea. Ti xa cumxiyea. Huaj yale que mi xa ni teyuc ja presoanum jahui. ²³ —Pero ja preso, lutan ni leca. Ja soldado jumasa ti ni huane stalnajel ja ba puerta pero yajni jamicon, huaj quilticon, mi xa ni mach aya, xchi ja policia jumasa. ²⁴ Jaxa pagre mas nihuaqui soc ja sepeil ja policia ba templo soc ja nihuac spagreilei ti yalahuea: —¿Yuj ama jel nihuan ja jas oj cho bob sc'uluque ja it jumasa ba? xchiye. ²⁵ Jaxa mero ora jahui, huaj to yile, c'ot jun huinic, ti yalaa: —Ja huinique jumasa jau ja lutuhuex preso, iti xa aye ba templo soc ja cristiano! ¡Ti xa cho huane seejel c'ota! xchiye. ²⁶ Entonces ja sepeil ja policia ba templo soc ja policia jumasa ti cho huaj yie jana, pero mi yixtalaane jani. Xihuel xihuel aye porque repente bi oj ch'ojuque ton yuj ja cristiano. ²⁷ Cuando julyei, ti yaahue endregal ja ba sat ja juntaanumi. Ti yala ja pagre mas nihuani: ²⁸ —¿Mi ma calaticon ahuabyex que mi xa lom xa taahuex ti' ja sbiil ja tan huinic jahui? Iday, ¡mi ni huaxa huabyexa! ¡Ch'ac ta puquex ec' ja ba spetzanil ja Jerusaleni! y huaxa c'anahuex que quen oj cuchticon ja jastal cham ja tan huinic jahui, xchi ja pagre mas nihuani. ²⁹ Ti sac'ahue ja Pedro soc ja smoj jecabanumili: —Pero meran, sbej ni oj c'uuctic bajtan ja Diosi, tzaan ni oj c'uuctic ja yabal ja cristiano yen. ³⁰ Ja sDios huas sc'uan ja ma' ec' pax ta cujtiqui, yena ni ya sac-huuc ja Jesusa, pero ja Jesusi, huenlex ni amilahuexa. Ti ahuaahuex q'ue locan ba cruz. ³¹ Pero ja Diosi, ja huego yaunej yi ja atel ba mas nihuan que spetzanil.

Yen aaji och mero jepeil. Ay xa yip ba oj sc'ulotic librar ja quentic ja janec' israeleñootiqui. Huax yaa huilex tiempo ba oj suchuc ja hua c'ujolexi porque ja yeni, puesto ay ba oj sc'uluquex perdonar. ³² Quilunejticon ja smeranili. Testigooticon. Ja Espíritu Santo huan nix yila que merania, como ja Diosi huan nix yaa yi ja Espíritu Santo ja ma' huas sc'uan ja yabali, xchi ja Pedro soc ja smoj jumasa. ³³ Cuando ch'ac yabye ja jastal iti, juntiro q'ue ja scorajaei. Huas sc'ana oj smile. ³⁴ Pero ja janec' ay ja yenle ay yatele, tey jun huinic fariseo, Gamaliel sbiil. Ja yeni huas sea ja smandar ja Moisesi, jaxa cristiano, respetado ay yujile ja huinic jahui. Jaxa yeni xachachi xta q'ue tec'an. Sc'ulan mandar que oj bi el t'an jutz'in ba fuera ja chahuane jecabanum jahui. ³⁵ Yajni yila el ele ja Pedro soc ja Juani, ti yal yab ja ma' ay yateli: —Puro israeleñootic, quermano jumasa. Aa cuidadoex ja jas huaxa c'ana c'uluquex yi ja huinique iti. ³⁶ Naahuic t'usan ja tiempo jau ja aji jun Teudas jel stoyo sbaji. Ay xa t'un c'ac'u jahui, pero ja tan huinic jahui staa smoj como cuatrociento huinique. Pero iday, ja mas tzaani, milji, jaxa smoj jumasa xaan tican huaj eq'ue. Jach ch'ac huajuque ja yenlei. ³⁷ Ti ec' mas tiempo, ja mero yora q'ue ja censo iday, huaj to cabtic, jitzan ma' xch'icunej sbaj soc ja tan Judas jau ba Galilea. Jach ni, cho milji ja yen chomajquili, jaxa ma' ti ni ay soqui, ch'ac huajuque ec' lomtic. ³⁸ Jayujil, actayic ja huinique jumasa iti. Mi xa ch'ica bajex soc ja yenlei. Ja cosa iti, ta ja c'a sbaj cristiano, oj lamxunque jachuc. ³⁹ Pero ta ja c'a sbaj ja Diosi,

ja huenlexi mi oj bob ach'ayex ja yatelei. Aa cuidadoex. Moc ochanic pleito soc ja Diosi, xchi ja Gamalieli. ⁴⁰ Ti yala ja ma' ay yateli: —¡Meran ni maa! La' xa cactatic can ja tantic huinique it jumasa, xyutaj sbaje ja ma' ay yateli. Ti xa huajyie jan ja chahuane jecabanum jahui. Yaahue yi lec chicota, cho yaahue yi jun orden mi xa bi oj to stae ti' mas ja sbiil ja Jesusi. Ti xa ya huajuque librea. ⁴¹ Jaxa chahuane jecabanumi ti elye ba sc'ab ja ma' ay yateli, pero gusto xta aye. Stz'acatal bi ja Diosi, huane bi yijjel huocol yuj ja sbiil ja Jesusi. ⁴² Y mi nix yaahue cana. Huane ni seejel eq'ue. Ja' ni mero toj sloile ec'a Jesucristo tola vida. Jach huane lec ja ba templo soc ja ba naitzaltiqui.

Leejiye ja jucuane diácono

6

¹ Ja c'ac'u jumasa jahui, mas to huane sc'uajel ja Dios ja cristiano jumasa. Ay jun c'ole ja ma' huax c'umani griego, jaxa otro jun c'olei, ja' huax c'umaniye hebreo. Jaxa ma' huax c'umaniye griego ti ochye parte soc ja jecabanum jumasa, ti yalahuea: —Pero ja svingudae ja jun c'ole jahui, tola vida mas ni huax yiaje ja suaelea, jaxa jvigu-daticon ja quenticoni, jel t'usan huax aaji yile ja suaelei, xchiye. ² Jaxa lajchahuane jecabanum jahui ti stzomo sbaje soc spetzanil ja creyente jumasa. Ti yalahuea: —Pero quermano jumasa, mi sbejuc quen oj pilticon ja suael ja jvigu-datiqui, jaxa yabal ja Diosi, ¿oj ma caaticon can jun lado ba? ³ ¿Jaxa mi xa leahuex juque huinic ja janec' ayexi ba oj spil ja huaelali? Tzaahuic ja ma' lec

huaxa huilahuex ja smodo soc ja ma' vivo t'usani soc ja ma' tzatz ay soc ja Espíritu Santo. ⁴ Ja quenticoni oj ni jc'ulticon seguir oj c'umticon ja Diosi, oj cho jeeticon ja yabali, xchi ja lajchahue jecabanum jumasa. ⁵ Jaxa creyente jumasa jun xta lajan jel lec yabye ja jas alji yabyei. Ti stzaahue ja Estebana. Ja yeni huas sc'uan ja Dios soc spetzanil ja sc'ujoli. Yaunej sbaj juntiro soc ja Espíritu Santo. Ti cho stzaahue ja Felipe soc ja Prócoro soc ja Nicanori, soc ja ma' sbiil Timoni, soc ja Parmenasi, soc ja Nicolás it sbaj Antioquía. Ja Nicolasi, ay xa tiempo tey soc ja sreligión ja judio jumasa. ⁶ Ti xa yiaje jan ja huinique jumasa jau ja ba sti sat ja jecabanum jumasa, jaxa jecabanumi ti sc'umane ja Diosi. Ya cajan ja sc'abe ja ba s'olome ja jucuane huinique tzaubal yujilei. ⁷ Jaxa yabal ja Diosi ch'ac pucxuc eq'ue. Jel juntiro ja ma' sc'uan ja ba Jerusaleni, hasta ja pagre jumasa, jitzan ja ma' sc'uan ja yabal ja Diosi.

Yamji ja Estebani

⁸ Ja Estebani jel yaj juntiro huax yab ja cristiano. Como jel ni tzatz ay soc ja Diosi jayuj jel ja jas bob sc'uluqui. Ilji claro que jel ja yip ja Diosi soc ja milagro sc'ulan ja ora jahui. ⁹ Pero ja ba yiglesia ja judio jumasa, ay jun c'ole huax yaa sbiiluc Mozo Libre ja yiglesiaei. Ja yenlei ay ma' jac ba Cirene, soc ja ba Alejandría, soc ja ba Cilicia soc ja ba Asia. Ti stzaa sbaje jun nole, ti huaj ochuque c'umal soc ja Estebani. ¹⁰ Pero lom ni huajye c'umala. Ja Estebani, jel nihuan juntiro ja jas huax yala porque huax iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo. ¹¹ Ti sleahue ma' oj stupe ba oj

ochuque testigoili siquiera ba oj yale que jel piero ja jas huan yaljel ja Estebani. Oj bi yale que jel piero huas staa ti' ja Moisesi soc ja Diosi. ¹² Soc ja jastal jahui, ch'ac q'ue ja scoraja spetzanil ja cristiano soc ja banquialal jumasa soc ja ma' huas seahue ja smandar ja Moisesi. Ti huaj slee ja Estebani. Syamahue. Ti yiaje och ja ba sti sat spetzanil ja ma' ay yatel. ¹³ Ti c'umani och ja ma' yaa sbaj oj och testigo palsoili: —Ja huinic iti tola vida mi alben ja jas huan yaljel sbaj ja jsanto templotiqui, jaxa smandar ja Moisesi, mi ni t'usan huas sc'ulan casoa. ¹⁴ Cabticon yala que ja tan Jesús jau ba Nazareti oj bi xch'ay snaajel ja jtemplotiqui. Oj bi cho jch'aytic ja jcostumbretic yaa can quitic ja Moisesi, xchiye xta. ¹⁵ Jaxa matic ay yateli soc spetzanil ja ma' ti culan ec' ja tihui, ti stojtoq'uelahue lec ja Estebani pero ja sati jach huaj jastal sat jun ángel.

Ja jas jitzan yala ja Estebani

7

¹ Entonces ja pagre mas nihuani ti och sob yi ja Estebani: —¿Meran ama jach huana yaljel ja huen ba? ² Ti yala ja Estebani: —Tatjun jumasa, quermano jumasa, maclayic ja jas oj cala huabyexi. Ja najate lequi ja quintiltic Abrahami cuando ti to culan ja ba Mesopotamia - mi tox huaj ja ba Harán ja ora jahui - ja jDiostic sbaj ja lugar jau ba jel xlijpi ti jac see sbaj yi ja Abrahami. ³ Ti yalaa: Abraham, huax c'ana oja huaa can ja hua lugari soc spetzanil ja hua huermano jumasa. Oj jea hui ja lugar ba oj ajyan culani, x'utji ja Abraham yuj ja Diosi.

⁴ Jayuj ja Abrahami ti xa el ja ba Mesopotamia ja ba slugar ja caldeño jumasa. Ti huaj culan t'usan tiempo ja ba Harani jaxa mas tzaani, cuando ch'ac chamuc ja stat ja Abrahami, ti xa cho yiaj jan ja Dios ja ba jlugartiqui. ⁵ Pero ja Dios ja ora jahui, mi to ya sbajuc ja lugar iti, mi ni ba oj ajyuc tec'ani. Pero alji ni yab ja Abrahami que oj ni sbajuc ja mas tzaani jaxa cuando huax chami, oj ni bi sbajuc can spetzanil ja yintil oj to manxuqui, iday, ja ora alji yab ja iti, mi to ni jun yunin yioj. ⁶ Pero anima, ja Diosi cho staa ti' jastal oj huajuc ba otro lugar ja yintili, jaxa ba luum jahui, puro bi polestero oj ec'unque ja tihui. Oj bi aaji ochuque mozoil. Cuatrociento bi jabil oj ixtalajuque lec. ⁷ Pero mix cham ac'ujol Abraham, xchi ja Diosi. ¡A smajlaye ja cristiano jau oj yixtalauc ja hua huuntil jumasa porque t'ilan ni oj couc ja scastigoei! Cuando huax jelxiye juntiro ja scondraei, ti xa oj eluque ja ba lugar jahua, ti oj xa ni jacuque culan ja ba lugar iti ja hua huuntil jumasa. Ti xa oj yateltayonea, x'utji ja Abraham yuj ja Diosi. ⁸ Ja Diosi ti sc'ulan jun trato soc ja Abrahami jaxa ba seña ja trato jahui, ja Abrahami oj bi sc'ul circuncidar cada yal quem huax manxi jayuj yajni manxi ja yunin Isaqi, cuando ay xa yioj huaxaque c'ac'u, ti c'ulaji circuncidara. Jach lamlamil ch'ac huajuque. Jach sc'ulan ja Isaac soc ja yunin Jacobi, jaxa Jacobi, jach ni cho sc'ulan soc ja yuntiquil ja yeni, como lajchahuane aye. Jayuj man ora ayotic lajchahue c'ole ja ba Israeli. Lamlamil quiajtic can ja sbiil ja yenlei. ⁹ Pero ja lajchahuane yuntiquil ja Jacobi, ja ma' mero ijtz'inali, José nia. Jel coraja ilji yuj ja sbanquil jumasa, jayuj xchonohue ja Josei, jaxa

ma' smana, suinquil ni ja Egipto. Pero ja Diosi ti ni ajyi soc ja José ja ba Egipto. ¹⁰ Coltaji lec ja ba yojol ja suocoli. Jel vivo huaji, jayuj jel ni lec ilji yuj ja rey Faraón ba Egipto. Ja mas tzaani, aaji ba sc'ab ja José ba oj sc'ul mandar ja ba Egipto, jaxa ba yoj snaj ja reyi, yena ni mero huas sc'ulan mandar ja José jahui. ¹¹ Ec' ja tiempo, ti jac jun nihuan huaina. Jel tzatz huaj ja huocol ja ba Egipto soc jach ni ja il ba jlugartiqui. Jel yiaje huain ja quintiltiqui. Huocol juntiro staa ja jas oj yabyei. ¹² Pero ja viejito Jacobi cuando yab yabalil que ay to bi trigo ja ba Egipto, jayuj ti seca ja yuntiquili. Jayuj ti huajye ja mero primero vuelta ja ba Egipto ja quintiltiqui. ¹³ Jaxa ba xchabil vuelta huajyei, ti chichnaji lec que ja' ni yijtz'ine ja Josei, hasta ja rey Faraoni snaa sbaj ja sbanquil jumasa. ¹⁴ Ja Josei ti xa seca spayjel ja stati soc spetzanil ja yermano jumasa. Oj bi jacuque culan ja ba Egipto, jaxa yenlei aye xa setenta cinco ja janec' puro yermano sbajei. ¹⁵ Jayuj ti huaj culan ba Egipto ja viejito Jacobi. Ti cham ja tihui, jach ni spetzanil ja yuntiquil jumasa ja matic ec' pax ta cujtiqui. ¹⁶ Jaxa mas tzaani ti xa yiaje jan ja sbaquele ja matic ch'ac ta cham yujilei jayuj ti xa mucane ba Siquem ja ba q'ueen smana can ja Abraham ja najatei. Jaxa q'ueen jahui, ja' ni sbaj ajyi ja yuntiquil jun huinic sbiil Hamor sbaj Siquem, pero ja luumi, yena ni smana ja Abrahami. ¹⁷ Jaxa quintiltic ja yora ti to ajyiye ba Egipto huane pojxel, huane pojxel, pero huan xa moixel ja tiempo oj c'ot smeranil ja jas alji yab ja Abrahami, que oj ni sbajuque ja lugar iti: Como Dioson nia, oj ni c'ot smeranil

ja jas huax cala, xchi nia. ¹⁸ C'ot ja c'ac'u, ti och jun yajc'achil rey ja ba Egipto, jaxa yeni, mi xa ni snaa sbaj ja chamhuinic Josei. ¹⁹ Ja rey jahui mero lolanum. Yixtalaan lec ja ma' ec' pax ta cujtiqui hasta yaa jun orden que cuando huax manxi ja yal alatz ta querem c'a, oj bi jipjuc ele, siquiera oj chamuc spetzanile. ²⁰ Ja tiempo jahui, ja' ni ja yora manxi ja Moisesi pero jun yal alatz jel lec huax ilji yuj ja Diosi. Ja snan stati oxexau snac'ahue juntiro ja ba snajei. ²¹ Pero c'ot ja c'ac'u cuando mi xax bob nacxuc yujile ja ba snajei. Ti huaj yae cana, iday, ja ma' stulu, ja' ni ja yunin ixuc ja rey Faraoni. Ti ya q'uiuc como jastal mero ja yali. ²² Jayuj ja Moisesi aaji och escuela. Sneba spetzanil ja jas huas snaahue ja suinquil ja Egipto. Jel vivo huaji. Huas snaa jastal oj c'umanuc soc jel tzatz ja yateli. ²³ Cuando ay xa yioj cuarenta jabil ja Moisesi, ti jac ja sgana oj huaj soc ja ma' jun ta razail ay soqui, ja' ni ja jmojtic israeleñoili. ²⁴ Cuando ti xa ay soc ja smoj jumasai, ti yila ja ma' mero srazail ba Israeli huan ixtalajel lec yuj june ja suinquil ja Egipto. Ja Moisesi ti huaj scoltaa, iday, smila ni el juntiro ja egipciano jahui. Como huax yala ta huan c'a bi smila ele, ti bi oj stup ja smuli. ²⁵ Huax yala ja Moisesi que ja smoj israeleñoili, seguro oj snaa que c'ot ta ni ja ora oj aaji eluque libre yuj ja Diosi, que yena ni bi ja Moisesi oj coltanuc, pero mi jach sc'ulane entender ja yenlei. ²⁶ Jaxa ba xchabil c'ac'u, ja Moisesi ti cho yila huane c'umal chahuane ja smoj israeleñoili. Ti huaja ba oj ya culan yi ja sc'ujole ja pleitoanumi, ti yalaa: Ja huenlexi jun xta hua razaillexi. Mi ni sbejuc coraja huaxa huila bajex ja

huenlex mismo, xyutaj. ²⁷ Jaxa jun ma' jel piero ja smodo soc ja smoji, ti huaj sutbuc ja Moisesi: ¿Yuj ama ay ahuatel huaxa huala? ¿Ma juez ja hueni? ¡Mi ahuochelucoticon! ²⁸ ¿Yuj ama huaxa c'ana oja milon ja quen ja jastal amila ja tan egipciano ja eque ba? xchi ja pleitoanumi. ²⁹ Yajni yab ja Moisés ja jastal iti, ti el ajnela. Ti huaj ba jun lugar Madián sbiil. Ti ajyi culan ja tihui. Ajyi como polestero. Ti manxi chab yuntiquil ja tihui. ³⁰ Ti cho ec' otro cuarenta jabila. Jun c'ac'u ja Moisesi tey ba jun ch'ayan lugar mojan ja ba huitz sbiil Sinaí. Huaj to yile, ti huan ajlel jun q'uuij ja ba stz'eeli. Ja ba yoj c'ac' jahui, ti c'umani jan ja yangel ja Diosi. ³¹ Jaxa Moisesi jel och ja spensar ja yila ja jastal huan ajlel ja c'aq'ui pero och och mas c'uban ja ba stz'eel ja c'ac' jahui ba oj yil lec. Ti yab ja sc'umal ja Cajualtiqui: ³² Quen sDioson ja ma' ec' pax ta huujili. SDioson ja Abrahami soc ja Isaqui soc ja Jacobi, xchi ja Cajualtiqui. Ja Moisesi ti och q'uitc'onuc yuj ja xihueli. Mi xax yaa sbaj oj sq'uel mas. ³³ Jaxa Cajualtiqui ti yalaa: Sopo el ja hua xanabi porque ja ba tec'ana eq'ue, mi cualquiera luumuc. ³⁴ Ja queni quilunej ja suocol ja cuntiquil tey ba Egipto. Cabunej lec jastal huax och mebaoc'uque, jayuj coyon jani ba oj huaj c'uluque librar, jayuj ja hueni, oj xa jeca ba Egipto, x'utji ja Moisesi. ³⁵ Eso sí, ja Moisesi mix yaahue caso ajyi. Huax yalahue sbaj que mey yatel, mi bi juezuc ja yeni. Pero ja huego aaji ni yatel yuj ja Diosi ba oj huaj sc'ul librar ja jmojtíc israeleñoili, pero ja' ni mojtanubal yuj ja ángel ja ma' sea sbaj yi ba yoj yajlel ja q'uuij ja c'ac'u jahui. ³⁶ Ja' ni

ja Moisés ja ma' ya el libre ba Egipto ja quintiltic ja najatei. Sc'ulan jitzan milagro. Soc ja jas jel nihuan sc'ulani, ilji ja yip ja Dios ja ba lugar jahui. Sea lec ja yip ja ba Mar Rojo, jach ni ja ba ch'ayan lugari. Yilahue ni cuarenta jabil ja yip ja Diosi. ³⁷ Yena ni mismo Moisés ja ma' yal yab ja jmojtíc israeleñoili que oj to bi sec june ja aluman-Diosi pero ti ni ba yintil ja yenlei. Yala ni ja Moisesi: Ja jastal secahuon ja quen ja Diosi, jach oj cho sec ja yaluman jahui, pero a sc'ul caso ja jas oj aljuc yab ja ma' sac'an ja tiempo huax jac ja yeni, xchi ja Moisesi. ³⁸ Ja Moisesi yena ni ajyi ec' soc ja cristiano ja ba ch'ayan lugar jahui. Ti ni jac soc ja ángel ja ba huitz Sinaí, yena ni ja ángel jau sc'uman ja Moisesi. Ja Moisesi ja' ni cho smojan ec' ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yeni aaji yi ja mandar it huax yaa jsac'aniltiqui jayuj lamlamil huax naatic ja mandar jumasa jahui. ³⁹ Pero ja ma' ec' pax ta cujtiqui mi sc'ana oj sc'uuque ja jas huax yala ja Moisesi. Mix yaahue caso. Ti huas sc'ana oj cumxuque ja ba Egipto. Jex oc' sc'ujole juntiro ja jas ay ba Egipto. ⁴⁰ Jayuj ti yalahue yab ja Aarón ja yermano ja Moisesi: Huax c'anaticon ta ay modo oja c'uluc chaboxe ja jdiostiqui cosaque ti oj caatic ja ba sti jsatiqui porque ja Moisés it ya elcotic jan ja ba Egipto, mi na' bay ec'a, xchi ja cristiano. ⁴¹ Entonces ti och sc'uluque ja sdiousei, jaxa sdiouse jahui, jach sc'ulane jastal ja splanta ja yal becerro. Ti cho och smile ja chante jumasa ba oj yaa yi smajtan ja sdiousei. Ti xa och q'ueuc ja sq'uine yuj ja sgustoe soc ja sdiouse ch'ac sc'uluquei. ⁴² Ja yila jas huane ja cristiano jumasa iti, ja Diosi ti xa yaa can jun ladoa. Sipa can sc'ujol ba oj sdiosuc ja

jastic huax yilahue ja ba satq'uinali, como jach ni tz'ijbanubal ja ba slibro ja aluman-Dios jumasa:

Ja huenlex suinquil ba Israel, ja cuarenta jabil ti ajjiyex ja ba ch'ayan lugar jahui, ¿huan ma xa hualahuex yuj ja hua milahuex ja chante jumasa, ¿quen ama huaxa huaahuex qui ja huaxa hualahuexi?

⁴³ Pero miyuc. Ja' la c'uchuchiyex ec' soc ja snicho ja hua dios Moloquexi iday, ja huenlex ita ni ac'ulunejexa. Ja huaahuex ta och diosil ja c'anali, Renfán sbiil ahujilexi. ¡Majlayic, ti oja huilex ta mi oj xa ca elanic ja ba hua lugarexi! ¡Ti oj poctzuquex masan ba Babilonia!

xchi ja ba slibro ja aluman-Diosi. ⁴⁴ Ja ba ch'ayan lugari ja ma' ec' pax ta cujtiqui ay yioje ja stemplo ja Diosi, ja' ni ja templo jau puro c'uutz c'ulubal soc. Ti nolan yujile ja ton jau ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja Moisés ac'ubal yi yuj ja Diosi. Ja templo jahui jach ni c'ulubal ja jastal ni alji yab ja Moisesi. Oj bi sc'uluc ja jastal ja splanta jeeji yi yuj ja Diosi. ⁴⁵ Ja mismo templo jau c'ulubal ni soc c'uutz, lamlamil can ba sc'ab ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Entonces ja ma' jac soc ja Josuei ti ni yioje jana. Ti ni yioje cuando sbajane can ja jlugartiqui porque ja tiempo jahui, ti to ay ba sc'ab ja tzeil cristiano ja lugar iti. Pero ja Diosi sapa yile ja luumi ba oj sbajuque ja quintiltic ja quentiqui. Ja templo jau c'ulubal soc c'uutz maconi yujile lec masan to och reyil ja Davidi. ⁴⁶ Jaxa rey Davidi jel lec ilji yuj ja Diosi jayuj ja yen, jel ja sgana oj sc'ul yi jun snaj ba oj jac culan ja jDiosiqui, ja' ni ja mismo sDios ja cham Jacobi. ⁴⁷ Pero mi

bob yuj ja rey Davidi. Ja yunin Salomoni, yena ni sc'ulan ja snaj ja Diosi. ⁴⁸ Pero ja mero smeranili, ja Dios jel nihuani mi ni modo oj jac culan juntiro ba jun templo c'ulubal yuj cristiano. Jach ni yala ja aluman-Diosi:

⁴⁹ Ja ba satq'uinali ti ni huax c'ulan mandara, jaxa ba luumi, quechan ba huala bejyiyon eq'ue. ¿Jas tiq'ue naitzil oja c'uluquex quii? xchi ja Cajualtiqui. Ja queni mi ni huax c'ulan necesitar ba oj jijucona.

⁵⁰ ¿Mi ma quenuc ni jc'ulan spetzanil ja cosa jas ay ja il ba?

Jach ni xchi ja ba slibro ja aluman-Diosi. ⁵¹ Meran nia, jel ch'uuy ja sc'ujol ja ma' ec' pax ta cujtiqui pero jach ni ja huenlex chomajquili. ¡Jel ch'uuyex juntiro! Lajanex soc ja ma' mi huas sc'uan ja Diosi. Huax jac sc'umuquex ja Espíritu Santo pe ¡ba oja huaex yi caso! ⁵² Ja ma' ec' pax ta cujtiqui, mi ni siquiera june ja aluman-Dios ba mi yixtalaane. Cuando mi tox jac ja ma' jel ni toji, ja aluman-Dios jumasa huan nix yalahue que oj ni jacuca pero iday, ja' ni yuj miljiye ni yuj ja jas huane yaljeli. Jaxa huego jac nia pero cho huiajex ni spatoca. ¡Ja milahuex nia! ⁵³ Iday, ¡ay ni ahuijex ja smandar ja Diosi! Ti ni ay ba hua c'abexa - ángel ja ma' yaa huilex ja mandari pero iday, ¡mi ni t'un huaxa c'uanex ja mandar jahui! xchi ja Estebani.

Cham ja Estebani

⁵⁴ Cuando yabye ja jas ch'ac yal ja Estebani, ti xa q'ue juntiro ja scorajaei. Xbatbuniye xta eq'ue.

⁵⁵ Pero ja Estebani, como juntiro yaunej sbaj soc ja Espíritu Santo, ti sq'uela q'ue ja satq'uinali. Huaj to

yile, ti huan lijpel ja Diosi, jaxa Jesusi ti yila tec'an ec' ja ba lado stojol sc'ab ja Dios Tatali. ⁵⁶ Ti yala ja Estebani: —Q'uelahuilex, ja satq'uinali jaman ni huax quilaa. Tey ja ma' co jan ja ba luumi, ti xa tec'an ec' ba lado stojol sc'ab ja Dios Tatali, xchi. ⁵⁷ Pero ja yenlei ch'ac smac ja xchiquinei. Och ch'eljuque ahuanel. Ti jacye botz'an sbaj ja Estebani. ⁵⁸ Ti squichahue ja ba sti ja chonabi. Ti och xch'oje tona. Jaxa ma' och testigoil ja ora jahui ti soptalaan ja sc'uei, ti yaahue can talnuman ja sc'uei, jaxa ma' huan stalnajeli, jun soltero sbiil Saulo. ⁵⁹ Ja Estebani, cuando huan coel sbaj ja toni, ti och sc'umuc ja Diosi: —Cajual Jesús, iaj xa qui ja caltzili, xchi. ⁶⁰ Ti co mec'ana. Ahuani tzatz lec: —Cajual, moc hua scuche can ja smule ja it jumasa, xchi. Yajni ch'ac yal ja jastal iti, ti xa chama.

Ja Saulo yixtalaan ec' ja creyente

8

¹ Jaxa Saulo ja it ma' stalna ja c'uutz ja yora milji ja Estebani, lajti abal ni ay yujilea. Ja c'ac'u ja yora smilahue ja Estebani, ja' ni mero c'ac'u q'ue jun nihuan suocole spetzanil ja creyente ja ba Jerusaleni. Ch'ac nutzjuque ele. Xaan tican ch'ac huajuque ec' ja ba sutanal ja Judea soc ja ba Samaria. Quechan xta ti ch'ac canuque ja lajchahuane jecabanumi. ² Pero ay chaboxe ja ma' jel xiuye yuj ja Diosi. Yenle ni smucuhue ja Estebani. Jel ni ocye juntiroa. ³ Jaxa ora jahui ja Sauloi ti och yixtalauc lec ja creyente jumasa, pero chol yiaj ec' ja naitzaltiqui. Quichubal huax ya

eluc ja suinquil ja naitzi, sea huinic, sea ixuc. Ti huax ch'ac huaj xch'ictalauc can ja ba yoj preso.

Loiltaji ja yabal ja Dios ja ba Samaria

⁴ Jaxa matic nutzji el ja ba Jerusaleni, ti huaj spuque ec' ja yabal ja Diosi, chican ba lado aye ec'a. ⁵ June ja yenlei, Felipe sbiil, ti huaj ba jun chonab ba Samaria. Ti och sloilta ec' ja Jesusi, que yena ni bi ja Cristoa. ⁶ Jaxa samariteño jumasa huego stzomo sbaje ba oj smaclaye ja jas huan yaljel ja Felipe, pero soc spetzanil ja sc'ujole huane smaclajeli, cho yilahue ja milagro huan sc'ulajeli. Ti jac sc'ujolea que ja' yip ja Dios ja jas huan sc'ulajeli. ⁷ Jel jitzan ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji aaji eluque libre ja ora jahui. Ja pucuji cuando huax el ja ba jun cristiano ti huax och ahuanuque tzatz leca. Jel ja ma' tulido ay soc ay ma' renco ay, ch'ac tojbuque ja c'ac'u jumasa jahui. ⁸ Jaxa suinquil ja lugar Samaria jel gusto ch'ac huajuque. ⁹ Pero tey jun huinic, Simón sbiil. Ja mero xcholi huax ajnani eq'ue pero jel juntiro huas slola ja suinquil ja lugar jahui. Xiubal yuj ja samariteño jumasa. Jel huas stoyo sbaj juntiro ja Simón jahui. ¹⁰ Jaxa cristiano jel huas sc'uane ja huinic jahui, sea viejo, sea yal untic: —Ja huinic iti, jel vivo. Jel tz'ican ja sentido ac'ubal yi yuj ja Diosi. Jach huax yalahue sbaj ja ajnanum jahui. ¹¹ Jel huas sc'uane porque ay xa lec tiempo huax ajnajiye yuj pero iday, huane lolajel lec yuj ja tan ajnanum jahui. Jel vivo juntiro soc ja smaloili. ¹² Pero yajni yabye ja jas huax yala ja Felipe que sbej huax yaa sbaje ja ba yib sc'ab ja Diosi, sbej bi oj syajtaye ja sbiil ja Jesucristo, entonces ja cristiano ti xa

aaji yie jaa con todo ixuque, huinique. ¹³ Jaxa Simón jahui, ja ora jahui, cho sc'uan ni ja yen chomajquila. Cuando ch'ac aajuc yi ja', ti cho huaj nochan soc ja Felipe. Yajni yila ja milagro jumasa, jel och ja spensari ja yila ja jas jel nihuan huan sc'ulajel ja Diosi. ¹⁴ Jaxa jecabanum jumasa ti canele ba Jerusaleni, cuando yabye yabalil huane xa sc'uajel ja yabal ja Dios ja samariteño jumasa, ti xa secahue och ja Pedro soc ja Juani. ¹⁵ Cuando c'otye ja ba Samaria, ti och sc'ane yi ja Diosi ba oj aajuc yile ja Espíritu Santo ja ma' ajc'ach huan ochel creyenteili, ¹⁶ Porque mi to ni june ja yenle coel sbaj ja Espíritu ja ora jahui. Quechan yioneje xa ja' yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi. ¹⁷ Ja Pedro soc ja Juani ti ya cajan ja sc'abe ja ba s'olom ja yenlei, ti xa co sbaje ja Espíritu Santo. ¹⁸ Ja Simoni, cuando yila quechan huax ya cajan ja sc'ab ja jecabanum jumasa huax co jan ja Espíritu Santo, ti sc'apa yi taq'uin ja Pedro soc ja Juani. ¹⁹ Ti yalaa: —Jel lec ta huaxa huaa qui quip ja jastal jau ja queni cosaque chican ma' oj ca cajan ja jc'ab ja ba s'olomei, oj ni co jan soque ja Espíritu Santo. Oj ni caa hui hua taq'uinexa, xchi ja Simoni. ²⁰ Ti yala ja Pedro: —¡Ta huan c'a sc'ana ja Diosi, oj ya ch'ayuc anaajel soc ja hua taq'uini! ¿Huan ma xa huala ta oj bob aman soc taq'uin ja jas huax yaa ja Diosi? ²¹ Ja hueni, ja atel iti, mi ni abajuca porque mi tojuc ay ja hua c'ujol ja ba sti sat ja Diosi. ²² ¡A ch'ay ac'ujol ja hua maloil jahui! C'uman ja Diosi. Bob ta oj sc'uluc perdonar spetzanil ja malo tey ba hua c'ujoli ²³ Porque huax quilahua que toj piero juntiro ja hua pensari. Ja hua muli, lajan

soc yuch'ana yuj te'. ²⁴ Ti yala ja Simoni: —¡Moc ma sc'an ja Diosi! Mas lec c'umanic ja Diosi ba mi oj co ja jcastigo, xchi. ²⁵ Ja Pedro soc ja Juani soc ja Felipe, cuando ch'ac sloiltaye ja yabal ja Cajualtiqui, ch'ac yale spetzanil ja jas yilunejei, ti cho yiaj ja sbejei ba oj cumxuque ja ba Jerusaleni, jaxa spetzanil ja yal lugar ja ba ch'ac ec'uquei, ti huax huaj xchole ec' ja yabal ja Diosi.

Ja Felipe staa jun huinic ba Etiopía

²⁶ Cuando ti xa aye ba Jerusaleni, jun yangel ja Cajualtiqui ti yal yab ja Felipe: —Felipe, chapa baj. Cax ba Gaza. Ti xa huiaj ja bej jau huax ec' ja ba ch'ayan lugari, x'utji. ²⁷⁻²⁸ Yajni yab ja it ja Felipe, ti xa xchapa sbaja. Huaji, jaxa ba beji ti staa jun huinic, suinquil ja Etiopía. Ja huinic jahui ac'ubal ba sc'ab jun nihuan atel yuj ja reina Candace ba Etiopía. Tey ba sc'ab spetzanil ja sastic sbaji. Jaxa ora jahui, cumxel jan ja ba Jerusaleni. Ti huaj ba Jerusalén ba oj huajuc ja ba stemplo ja Dios sac'ani. Jaxa cuando taaji bej yuj ja Felipe, ti ni culan ec' ja ba scarreta huan sq'ueljel ja slibro ja aluman-Dios Isaiasi. ²⁹ Ja Espíritu Santo ti yal yab ja Felipe: —Jitzan oche ja ba stz'eel ja carreta jahui, x'utji. ³⁰ Cuando ti xa ay ba stz'eel ja Felipe, ti yab que huan sc'umajel ja slibro ja aluman-Dios Isaiasi: —¿Huan ma xa huab sbej ja jas huana sq'ueljeli? xchi ja Felipe. ³¹ Ti yala ja huinic jahui: —Miyuc, como mi ni ma' huas sea qui. ¿Mi ma xa c'ana oj q'uean jmoc ja ba jcarreta? xchi ja huiniqui. Ti xa q'ue ja Felipe. Ochye culan lajan. ³² Ja yabal ja Diosi ja ba huan sq'ueljel ja huiniqui jach huax yala ja jastal iti:

Oj miljuc jastal jun chej. Jastal jun chej cuando huan joxjel ja sc'ui mi ni huax ahuania, jach ja yen chomajquili. Mi ni jun palabra oj sam ja stii.

³³ Jel oj c'ulajuc yi burla pero iday, mi ni ay smula oj yaahue yi castigo. Mi alben ja jas oj c'ulajuc yi yuj ja jun lame cristiano jahui. Oj ni smile ela,

xchi ja ba slibro ja Isaiasi. ³⁴ Ja huinic jau ay yateli ti sobo yi ja Felipe: —Ala cabi, ¿machunc'a huan staajel ti' ja aluman-Diosi? ¿Yen ta ma huaxa yala sbaj, ma pilan ma' huan staajel ti'?

xchi. ³⁵ Entonces ja Felipe ti xa och ya q'ueuc ja sloil ja ba sq'uela ta ni ja suun ja aluman-Diosi. Tacal tacal slea modo jastal oj xchol yab ja jastal ec' ja Jesusi. ³⁶ Cuando yioje xa beji, ti ecye ba mojan sti jun ja'.

Ti yala ja huiniqui: —Ja ili ay ja'. ¿Mi ma oj bob oj xa quii ja'? ³⁷ —Huan c'a xa c'uan soc spetzanil ja hua c'ujoli oj bobuc, xchi ja Felipe. Ti yala ja huiniqui: —Huan. Huax c'uan. Ja Jesucristo, huax naa que yunin Dios nia, xchi. ³⁸ Ti xa ya tec'an can ja scarreta. Ti cooye xchahuanile ja ba yoj jai. Ja Felipe ti ya yii ja' ja huinic jahui.

³⁹ Cuando elye ja ba sti jai, huaj to yil ja huiniqui, meyuc ja Felipe. Iiji yuj ja Yespiritu ja Cajualtiqui. Mi ni yila ba huaja, pero cho stulu ja sbeji. Gusto ni huaja. ⁴⁰ Jaxa Felipe, huaj to snaa sbaj, ti xa ay ba jun yal hacienda Azoto sbiil. Chol yiaj ja yal hacienda jumasa. Huan sloiltajel ec' ja yabal ja Diosi. Ti c'ot ba jun chonab sbiil Cesarea.

*Suchi ja sc'ujol ja Saulo
(Hch. 22:6-16; 26:12-18)*

9

¹ Ja tiempo jumasa jahui, ja Saulo jel coraja ay juntiro. Huan xta yaljel ec' que mas lec oj ch'ac chamuc spetzanil ja ma' huas sc'uan ja Cajualtiqui, jayuj ti huaj soc ja pagre mas nihuani ² Ba oj sc'an yi jun juun. Oj xa bi huajuc ja ba Damasco, jaxa juuni oj bi yaa yi ja ma' ay yatel ja ba yiglesia ja judio jumasa. Huan c'a bi staa ja ma' huan ochel soc ja tan yajc'achil religi6n iti, oj bi squich och ja ba Jerusaleni, sea ixuque, sea huinique. ³ Ja Saulo cuando mojan xa oj c'otuc ja ba Damasco, huaj to yile, jun ta repente lijpi jun luz ja ba satq'uinali. Ti co ja mero bayi. ⁴ Jaxa Saulo man luum co baan. Ti yab jun c'umala: —Saulo, Saulo, ¿jas lom jel huaxa huixtalaanoni? xchi ja c'umal jahui. ⁵ —Pero ¿mach aya ba Cajual? xchi ja Saulo. —¡Quena ni Jesuson tac! Quena ni huaxa huixtalaanon ec'a. Pero ja hueni lajana soc ja c'ac'al toro cuando mi to c'ajyeluc soc ja sni cubo. Huen ta ni huaxa yajbes abaj atuch'ila. ⁶ Jaxa Saulo och q'uite'onuc yuj ja xihueli. Ti yalaa: —Pero Cajual, ¿jasunc'a huaxa c'ana oj c'uluc ba? Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uean xa huego. Cax ja ba yoj chonabi. Cuando ti xa aya ja tihui, ti oj aljuc ahuab jasunc'a oja c'uluqui, x'utji. ⁷ Jaxa huinique jau smoj ja Saulo, jel xiuye juntiro. Mix bob el sc'umale. Eso sí, mi ni ma' yilahuea pero yabye ja c'umali. ⁸ Jaxa Saulo ti xa stulu sbaj ja ba luumi, iday, huaj spitz ja sati, mi ni modo xbob ilhuanuca, jayuj ti xa chechji och ja ba yojol ja chonab Damascoi. ⁹ Oxe c'ac'u mi ni bob ilhuanuca. Ja oxe c'ac'u jahui mi ni xe'n jas yaba soc mi ni t'un ja' yuaj. ¹⁰ Ja ba Damasco ti culan jun creyente, Ananías sbiil. Jun c'ac'u

ja Ananias ti snajsatin ja Cajualtiqui: —Ananías, xchi ja Cajualtiqui. Jaxa Ananías: —It bayon jula Cajual, xchi. ¹¹ Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uelahuil. Cax ja ba calle jau toj xta huax huaji. Cuando huaxa taa ba snaj ja Judasi, ti xa jobo yabalil jun huinic sbaj Tarso, Saulo sbiil. Ja yeni huan xa ni sc'umanona. ¹² Snajsatina ta ja hueni hasta huas snaa jasunc'a abiili. Yila que ochya ja ba yoj naitzi ti hua cajan ja hua c'ab ja ba s'olomi ba oj bob cho ilhuanuc otro vuelta, x'utji ja Ananias. ¹³ Cuando yab ja jastal it ja Ananias, ti yalaa: —Cajual, pero jel cabunej yabalil ja huinic jau ja jas huas sc'ulan yi ja ma' huas sc'uan ja ba Jerusaleni. Toj bi malo ja sc'ujoli. ¹⁴ Jaxa huego ti xa ay ja ili. El el yuj jun juun ba oj bob syam spetzanil ja ma' huan xa sc'uana ja hueni. Ac'ubal yi yuj ja pagre ja mero mas ni huani, xchi ja Ananias. ¹⁵ Ti yala ja Cajualtiqui: —Jach ni mero smodo ajyia pero ja huego, mi xa jachucuc. Cax huego porque ja huinic jahui tzaubal xa ni cuja. Oj huaj sloilta ec' ja cabali. Oj sloilta yab ja tzeil cristiano soc ja ma' ay yatel yujilei soc jach ni ja hua moj israeleñoili. Oj ya ni huanbuc lec ja jbiili. ¹⁶ Pero oj ni yii lec ja huocola. Sbej ni oj snaa ja ita, x'utji ja Ananias. ¹⁷ Ja Ananias ti xa huaj ja ba naitz bay ja Saulo. Ti ocha. Ti huaj ya cajan ja sc'ab ja ba s'olomi. Ti yalaa: —Hermano Saulo, ja Cajualtic Jesusi, yena ni sea sbaj ahui ja yora ti jacuma ba beji jaxa queni jecubalon ahui ba oj bob ahuil q'uinal otro vuelta. Oj bi couc abaj con todo yip ja Espíritu Santo. ¹⁸ Jaxa ch'ac yal jachuc ja Ananias, huego huego ch'ay ja jas tey ba yoj sat ja Saulo. Bob yil q'uinal huego. Ti xachachi xta q'ue tec'an huego.

Ti xa c'ulaji bautizara. ¹⁹ Jaxa yajni ch'ac ta yii jai, ti xa och huauca. Ti cujlaji lec ja sc'ujola. Ja Saulo ti can soc chaboxe c'ac'u ja creyente jumasa ba Damasco.

Ja Saulo sloilta ec' ja yabal ja Diosi ja ba Damasco

²⁰ Ja Saulo ti xa huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti yalaa: —Ja Jesusi ja' ni mero yunin Diosa, xchi nia. ²¹ Jaxa spetzanil ja matic ch'ac yab ja jas huan yaljel ja Saulo, jel och juntiro ja spensarei: —Pero ¿mi ma yenuc ja huinic it huan yixtalajel ec' ajyi ja tantic creyente jumasa tey ba Jerusalén ba? Quechan bi ja huax yab huas staahue ti' ja sbiil ja tan Jesús jahui, jel huax q'ue ja scoraja. ¡Pe jayuj jac ja il tac! Oj bi yie och ja ba sc'ab ja pagre mas nihuaqui. ¡Yuch'ubal bi spetzanile oj yie oche! xchiye xta. ²² Pero ja Saulo mas to con gana och yal que yena ni meran ja Cristo ja Jesusi, jaxa judio jumasa ba Damasco mi snaa jas oj sc'uluque pensar porque jel bi tzatz juntiro ja sti ja Saulo.

Ja Saulo yoj sc'ab el yuj ja smoj judioili

²³ Jaxa ec' jitzan c'ac'u, ja judio jumasa ti och slaje lec que oj bi smile. ²⁴ Pero ja Saulo yab que huan chapjel yabalil. Ja judio jumasa c'ac'u acual ti huas smacahue bej ja ba sti ja chonabi ba oj bob smile. ²⁵ Ja chonab jahui macan sutanal soc cimientto, pero chaan lec, jayuj ja creyente jumasa ti sleahue jun nihuan mooch ba acual oj ya couque ja Saulo. Jach el libre ja ba sc'ab ja smoj judioili.

Ja Saulo ti huaj ba Jerusalén

²⁶ Ja Saulo cuando ti c'ot ja ba Jerusaleni, huas slea modo jastal oj bob och loil soc ja creyente

jumasa pero ja yenlei jel huane xihuel. Huax yalahue que mi meran creyenteuc. ²⁷ Pero ja Bernabeji ti huaj soc ja Saulo ba oj snaa sbaje soc ja jecabanum jumasa. Ti och xchol jastal yilunej ja Cajualtic ja Saulo ja ba beji. C'umaji bi yuj ja mero Cajualtiqui jayuj cuando ti ajyi ba Damasco mi ni bi t'un xiu ja cuando staa ti' ja sbiil ja Jesusi. ²⁸ Jayuj ja Saulo yamigoan ja smoj creyenteili. Ti ajyi ec' soc ja jecabanum jumasa ja ba Jerusaleni. ²⁹ Huax och loil soc ja smoj judioili ja ma' huax c'umaniye griego pero ja' ni huan staajel ti' ja Cajualtiqui, pero mi ni t'un huax xiu ja huan yaljeli. Pero ja yenlei, xuoljiye xta huax q'ueye. Huas sleahue modo jastal oj bob smile. ³⁰ Pero ja ma' creyente xa ni ayi, yermano xa ni sbaje soc ja Saulo, yajni c'ot xchiquine ja jastal jahui, ti huaj yale yab ja Saulo que mas bi lec oj huajuc ja ba Tarso, jayuj ti huaj ya eluque can ja ba Cesarea. ³¹ Ja creyente jumasa ja ma' huas stzomo sbaje ba cada iglesia ba Judea soc ja ba Galilea soc ja ba Samaria, lamxi t'usan ja suocole ja tiempo jahui. Huane ni xihuel yuj ja Cajualtiqui. Ay snihuanil sc'ujole yuj ja Espiritu Santo. Tola vida ay ma' huan sc'uajel yajc'achil ja yabal ja Diosi.

Aaji tojbuc ja Eneasi

³² Ja Pedro chol ni huax huaj ec' ja ba yal hacienda jumasa ba huan yulatajel ec' ja creyente jumasa. Ti c'ot ja ba jun yal hacienda Lida sbiil ³³ Jaxa tihui ti staa jun huinic Eneas sbiil. Ay xa huaxaque jabil staunej xch'at porque ja yoc sc'abi mi ni modo huax bob snica. ³⁴ Jayuj ja Pedro ti yal yaba: —Eneas, ja Jesucristo oj ni ya tojbana.

Q'uean huego. Tulu xa hua huaynubi, xchi. Jaxa Eneasi ti q'ue huegoa. ³⁵ Ja suinquil ja Lida soc ja Saroni yilahue que tojbi ja huinic jahui, jayuj ti xa yaahue can ja jas huas sc'uane ba poco. Ti xa suchi ja sc'ujole soc ja Cajualtiqui.

Aaji sac-huuc ja Dorcasi

³⁶ Ja tiempo jahui tey jun ixuc creyente ja ba jun chonab Jope sbiil. Tabita sbiil ja ixuc jahui pero ja ma' huax c'umani griego, Dorcas huax el ja sbiili. Ja yeni jel lec ja sc'ujoli. Huas scolta ja ma' mi jas yioji. Tola vida jach ni huas sc'ulana. ³⁷ Ja c'ac'u jumasa jahui, ja Dorcasi yamji chamel. Chami, jaxa scuerpo ti stojbesea. Ti huaj yae can ja scuerpo ba jun cuarto ba xchabil piso. ³⁸ Ja chonab Jope, mojan yioj sbaj soc ja yal hacienda Lida ja bay ja Pedro ja ora jahui. Jaxa creyente jumasa ba Jope yabye yabalil que tey mojan ja Pedro jayuj ti secahue chab huinica ba oj huaj yie jan ja Pedro. Ti yalahue yaba: —A ta mi bi oja c'ul pavor oj huajan jmocicon mas ligero. Jach alji cabticon ja quenticoni, xyutaje ja Pedro. ³⁹ Ja Pedro ti huaj soc ja huinique jahui. Ja c'otyei, ti yiaje q'ue ja ba cuarto ja bay ja scuerpo ja chamhuiniqui. Ja viguda jumasa ti ch'ac jacuque parte soc ja Pedro. Jel huax ocye, ti och seetalauque ja sc'uei, jaxa Dorcas, yen bi ch'ac stz'is can ja sc'ue ja viguda jumasa jau ja yora sac'an to. ⁴⁰ Entonces ja Pedro ti sc'ana yi pavor que oj eluque ja cristiano jumasa jahui. Ti co mec'ana. Och sc'umuc ja Diosi. Ti stojtoq'uela lec ja ixuc jau chamel xa: —Tabita, q'uean xa, xchi. Entonces ja Tabita spitza huego ja sati. Cuando yila ja Pedro, ti q'ue culana.

⁴¹ Ja Pedro ti syama yi ja sc'abi. Ya q'ue tec'an. Spaya huego ja creyente jumasa soc ja viguda jumasa: —Quermano jumasa, q'uelahuilex. Ja quermanatic Tabita, sacui ta, xchi. ⁴² Ja jastal sacui ja Tabita, huego huego ch'ac yabye yabalil ja suinquil ja Jope, jaxa cristiano jumasa, jel ja ma' sc'uan ja Cajualtiqui. ⁴³ Ja Pedro ti albi t'usan ja ba chonab jahui. Ti jijlel ba snaj jun huinic Simón sbiil. Ja yeni huas sc'ulan curtir ja tz'uumi.

Ja Pedro soc ja Cornelio

10

¹ Ja ba chonab Cesarea tey jun huinic Cornelio sbiil, jaxa huinic jahui capitán ay. Huan ni sc'ulan mandar jun nole soldado. Ja yenlei aaji sbiilunque Italianos, como ti ni jaquele ja ba lugar Italia ja soldado jumasa. ² Jaxa Cornelio soc ja xcheumi, yuntiquili, huan ni xiuye yuj ja Diosa. Huan ni sc'uanea. Tola vida huas sq'ueba ja staq'uin ba oj scolta ja cristiano ja ma' ay snesesida. Huas sc'umane ja Dios ja ba yoj snajei. ³ Pero jun c'ac'u mojan las tres de la tarde ja Cornelio ti snajsatin jun yangel ja Diosi. Yila juntiro ti och ja bay ja yeni. Ti alji yaba: —Cornelio, x'utji. ⁴ Jaxa Cornelio ti och stojtoq'uel lec ja angeli, pero huan lec xihuel: —¿Jasunc'a Cajual? xchi. Ti yala ja angeli: —Ja jastal huaxa c'umanex ja Diosi, jaxa jastal huaxa colta ja ma' jel ajul ja sbajei, jel bi lec huax yila ja Diosi. ⁵ Jayujil jeca chaboxe huinique ba oj huaj spay jan ja Simón ja ma' huax cho alji yab Pedroili. ⁶ Ti ni jijlela ba snaj jun curtidor Simón ni sbiil ja yen chomajquili. Ja snaji tey ba sti ja jai.

Ja Simón Pedro jahui oj yala huab jasunc'a mas lec oja c'uluc, x'utji ja Cornelio yuj ja angeli. ⁷ Cuando huaj ja ángel ja it jac c'umanuqui, ja Cornelio ti spaya chabe ja smozo soc jun soldado ja ma' huax cho xiu yuj ja Diosi. ⁸ Ti ch'ac yal spetzanil ja jastal yila ja angeli. Ti seca ja huinique jau ja ba Jope. ⁹ Jaxa ba xchabil c'ac'u bej xa ay ja huinique jahui. Oj xa c'otuque ja ba Jope mojan xa culan c'ac'u. Jaxa Pedro ti q'ue ja ba s'olom ja naitzi porque ja tihui, jel tzamal lajan. Ti huaj ba oj bob sc'umuc ja Diosi. ¹⁰ Pero jel huain xyabi. Huas sc'ana nique oj huauc pero cuando huan tojbesjel ja suaeli, huaj to yile, ¹¹ Lajan soc jamxi juntiro ja satq'uinali. Ti yila co jan jun nihuan sávana ja ba luumi, mochan xchanil ja xchiquini. ¹² Ja ba yojol ja sávana jahui tey spetzanil ja chante chane yoc sc'abi soc ja chante xbitz'ilji ec' ja ba luumi, soc ja chante ay suech'i. ¹³ Ti yab jun c'umala: —Q'uean Pedro. Mila. C'uxan, xchi ja c'umal jahui. ¹⁴ —Miyuc Cajual porque mi jcostumbreuc huax c'uxu jun cosa quistal ¡como huan nix naa que mi jach huax yala ja hua mandar tac! xchi ja Pedro. ¹⁵ Ti cho ajyi otro vuelta ja c'umali: —Ja jas huax yala que lec sc'uxjel ja Diosi, mi xa huala ta quistaluc. ¹⁶ Jach alji yab oxe vuelta. Ti xa cho q'ue q'ue ja ba satq'uinal ja sávana jahui soc spetzanil ja chante jumasa. ¹⁷ Ja Pedro ti can tz'uyana: —¿Jas sbej ja it ba? xchi. Huaj to yabi, ti xa aye ba puerta ja secabanum ja Cornelio. Jobjob yabalil xta huane jan bay ja snaj ja Simón jahui. ¹⁸ Jayujil cuando c'otye ja ba puerta, ti c'umaniye tzatz leca. Sobohue ta ti smajunej naitz jun huinic sbiil Simón

ja ma' huax cho alji sbaj Pedroili. ¹⁹ Pero ja Pedro huan to sc'ulajel pensar ja jas snajsatini. Ti alji yab yuj ja Espíritu Santo: —Huana leejel yuj oxhuane huinique. ²⁰ Tulu xa baj. Coan. Cax soc ja yenlei pero moc lom jas oja c'ul pensar porque quena ni jecunej jan ahuaia, xchi ja Espíritu Santo. ²¹ Jaxa Pedro ti co ja bay ja huinique secunej ja Cornelio. Ti yalaa: —Quena ni huaxa leahuonex ec'a. ¿Jas jac ac'uluquex ba? ²² Ti yala ja yenlei: —Yen secahuoticon ja capitán Cornelio. Ja yeni huax xiu yuj ja Diosi. Jel lec juntiro ja sc'ujoli. Jel yaj huax abji yuj ja judio jumasa. Jel ni huax c'anjia. Pero jun yangel ja Diosi alji yab que oj bi spaya, jayuj oj bi huajan ja ba snaji, jaxa yeni oj bi smacla ja jas oja hual yabi, x'utji ja Pedro. ²³ Jaxa Pedro yajni yab ja jastal iti, ti xa ya och och ja huinique jumasa jau ja ba yoj naitzi. Ti canye lajan ja acual jahui. Jaxa el ja c'ac'u ja Pedro ti huaj soc ja yenlei. Ti cho huajye nochan chaboxe creyente ja ma' culan ba Jope. ²⁴ Jaxa xchabil c'ac'u ti c'otye ba Cesarea ja ba huane majlajel yuj ja Cornelio. Tey soc ja yermano jumasa soc chaboxe ja yamigo ja ma' jel ni lec huax yila sbaj soqui, como sloconej ni jana. ²⁵ Cuando c'ot ja Pedro ja ba naitz jahui, ti el jan ja Cornelio. Jaxa ba sti sat ja Pedro, ti co mec'ana lajan soc ja jastal huax co mec'an ja ba sti sat ja Diosi. ²⁶ Pero ja Pedro ti sachaa, ti yalaa: —¡Q'uean! ¡Cristianoon ja queni jastal cristianoa huen tac! xchi ja Pedro. ²⁷ Ti xa ochye loila. Ti ochye och ja ba yoj naitzi. Huaj to yil ja Pedro soc ja smoj jumasa, jel aay ja cristiano ti tzomanei. ²⁸ Ti yala ja Pedro: —Ja huenlexi huaxa naahuex jastal ja

jreligioniconi, que mix bob jmojuc jbjticon soc ja ma' mi judiouqui. Mi sbejuc huala ochticon ja ba hua najexi como tuc ja huenlexi. Pero ja Diosi yala ta cabi que mi bi sbejuc que tuc bi oj quilticon ja ma' otro raza ayi, mi ni bi sbejuc oj suticon jun lado ja jsaticoni. ²⁹ Jayujil cuando c'ot ja payumanoni, mi ni cala que mi oj jacona. Jacyon ni huegoa. Ja huego, huax c'ana jnaa jas sbej ja hua payahuonex jani. ³⁰ Ja Cornelio ti yalaa: —Ay xa chane c'ac'u ja yaani, jach mero ora jastal iti, huanon sc'umajel ja Dios jastal ni culan cujtiqui. Ja c'ac'u jahui mi ni xe'n sti huaj huax c'ulan probar. Huaj to quile, ti tec'an ec' ba jtz'eel jun huinic, jaxa sc'ui huax lijpi juntiro. ³¹ Ti yala caba: —Cornelio, ja huaxa c'uman ja Diosi abunubal ni leca, xyutajon. Ja Diosi huas snaa jastal huaxa colta ja ma' jel ja suocoli ³² Jayuj jeca spayjel ja Simón ja ma' Pedro ni huax alji sbaj. Ti xa ay ba Jope ja huego. Ti smajunej naitz ba jun huinic Simón ni sbiil ja yen chomajquili. Ja Simón jau suinquil ja naitzi huas sc'ulan curtir tz'uuum, jaxa snaji tey ba sti ja jai. Cuando xac ja Simón Pedro, ay jas oj yala huabi, xyutajon jastal iti. ³³ Jayuj jeca huego apayjel. Pero jel lec yuj ja jacya. Jayuj ja huego ti xa ayotic lajan ja ba sti sat ja Diosi. Huax c'ana jmaclaticon spetzanil ja jas oja hual cabticoni, como yena ni oj yala huab ja Cajualtic ja jas oja hual cabticoni, xchi ja Cornelio.

Ja jas yala ja Pedro ja ba snaj ja Cornelio

³⁴ Ja Pedro ti yalaa: —Ja huego huax c'uan que ja Diosi, mi ni jun ma' menos huax yilaa. ³⁵ Chican jastic razailotica, ja ma' huax xiu yuj ja Diosi, ja

ma' huas sc'ulan yi lec ja smoji, lec ni huax yila ja Diosa. ³⁶ Seguro ahuabunejex yabalil ja jas jel tzamal c'ulaji quiticon ja janec' israeleñooticoni. Ay xa bi modo jastal laman oj ajyucoticon soc ja Dios ja yaani, stz'acatal lec ja Jesucristo. Yena ni huax yaahuotic laman. Yena ni Cajualtic jpetzaniltic. ³⁷ Ja abal iti ti mero el jan ja ba Galilea ja yora huan bautismo ja Juani, ti ch'ac pucxuc ec' ja ba sutanal ja Judea. ³⁸ Huaxa naahuex lec jastal tzaaji ja Jesús sbaj Nazareti ti co jan sbaj ja Espíritu Santo con todo yip, jayuj jel tzamal ja jas sc'ulan eq'ue. Como tzaubal yuj ja Diosi, bob ya el libre spetzanil ja ma' tey ba yib sc'ab ja tan diablo. ³⁹ Ja quenticoni testigooticon. Quilaticon spetzanil ja jas sc'ulan ja Jesús ja ba yal lugar jumasa ba Judea soc jach ni ja ba Jerusaleni. Pero iday, ja mas tzaani, smilahue. Yaahue q'ue locan ba cruz. ⁴⁰ Pero ja yoxil c'ac'u ja Diosi ya sac-huuc. Ti alji yab que oj bi see sbaj quiticon ja quenticoni. ⁴¹ Pero mi yila spetzanil ja cristiano, quechan ja quenticoni, como Dios ni stzaunejoticon nia ba oj ochcoticon testigoil. Eso sí, ja Cajualtic Jesusi chami pero cho sacui nia. Cho jac ni huaa jmocoticon como siempre. ⁴² Yala cabticon oj huaj loiltaticon ja yabali. Yena ni bi oj ch'ac yii cuenta spetzanil ja cristiano, sea chamel xa ma sac'an to cuando huax c'ot ja c'ac'u jahui. Pero yena ni bi oj stojbesotic soc ja jmultiqui. ⁴³ Spetzanil ja aluman-Dios jumasa yala ni ja najatei que ja ma' huas sc'uan ja yeni oj c'ulajuque perdonar soc ja smulei porque ja sbiil ja Jesusi, mi tajneluc.

Co jan sbaj ja Espíritu Santo ja ma' mi judiouqui

⁴⁴ Cuando jach to huan yaljel ja Pedro, huaj to yile, co jan ja Espíritu Santo soc cada jujune ja ma' huan smaclajel ja yabal ja Diosi. ⁴⁵ Jaxa judio jumasa ja matic creyente jaquel soc ja Pedro, yajni yilahue ja jastal iti, jel och ja spensare porque mi judiouc ja ma' co jan sbaj ja Espíritu Santo, ⁴⁶ Como yabye och c'umanuque soc otro abal. Huane xta sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi. ⁴⁷ Ti yala ja Pedro: —Ja cristiano jumasa iti cho co ta sbaje ja Espíritu Santo ja jastal ja quentiqui. Mi ni modo oj caltic que mi oj bob yie jaa, xchi. ⁴⁸ Ti yala que oj aajuc yile ja' soc ja sbiil ja Jesucristo. Yajni ch'ac yie jai, ti sc'anahue yi pavor ja Pedro ta mi oj bob can soque chaboxe c'ac'u.

Ch'ac huaj xchol can ja ba Jerusalén ja Pedro

11

¹ Ja jecabanum jumasa soc ja creyente jumasa ja ma' tey ba Judea ti yabye yabalil que jel jitzan ja ma' mi judiouc sc'uan ta ja yabal ja Diosi. ² Jaxa Pedro cuando cumxi ja ba Jerusaleni, jaxa smoj judioil ja ma' creyente ni ayei, ti och huooljuque sbaja: ³ —¿Jastal lec huajya soc ja ma' mi judiouc ja huen ba? ¡Pe a ta ti huana huael soque jun ta mesa ja yenlei! ⁴ Entonces ja Pedro ti och xchol jastal q'uea. Ti yalaa: ⁵ —Ja queni ti ayon ba Jope ja ora jahui. Ti huanon sc'umajel ja Diosi iday, huaj to quile, ti huanon snajsatijela. Quila lajan soc jun nihuan sávana ti huan coel jan ja ba satq'uinali. Mochan xchanil ja xchiquini. Ti co ja ba mero bayoni. ⁶ Ti och jq'uel c'ubana. Huaj to quile, ja ba vojoli quila ja chante ay chane yoc sc'abi soc ja

c'ac'al chante jumasa soc ja chante huax bitz'itz'i eq'ue soc ja chante huax jujpi nalan chaani. ⁷ Ti cab jun c'umala: —Q'uean Pedro. Mila ja chante jumasa iti. C'uxan, xyutajon ja c'umal jahui. ⁸ Jaxa queni ti calaa: —Miyuc Cajual porque mi jcostumbreuc huax c'uxu jun cosa ba quistal. Judioon nia, xcutaj. ⁹ Y cho sac'a jan ja c'umal ba satq'uinali: —Ja cosa ba lec huax yila ja Diosi, mi xa huala ta quistaluc, xchi. ¹⁰ Jach alji cab oxe vuelta. Ti xa cho q'ue ja ba satq'uinal ja nihuan sávana jahui soc spetzanil ja chante ba yojoli. ¹¹ Jaxa mero ora jahui, ti c'ot oxe huinic ja ba naitz ja bayoni. Ti elye jan ba Cesarea. Quen bi huas sleahuone eq'ue ba oj huajcon soque. ¹² Jaxa Espíritu Santo ti yala cab que sbej ni ba oj huajcon soquea: —Moc jas ac'ul pensar, xyutajon. Jaxa huacuane quermanotic iti ti cho huaj jmoquea. Jpetzanilticon ti ochticon ja ba snaj ja huinic jau ba Cesarea, Cornelio sbiil. ¹³ Jaxa yeni ti yala cabticon jastal yila jun ángel ja ba snaji. Jaxa ángel jahui ti bi yalaa: Jeca chaboxe huinic ja ba Jope. A yii jan ja Simoni, ja ma' huax alji sbaj Pedroili ¹⁴ Jaxa yeni oj yala huab jastal oj bob elan libre soc ja hua muli, soc jach ni spetzanil ja hua huermano jumasa, oj ni bob huaj libre soc ja smulea, x'utji bi ja Cornelio. ¹⁵ Cuando och cal yab ja yabal ja Diosi, jaxa Espíritu Santo ti co jan sbaj cada jujune ja yenlei, lajan soc ja jastal co jbajtic ja quentic ja mero bajtani. ¹⁶ Ti jac jc'ujol ja jas yala ja Cajualtiqui: —Eso sí, ja Juani ya huiex ja' pero t'usan c'ac'u sc'ana oj ni jacuc amoquex ja Espíritu Santo pero soc spetzanil ja yipi, xchi nia. ¹⁷ Pero ja yenlei cho aaji ni yile ja Espíritu Santo yuj

ja Diosi lajan soc ja jastal aaji quitic ja quentiqui yuj ja jc'uantic ta ja Cajualtic Jesucristo. ¡Janec' to ni ja quen oj cal que mi lecuc ja jas huan sc'ulajel ja Diosi! xchi ja Pedro. ¹⁸ Jaxa creyente jumasa ja ba Jerusaleni, yajni yabye ja jastal iti, ti ch'ac canuque jac'ana. —¡Ta jach c'a, la xa jc'antic yi stz'acatal ja Diosi! Jel lec ja jas huan sc'ulajel soc ja ma' mi judiouqui. Ta huan c'a suchi ja sc'ujolei, oj ni bob stae ja svidae jau jel tzamali, xchiye soc ja sgustoei.

Ja creyente jumasa ba Antioquía

¹⁹ Cuando milji ja Estebani, ti cho och ixtalajuc ja ma' creyente ni ayi. Ay ma' spaca ajnel, ti huaj ba Fenicia soc ay ma' huaj ba Chipre soc ay ma' huaj ba Antioquía. Ti huax yalahue ec' ja yabal ja Dios ja judio jumasa, jaxa ma' mi judiouqui, mi huax yalahue yabi. ²⁰ Pero ay chaboxe creyente sbaj Chipre soc ja sbaj Cirene, ja yenlei ti huajye ba Antioquía. Ja' ni huane yaljel ec' ja yabal ja Cajualtic Jesusi soc ja cristiano griego. ²¹ Jel tzatz juntiro huane sloiltajel eq'ue jayuj jel jitzan ja griego xch'aya sc'ujol ja viejo scostumbreei cuando sc'uane ja Cajualtiqui. ²² Jaxa creyente jumasa ja ba Jerusaleni, cuando c'ot xchiquine jastal huane xa sc'uajel ja griego jumasa ja ba Antioquía, ti secahue och ja Bernabeji. ²³ Cuando c'oti, ti yila ja Bernabeji jel tzamal ja jas huan sc'ulajel ja Diosi. Jel gusto juntiro yabi. Ti ch'ac yaa yi razón ja ma' ajc'ach to huane sc'uajel ja Cajualtiqui. —Tzatz xa huaa bajex ba oja c'uluquex seguir ja Cajualtiqui, xchi ja Bernabeji. ²⁴ Porque ja Bernabeji, jel toj ay juntiro. Tzatz ni ay lec soc ja Espíritu Santo soc

jel huas sc'uan, jayuj jel ja ma' sc'uan ja Cajualtic yuj ja yeni. ²⁵ Ja ec' chaboxe c'ac'u ja jastal iti, ja Bernabeji ti huaj ba Tarso. Huaj sleet ja Saulo ba oj yii jan ja ba Antioquía. ²⁶ Ti ajyiye jun jabil soc ja creyente jumasa ja yenlei. Seahue yi jitzan ja cristiano ja yabal ja Diosi. Ti ni mero ba Antioquía aaji sbiilunque cristiano ja creyente jumasa porque ja' huas stzajlaye ja Cristo. ²⁷ Ja tiempo jahui ajyi chaboxe aluman-Dios ja ba Jerusaleni. Ti huajye ba Antioquía. ²⁸ June ja yenlei, Agabo sbiil, ti q'ue tec'an ja ba snalan ja creyente jumasa. Iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo, ti yala que oj bi jac jun nihuan huain ba spetzanil ja lugari. Y mi ni t'un ec' ja jas yalai. Ja tiempo gobierno ay ja Claudio, jac ni ja huain jahua. ²⁹ Jaxa creyente jumasa ba Antioquía ti yalahue que ta mi oj bob scoltaye ja creyente jumasa ba Judea, chican jas oj bob yae cada jujune. ³⁰ Y jach ni sc'ulanea. Secahue ni ja jas bob yujile oj sequei. Ja Bernabeji soc ja Saulo ti yiaje ocha. Huaj sc'uluque endregal ja ba sc'ab ja anciano jumasa ba Judea.

Ja jastal milji ja Jacobo soc cho iiji och preso ja Pedro

12

¹ Ja tiempo jahui ja rey Herodesi ti och stul yixtalajel ja creyente jumasa pero jel ni yixtalaan juntiroa. ² Jaxa Jacobo yermano sbaj soc ja Juani, ja rey Herodesi ti seca miluman soc espada. ³ Jaxa judio jumasa ja ma' mi creyenteuqui, jel ni ja sgustoea jayuj ja Herodesi ti cho seca yamuman ja Pedro chomajquili. Jach ni sc'ulane cuando yora ajyi ja q'uin jau huas sueahue ja pan ja ba

mey slevaduraili. ⁴ Yajni syamahue ja Pedro, jaxa Herodesi ti xa ya och ba preso. Aaji talnajuc yuj chan c'ole ja soldado, dieciseis ja spetzanilei. Ja spensar ja Herodesi oj smajla oj ec'uc ja q'uini, ti oj ya eluc ja Pedro ja ba sti sat ja cristiano. ⁵ Jayuj ja Pedro cuando tey ba yoj preso, talnanubal ni leca ba mi oj bob eluc. Pero ja creyente jumasa huane xta sc'anjel yi stz'acatal ja Diosi yuj ja Pedro, pero soc spetzanil ja sc'ujolei.

Ja Diosi sc'ulan librar ja ba yoj preso ja Pedro

⁶ Jaxa jastal to jechel oj ya eluc ja ba sti sat ja cristiano ja Herodesi, jaxa acual jahui, ja Pedro ti huan huayel soc chab soldado. Nalanajel ac'ubal ja Pedro. Mochobal lec soc chab cadena. Jaxa tuc soldado jumasa, ti huane stalnajel ja spuertail ja preso. ⁷ Jun ta repente ti jac jun yangel ja Cajualtiqui y huego huego lijpi ja luz ja ba yoj preso. Ja angeli ti huaj snic tzatz lec ja ba scostilla ja Pedro: —Q'uean huego, xyutaj. Huaj to yile, ja cadena ja ba sc'ab ja Pedro ch'ac tucuc. ⁸ —Mocho lec ja hua sincho. Lapa hua xanabi, x'utji ja Pedro yuj ja angeli. Yajni ch'ac ta xchap sbaj ja Pedro, ti yala ja angeli: —Lapa ja hua cotoni, ti la jac nochan ba jpatic, xchi. ⁹ Ja Pedro ti huaj nochan ja ba spatic ja angeli, pero mi snaa ta meran ma mi meranuc ja jas huan sc'ulajel ja angeli. —¡Mi ma quechan huanucon snajsatijel ja iti! xyutaj sbaj yen mismo. ¹⁰ Iday, ti ecye ba stz'eele jun c'ole soldado ja it tey bajtani. Huaj to yile, cho staahue otro c'olei. Ti xa c'otye ja ba mero último puerta ja ba calle. Ja puerta jahui, c'ulubal ni soc puro taq'uina, iday, jamxi ni stuch'ila. Elye,

ti bejjiye jun maq'ue lajan to ni huan bejyel soc ja angela, ti xa aaji can stuch'il ja Pedro. ¹¹ Ti xa jac sc'ujol que meran ni ja jas ch'ac yila, ti xa yalaa: —¡Je! ¡Ja' scoltayon meran ja Cajual tac! Seca ni qui ja yangel ba oj ya elcon libre ja ba sc'ab ja tan rey Herodesi, jaxa tantic jmoj judioili mi ni bob yujile ja jas huas sc'ana oj sc'uluque qui aji, xchi ja Pedro. ¹² Jach mero huan pensar jayuj ti huaj ja ba snaj ja María ja snan ja Juan ja ma' huax cho aaji sbiiluc Marcosili. Jaxa ba yoj naitz jahui, ti tzomane jitzan ja cristiano huane xta sc'umajel ja Diosi. ¹³ Ja Pedro ti sc'ojtzin ja puerta calle. Ti el jan jun aq'uix Rode sbiil, ba oj yil machunc'a. ¹⁴ Pero yajni yab que ja' sc'umal ja Pedro, jel gusto yabi. Mi ni snaa oj sam yi ja puerta. Och och huego ba yoj naitzi ba oj huaj yal yab ja ma' huane sc'umajel ja Diosi que tey ja Pedro. ¹⁵ —Loca ma aya ja hueni, xchi ja ma' naca tey ba yoj naitz. Pero ja aq'uixi huan xta yaljel que meran. —Mi yenuc. Bob ta ja' ángel it huan talnajel ec' yuji pero mi yenuc mismo ja Pedro, xchiye. ¹⁶ Pero ja Pedro huan xta sc'ojtzijel tzatz ja puerta. Ti xa samahuea. Ti yilahue que yena nia. Jel xiuye juntiro. ¹⁷ Ti sea ja sc'ab ja Pedro ba oj ch'abajuque. Ti xa och yal jastal aaji eluc ba preso yuj ja Cajualtiqui. —Ti xa hualahuex yab ja Jacobo soc spetzanil ja quermanotic jumasa, xchi. Ti xa huaja. Ti huaj ba otro lugar. ¹⁸ Jaxa soldado jumasa cuando el ja c'ac'u, mi snaa jas oj sc'uluque porque mi snaahue jastal el ja Pedro. ¹⁹ Iday, jaxa rey Herodesi seca ja soldado ba oj yii och ja Pedro pero cuando c'otye ja ba preso, huaj

to yile, meyuc ja Pedro. Entonces ti xa seca spayjel ja soldado jumasa jau ja ma' aaji ba sc'ab oj stalna ja Pedro. Yajni yab jas yalahue ja soldado jumasa, ti yala ja rey Herodesi: —¡Mas lec milahuic el ja tantic jaragán jumasa iti! xchi ja Herodesi. Jayuj ja Herodesi ti el ja ba Judea. Ti huaj culan ja ba Cesarea.

Cham ja Herodesi

²⁰ Pero iday, jaxa tihui jel coraja yila ja cristiano. Coraja ch'ac yil ja suinquil ja Tiro soc ja Sidoni pero ja suinquil ja lugar jahui sc'uman sbaje ba oj huaj slaanc'umuque ja Herodesi porque ti huax jac ja suaele ja ba slugar ja tan rey Herodesi. Jayuj ti huaj yamigouque bajtan jun huinic Blasto sbiil porque ja yeni ay ni yatel yuj ja tan reyi. Ta ja' c'a huas slea ja yamigoe jahui, ti bi oj bob sc'uluque contentar ja rey Herodes chomajquili, xchiye. ²¹ Ja reyi ti yala jas c'ac'uil ba oj smajla ja cristiano jahui. Ja mero c'ac'u jahui ti slapa ja sc'u jastal ni huas slapa ja rey jumasa. Ti och culan ja ba huas sc'ulan mandari, jaxa cristiano naca ti tzomanea. Ja reyi ti xa q'ue c'umanuca pero jel juntiro ja jas yala. ²² Jaxa cristiano lom xta xch'eljiye, ti yalahuea: —¡Ja ma' huan c'umali, mi huinicuc, Dios nia! xchiye xta. ²³ Jaxa rey Herodesi, jel sgusto. Mi ni t'un huas snaa que ta Dios ac'ubal yi ja yateli. Huaj to snaa sbaj, jel piero huaji porque huego huego co jan jun ángel ba oj yaa yi ja smajtani. But' puro lumbris ja scuerpo, ti chama ²⁴ Pero jaxa yabal ja Diosi ti pucxi masa. Ch'ac loiltajuc ec' ja ba spetzanil ja lugari. ²⁵ Ja Bernabeji soc ja Saulo cuando ch'ac ja jas huaj

sc'uluquei, ti xa elye ja ba Jerusaleni. Ti huaj nochjuque yuj ja Juan ja ma' huax cho aaji sbiiluc Marcosili.

Ja Bernabé soc ja Saulo jecubal huajye sloiltajel ja yabal ja Diosi

13

¹ Ja janec' aye ja croyente ja ba Antioquía, aye ni chaboxe aluman-Dios ja yenlea soc ay ni smaestroe ba huax jeeji yile ja yabal ja Diosi. Tey ja Bernabeji soc ja Simón ja ma' huax cho alji yab Negroili, soc ja Lucio sbaj Cirene, soc ja Manaén ja ma' smoj q'uiel ja Herodes ja ma' gobierno ni ja ba Galilea, soc ti ni ay ja Sauloa. ² Jun c'ac'u cuando naca ti tzomanei, ti ni mero aye ja ba yojol ja sculto ja Cajualtiqui - pero ja c'ac'u jahui naca sin huael ni ayea - ti alji yabye yuj ja Espíritu Santo: —Ja Bernabé soc ja Saulo oj xa pila bajex soc porque jtzauneje xa ba pilan xa oj ajyuc ja yatelei, x'utjiye. ³ Como scomoneje ni ja suaele ja croyente jumasa jahui, ti och sc'umuque ja Diosi. Ti ya cajan ja sc'abe ja ba s'olom ja Bernabeji soc ja Saulo. Ti xa yiaj ja sbeje ba oj huaj sloiltaye ec' ja yabal ja Diosi.

Ja chahuane jecabanum huaj sloilta ba Chipre

⁴ Jaxa mas tzaani, como jecubale ni yuj ja Espíritu Santo, ti huajye ba jun chonab Seleucia sbiil. Ti q'ueye jun barcoa, ti huajye ba jun lugar Chipre sbiil, jaxa yal lugar jahui, joybanubal yuj ja mari. ⁵ Pero ja mero chonab ba c'ot tec'an ja sbarcoei, Salamina sbiil, jaxa tihui, ti mero q'ue yale ja yabal ja Diosi ja ba yiglesia ja judio jumasa. Cho ti huaj soque ja querem jau Juan Marcos sbiili

ba oj bob coltajuque t'usan. ⁶ Jaxa ba yal lugar jahui, ch'ac sbejtaye ec' spetzanil. Ti c'otye ba jun chonab sbiil Pafos, jaxa tihui ti staahue jun huinic judio Barjesús sbiil. Ja yeni tan ajnanum iday, huax cho stoyo sbaj que aluman-Dios bi. ⁷ Pero mero yamigo sbaje soc ja ma' ay yatel yujilei, Sergio Paulo sbiil, iday, ja yeni jel vivo juntiro. Huas sc'ana oj smacla ja yabal ja Diosi jayuj ti seca spayjel ja Bernabé soc ja Saulo. ⁸ Pero ja tan ajnanum jahui huan nix cho aaji sbiiluc Elimasili. Ja yeni jel condra yila ja Bernabeji soc ja Saulo. Mi ni modo huax yaa yi lugar ba oj sc'uuc ja yamigo Sergio Paulo. ⁹ Jayujil ja Saulo ja ma' huax cho aaji sbiiluc Pabloili, ti stojtoq'uela lec ja tan ajnanumi, ti iiji majan ja sti yuj ja Espíritu Santo: ¹⁰—Ch'abanan ja hueni, tan lolanum. ¡Malo juntiro ja hua c'ujoli! Ja' mero hua tat ja tan diablo jaxa ba lequi, coraja juntiro huaxa huila. Ja ba sbej ja Diosi, huaxa huala ja hueni que mi lecuc. ¹¹ Pero ja Cajualtiqui, ¡majla huile ti oja huil ta mi oj ni yaa hui castigoa, ti oja huil ta mi oj ni canan pac'asatil chaboxe c'ac'ua! Mi ni oj bob ahuil q'uinala, xchi ja Pablo. Y meran nia. Huego huego huaj to snaa sbaj, mi ni modo xbob yil q'uinala. Lajan soc ti aaji can nujan ja ba q'uiq'uinali jayuj ti slea ta ay ma' oj xchech eq'ue. ¹² Jaxa huinic jau ay yateli, Sergio Paulo sbiil, como huan ni sc'ulan gusto ja yabal ja Cajualtiqui - jel gusto huax yab ja yabal ja Diosi pero mi to sc'uan - yajni yila ja jas sc'ulan ja ajnanum jahui, ti xa sc'uan juntiroa.

Ja Pablo soc ja Bernabé ti aajiye ja ba Antioquía sbaj Pisidia

¹³ Ja Pablo soc ja chahuane smoji ti q'ueye barco ja ba Pafos. Ti huajye ba Perge sbaj lugar Panfilia pero ja Juan Marcosi ti yaa can ja smoj jumasa ja tihui ti cumxi ja ba Jerusaleni. ¹⁴ Ja mas tzaani, ja Bernabeji soc ja Pablo ti xa elye ja ba Perge. Ti huajye ba chonab Antioquía sbaj lugar Pisidia. Jaxa tihui, ja sc'ac'uil ja jijleli ti ochye ba yiglesia ja judio jumasa. Ti ochye culana. ¹⁵ Jaxa tihui, ay ma' huas sc'uman ja libro ja ba tz'ijbanubal ja smandar ja Moisesi soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa. Cuando ch'acyei ja matic huas sc'ulan mandar ja ba yoj iglesia jahui, ti sechue jun ma' oj huaj yal yab ja Pablo ta ay jas huas sc'ana oj yale yab ja cristiano, ta ay c'a jun razón oj yale. ¹⁶ Yajni ch'ac yab ja Pablo ja jastal iti, xachachi xta q'ue tec'an. Ti sea ja sc'abi ba oj ch'abajuc ja cristiano, ti yalaa: —Huinique jumasa, puro israeleñootic. Huan ni la xiutic yuj ja Diosi. Maclayic ja jas oj cala huabyexi. ¹⁷ Ja jDiostiqui tzaubal ni yuj ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja yora tzaajiyeyi, jel ni pojxiyeya, pero ja' ni yuj ja Diosi, pero ti to ni ajyiye culan ja ba Egipto jastal polestero. Ja mas tzaani, ti aaji eluque ja tihui yuj ja yip ja jDiostiqui. ¹⁸ Jaxa cuando ti ajyiye ja ba ch'ayan lugari, ja Diosi sc'ulan ahuantar cuarenta jabil ja jastal jel piero ja smodoei ¹⁹ Hasta yaa yi ja jlugartic ba Canaani. Ja tiempo jahui ay ni suinquil ajyia pero ja Diosi xch'aya ele. Xch'aya el suquil c'ole cristiano ba oj aajuc yile ja quintiltiqui. Jach lamlamil ecye mojan cuatrociento cincuenta jabil. ²⁰ Ti xa och yatel ja juez jumasa. Yenle ni sc'ulane mandar masan to c'ot ja st tiempo ja aluman-Dios Samueli. ²¹ Jaxa

tiempo jahui, ti sc'anahue que oj ayyuc jun sreya ba oj c'ulajuque mandar, jaxa Diosi ti yala que oj och reyil ja Sauli. Ja yeni ja' stat ja ma' sbiil Quis, ja' ni yintile ja Benjamín ja ba najatei. Jaxa rey Saul jahui sc'ulan ni mandar cuarenta jabila. ²² Jaxa ec' ja cuarenta jabil jahui, ti xa aaji el yi ja yatel ja Saul yuj ja Diosi, ti xa ya och reyil ja Davida. Ti yala ja Diosi: —Jtzaa ta jun huinic, ja' ni ja David ja ma' sbiil Isaí ja stati. Ja Davidi jel lec huax cab juntiro. Oj ni sc'ul spetzanil ja jas huax c'ana, xchi ja Diosi. ²³ Ti cho ec' jitzan tiempoa. Ja' ni ba mismo yintil ja rey David jahui, ti manxi ja Jesús ja yen ja ma' tzaubal yuj ja Diosi. Yena ni bi oj ya el libre ja janec' israeleñootiqui. Ja jas huanon yaljeli huan nix naatic desde najatea. ²⁴ Pero cuando mi to stul ja yatel ja Jesusi, ja Juani huan ni sloiltajel ec' cabtic ja janec' suinquilotic ja Israeli. Yala nia: —Aa xa suchuc ja hua c'ujolexi. Iajic xa ja' xchi xta ni ec'a. Jach ni yalaa ²⁵ Pero cuando jel xa mojan oj chamuqui, ti yalaa: —Ja queni mi xa hualahuex ta quena ni ja ma' huaxa majlayexi pero oj xa jacuc, jaxa ma' oj jacuqui, mi ni ba oj sop yi ja xanab oj maconucon, xchi ni ja Juani. ²⁶ Quermano jumasa, yintilotic ni ja Abrahami. Huan ni la xiutic yuj ja Dios sac'ani. Quentic ni alji cabtic jastal oj bob elcotic libre soc ja jmultiqui. ²⁷ Eso sí, meran, ja matic culan ja ba Jerusaleni soc ja matic ay yatel yujilei mi ni snaahue machunc'a ja Jesusa, mi ni sc'ulane entender ja suun ja alumán-Dios jumasa, iday, cada sc'ac'uil ja jijleli ja ba yiglesiaei huan ni sc'umane ja slibro ja Diosi. Yenle ni mero yaahue c'ot smeranil ja jas yala ja alumán-Dios jumasa ja najatei que oj bi miljuc ja Jesusi. ²⁸ Es

mi nique sbejuc oj chamuc porque yabye que mi ni ay smula pero anima, secahue ja ba sti sat ja Pilato ba oj yaahue miljuc. ²⁹ Yajni ch'ac c'ulajuc yi spetzanil ja jastal ni tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi, ti xa aaji couc ja ba cruzi. Ti huaj mucjuca. ³⁰ Eso sí chami, pero ja Diosi yaa ni sac-huuca. ³¹ Iday, ja c'ac'u jumasa jahui sea ni sbaj yi ja cristiano ja ma' smojta ni ec' sbaj soc ja cuando elye ba Galilea desde yora c'otye ja ba Jerusaleni. Ja huego ja cristiano jumasa jahui, huane ni yaljel ec' ja jas yilahuei. ³² Soc jach ni ja quenticoni. Jac calticon ahuabyex ja jas jel tzamali pero ja' ni mismo ja jas alji yab ja ma' ec' pax ta cujtiqui. ³³ Yintilotic ni ja quentiqui. Ja Diosi yena ni yala que ja Jesusi oj ni ya sac-huuca y meran nia. Ja quentiqui, huanotic ni yiljel ja jas huax yala ja ba segundo Salmo:

Ja c'ac'u iti, caa ta chijcajuc que huena ni cunina xchi ja ba Salmo jahui. ³⁴ Jaxa ba otro juun tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi:

Huanex ni yiljel ja jas jel tzamali, ja jastal ni alji yab ja rey Davidi.

Jach ni xchi ja juun jahui. Pero ja mero sbej ja jach yalai, que ja Jesusi oj chamuc pero ja Diosi oj ni ya sac-huuca, jaxa scuerpo ja Jesusi mi ni bi sbejuc oj c'auca. ³⁵ Porque cho yala ba otro Salmo:

Ja hua huunini mi ni jun smul ay, mi ni oj hua c'auc ja scuerpoa,

xchi. ³⁶ Ja rey Davidi cuando sac'an ajyi, ajyi yatel soc ja smoj jumasa pero yuj ni jach huax yala ja Diosi. Jaxa yajni chami, ti ni mucji soc ja ma' ec' pax ta cujtiqui. Ja scuerpo c'a nia ³⁷ Pero ja

scuerpo ja ma' aaji sac-huuc yuj ja Diosi mi ni c'aa. ³⁸ Jayujil yuj ja yeni huax cala huabyex que oj sc'uluquex perdonar soc ja hua mulexi. Sbej xa ni oja naexa, quermano jumasa. ³⁹ Eso sí, ja ba smandar ja Moisesi, mi la c'ulajitic perdonar pero ja huego, spetzanil ja ma' huax yaa sbaj soc ja Jesusi, huan nix c'ulaji perdonara. ⁴⁰ Pero aa cuidadoex. Mi c'a, ay modo oj couc abajex ja castigo ja jastal yala ja aluman-Dios jumasa:

⁴¹ Q'uelahuilex ja huenlex ja ma' huanex burlaaneli, ¡majlayic! Ja huenlexi ay modo jastal oj ch'ay anaajelex porque quena ni ja hua Diosonex. Cuando tiempo sac'anex ja huenlexi, jel nihuan ja jas oj c'uluqui. ¡Pero jastal ay ja iti! oj chianic. Anima ay ma' oj yala huabyex, mi ni oj ac'uuquexa.

Jach ni huax yala ja juun jau tz'ijbanubal ja natei. Spetzani1 ja iti, jach ch'ac yal ja Pablo ja ba yiglesia ja judio jumasa. ⁴² Jaxa Pablo soc ja smoj jumasa ti xa elye ja ba iglesia, jaxa ma' mi judiouqui pero yaa ta sbaje soc ja sreligionei, ti sc'anahue yi pavor ja Pablo: —¿Mi ma oj bob cho ajee quiticon ja otro sc'ac'uil jijleli? xchiye.

⁴³ Yutzil huan tox och spil sbaje - ch'ac ta ja scultoeci - ti jac jitzan ja judio jumasa soc jitzan ja ma' tey soc ja sreligion ja judio. Jel ja sgusto oj sc'uuc ja jas huax yala ja Pablo soc ja Bernabeji. Ti alji yabye que tzatz lec oj ajuyque soc ja Diosi porque ja yeni, jel bi ja syajal sc'ujol jmoctiqui. ⁴⁴ Ti ec' huaque c'ac'ua, jaxa sc'ac'uil ja jijleli, ti stzomo sbajea, pero spetzanil ja suinquil ja chonab jahui. Jel ni t'usan ja ma' mi jaca. Jac smaclaye ja yabal ja Diosi. ⁴⁵ Pero ja ma' mero judioi, cuando yilahue

jel stzomo sbaje ja cristiano, ti jel q'ue ja scorajaei, ti yalahuea: —¿Jas huane ja cristiano jumasa ja it lajan soc ja xanich aye jul ja ili? Jaxa tantic mentiroso huinique jumasa iti, lom ni ja jas huane yaljel jula, xchiye xta. ⁴⁶ Entonces ja Pablo soc ja Bernabeji ti cho och yale mas con gana, pero mi ni t'un huax xiuyea: —Ja huenlexi, mero judioex. Sbej ni oja huabyex bajtan ja huenlex ja yabal ja Diosi porque judioex nia, iday, mi xa c'anahuex. Ja sac'anil it mi ni nunca huax ch'aqui, mi ni modo huaxa c'ana bajuquexa. Pues lec, amulex ni huenlexa, jayuj ja huego oj xa huajcoticon soc ja ma' mi judiouqui. ⁴⁷ Jach ni yala cabticon ja Cajualtica: —Cax soc ja ma' mi judiouqui. Oj ajyan jastal jun luz ja ba snalan ja yenlei. Yuj ja hueni, oj yabye jastal oj c'ulajuque librar soc ja smulei pero ja ba spetzanil ja xchanil xchiquin ja satq'uinali. Jach ni yala jastal ita, xchi ja Pablo. ⁴⁸ Yajni ch'ac yale ja jastal iti, jaxa ma' mi judiouqui jel gusto yabye juntiro. Ti och yale que jel ni bi lec ja yabal ja Cajualtiqui, jaxa ora jahui, sc'uane ni spetzanil ja ma' t'ujpinubal nii ba oj sbajuque ja sac'anil jau mi ni nunca huax ch'aqui. ⁴⁹ Jachuc, ch'ac ni loiltajuc ec' ja yabal ja Cajualtic ja ba spetzanil ja lugar jumasa jahui. ⁵⁰ Pero ja judio jumasa ti huajye soc chaboxe ixuque ja ma' tola vida huax huajye iglesia - jel toyobale yujilei - cho huajye soc ja huinique jumasa ja ma' ay yateli pero ba oj yile condra ja Pablo soc ja Bernabeji. Ti yalahuea: —¡Mas lec ta huax yaa can huego ja jlugartiqui! xchiye. ⁵¹ Jaxa Pablo soc ja Bernabeji, yajni yabye ja jas huax yalahuei, ti stzijune can ja spolvoil ja yoquei, ti yalahuea: —Pues lec, ta mi c'a xa

c'anahuexi, mi quechanuc lugar ja iti. Ay otro lugar, xchiye. Ti elyea. Ti huajye ba jun chonab sbiil Iconio. ⁵² Pero ja ma' ch'ac ta sc'uuque ja Diosi, jel gusto aye juntiro. Jel xa tzatz aye soc ja Espíritu Santo.

Ja Pablo soc ja Bernabé ti huajye ba Iconio

14

¹ Jaxa Pablo soc ja Bernabeji, cuando c'otye ba Iconio, ti ochye ja ba yiglesia ja judio jumasa. Pero cuando och c'umanuquei, jel tzamal ja jas yalahuei, jaxa ora jahui jel ni ja judio jumasa ja ma' sc'uanea, soc cho sc'uane ni ja cristiano griego. ² Pero ja judio ja ma' mi sc'uanei, ti huaj yal yab ja ma' mi judiouqui: —Ja jun c'ole cristiano jau ja ma' huax yermanoan sbajei, jel malo juntiro ja jas huas sc'uanei. Jach ni huajye chono abal ja jastal iti. ³ Pero anima, ja Pablo soc ja Bernabeji ti ni ajyi jitzan tiempo ja tihua jaxa cuando huane yaljel ja yabal ja Diosi, mi ni t'un huax xiuyea. Tzatz ni juntiro ja stie ja jas huax yalahuei porque con todo sc'ujole huas sc'uane ja Cajualtiqui. Ja' ni huane seejel ec' ja jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi. Jayujil ja Diosi aaji yipe ba oj sc'uluque milagro. Ja cristiano cuando yilahuei, jel ni och ja spensarea. Ti jac sc'ujolea que ja' ni yip ja Diosi. ⁴ Jaxa suinquil ja chonab jahui, c'olan c'olan xta aye soc ja loili. Ja jun c'olei ti huajye ba sparte ja judio jumasa, jaxa otro c'olei, tey soc ja jecabanum jumasa. ⁵ Spetzanil ja ma' mi creyenteuqui, sea judio, sea mi judiouque, ti huajye soc ja ma' ay yateli. Slajahue lec ba oj yixtalunque ja Pablo soc

ja Bernabeji, que oj bi xch'oje ton. ⁶ Pero ja Pablo soc ja Bernabeji yabye yabalil que huan chapjel yabalile, jayuj ti xa elye ba lugar jahui. Ti huajye ba Listra soc ja ba Derbe, jaxa chab chonab jahui, tey ba lugar Licaonia. Ti ajiye ec' ja ba lugar jumasa jahui. ⁷ Ja' ni huane yaljel ec' ja yabal ja Diosi.

Ch'oji ton ja Pablo ja ba Listra

⁸ Jaxa ba Listra ay jun huinic mix bob bejyuc. Ja huinic jahui ti ni huax aji culan ja tihui porque desde yalatzil mi ni nunca bob bejyuca. ⁹ Jaxa jas huan yaljel ja Pablo ti huan smaclajel ja yeni, iday, jun ta repente c'ot sat ja Pablo. Yila ja smodo que huan xa sc'uajel ja Diosi. ¹⁰ Entonces ti c'umani tzatz lec ja Pablo: —A q'ue tec'an toj lec ja hua huocui, xyutaj. Jaxa huinic jahui bajti to q'ue tec'an, ti och bejyuca. ¹¹ Jaxa cristiano yajni yilahue jas sc'ulan yi ja huinic jau ja Pablo, lom xta xch'eljiye yuj ja sgustoei, pero ja' ni ja sc'umale ja yenle ja janec' aye ja suinquil ja Licaonia. Ti yalahuea: —Ja huinique jumasa iti, ¡lom ni huas sea sbaje jastal huinica! ¡Diose ni ja yenlea! Cooye ta ni jan jmoclica, xchiye xta soc ja sc'umalei. ¹² Yalahue que ja Bernabeji, ja' ni ja sdiöse Júpiter, jaxa Pablo, ja' ni bi ja sdiöse Mercurio sbiili. Yaahue och Mercurioil ja Pablo porque jel bi tzamal huax c'umani ja sdiöse Mercurioi. Yena ni bi mero huax ya ec' ja sc'umal ja tuc dios jumasa. Jaxa Pablo, como yena ni mero huax c'umani masa. Pero ja mero smeranili, ja Pablo soc ja Bernabeji mi ni huax yabye ja sc'umale, jayuj mi huas snaahue jasunc'a ja spensarei. ¹³ Jaxa smayordomoil ja sdiöse jau

Jupiteri, ay jun stemplo ja ba mero sti ja chonabi. Ja yeni soc ja cristiano jumasa ti huaj smaque jan chaboxe toroa cho yiaje jan jitzan nichim pero ja' bi ba oj yaahue yi ja Pablo soc ja Bernabeji. Oj bi smile ja toro jumasa jahui, ti bi oj yaahue yi ja ba sti satei. ¹⁴ Pero ja Pablo soc ja Bernabeji yajni jac sc'ujole ja jas huane ja cristiano jumasa jahui, jom juntiro ja s'olomei. Ti huajye tec'an ja ba snalan ja cristiano jumasa. Ti och c'umanuquea, pero tzatz lec: ¹⁵ —Huinique jumasa, ¿jasyuj jach huanex sc'ulajeli? ¿Huan ma xa hualahuex ta mi huinicucoticon ja quenticoni como jastal ja huenlexi? Ja quenticoni jayuj jacticon ba oj calticon ahuabyex oja huaex can ja cosa huaxa c'uanex ba mi sbejuqui. Huax c'anaticon ba oja c'uuquex ja Dios ba sac'an lequi, ja ma' sc'ulan ja satq'uinali soc ja luumi soc ja mari, soc spetzanil ja sbaali. ¹⁶ Ja tiempo ec' ta, yaa can suelto ja cristiano ja Diosi, chican jas huas sc'ana oj sc'uluquei. ¹⁷ Pero ja mero smeranili, ay ni jitzan ja jas huax quilatiqui. Como jel lec ja Diosi jayuj huax ya co jan quitic ja jai. Mi sc'ulan quitic palta ja juaeltiqui. Jel ja jas huax yaa quitic ba gusto oj ajyucotic. Huan nix jac jc'ujoltic ja slequil sc'ujol ja Diosi. ¹⁸ Jach ni yala ja Pablo jastal iti pero ja cristiano, mi ni modo xyabye comjela. Jel ni ja sgusto oj smile ja toro jumasa ba oj yaahue yi ja smajtan ja chahuane huinique jahui, como huax yalahue que ja' sdiousei. ¹⁹ Pero como ti ni c'otel chaboxe judio suinquil ja Antioquía soc ja ba Iconio, jayuj ti yalahue que mi sbejuc ja jas huane sc'ulajeli porque tantic mal cristiano ja Pablo soc ja Bernabeji, jayuj ti och xch'oje ton ja Pablo. Yalahue que cham ta yujile,

ti xa squichahue el ja ba sti ja xchonabilei. ²⁰ Pero ja creyente jumasa ti ochye joyan sbaj ja Pablo. Huaj to yile, snica sbaj, ti q'ue tec'ana, ti cho huaj otro vuelta ja ba yoj chonabi. Jaxa sbaj xchabil c'ac'u ti xa el soc ja Bernabeji. Ti huajye ba Derbe. ²¹ Jaxa ba chonab jahui, ti yalahue ja yabal ja Diosi y jel ja ma' sc'uanei. Ti xa cho cumxiye ja ba Listra soc ja ba Iconio soc ja ba Antioquía. ²² Jaxa creyente ja ba chonab jumasa jahui, ja Pablo soc ja Bernabeji ti yaahue yi razón ba oj sc'uluque seguir sbaje soc ja jas huas sc'uanei. Ti yalahue ja jastal iti: —Ta juntiro ch'ican ac'ujolex soc ja Diosi, ta mandar xa c'a ayex yuj merani, t'ilan ni jel oja huiex ja huocola porque jach ni ay soc ja ma' huas sc'uan ja Dios sac'ani, xchi ja Pablo. ²³ Ja ba cada chonab ti stzaahue ja ma' oj bob yuj ja atel ba iglesia. Ti yaahue sbiiluc ancianoila. Cuando tzaubal yujile ja anciano jumasa, ti huas stzomo sbajea. Somonej ni ja suaelea, ti huax yalahuea: —Cajual, ti huax caaticon ba hua c'ab ja quermanoticon anciano jumasa iti, xchiye.

Ja Pablo soc ja Bernabé cumxiye ja ba Antioquía sbaj Siria

²⁴ Ja Pablo soc ja Bernabeji ti elye ja tihui. Ti ecye ba Pisidia. Ti c'otye ba Panfilia. ²⁵ Jaxa ba chonab Perge, ti cho yalahue ja yabal ja Diosi. Ti huajye ba Atalia. ²⁶ Jaxa tihui ti q'ueye jun barcoa. Ti ec' sc'utze ja jai. C'otye ja ba Antioquía ja chonab jau ja ba elyei. Ja smoj creyenteil ja ba iglesia ja tihui, yenle ni ja ma' sc'uman ja Dios yuj ja Pablo soc ja Bernabeji cuando mi tox huaj sloiltaye ja yabal ja Diosi. Ti alji yabye ja ora jahui: —Naahuic que yuj

ja slequil sc'ujol ja Diosi jayuj oj xa huaj aloiltayex ja yabali, x'utjiye. Jaxa huego c'ot ni smeranila. Ch'ac ni sc'uluque spetzanil ja yatele ac'ubal yile ja viaje jahui. ²⁷ Cuando ch'ac c'otuque ja ba Antioquía, ti xa stzomo sbaje ja ba iglesia, jaxa Pablo soc ja Bernabeji ti ch'ac xchole spetzanil ja jas c'ulaji yile yuj ja Diosi. Ti yalahuea: —Ja Cajualtiqui, ja ma' mi judiouqui, yaa ta libre ba oj suchuc ja sc'ujole ja yenle chomajquili. Huane xa ni sc'uajela, xchiye. ²⁸ Ti canye jitzan tiempo soc ja creyente jumasa ja tihui.

Ti stzomo sbaje ja ba Jerusaleni

15

¹ Pero ja tiempo jahui ay chaboxe huinique suinquil ja Judea, ti c'otye ba Antioquía. Ti och see yi ja creyente jumasa ta huan c'a sc'ana oj eluque libre soc ja smulei, jel ni bi t'ilan oj c'ulajuque circuncidar porque jach ni bi yaa can ja smandar ja Moisesi. ² Pero ja Pablo soc ja Bernabeji ti ochye c'umal soc ja cristiano jahui. Ti alji yabye yuj ja creyente jumasa ja ba iglesia ba Antioquía que mas lec a huajuque ja ba Jerusaleni soc chaboxe smoj creyenteil ja tihui. Mas bi lec oj huaj stojbese ja loil iti ba sat ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ja ba iglesia tihui. ³ Jayuj ti huajyea pero jecubale yuj ja creyente jumasa ja ba Antioquía. Ja Pablo soc ja Bernabeji ti ni ecye ba Fenicia soc ja ba Samaria. Ti ec' yulataye ja creyente jumasa pero ja' ni huane sloiltajel ja jas sc'ulan ja ma' mi judiouqui. Yajni bi sc'uane ja Dios merani, ch'ay bi sc'ujole ja viejo scostumbreei. Yajni ch'ac yabye

ja creyente jumasa jel sgustoe juntiro. ⁴ Ja Pablo soc ja Bernabeji, cuando c'otye ja ba Jerusaleni, jel gusto iljiye yuj ja creyente jumasa soc jach ni ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa. Ti och xchole spetzanil ja jastal ch'ac huajuquei: —Jel tzamal ja jas sc'ulan ja Diosi, xchiye. ⁵ Pero tey chaboxe fariseo ja ma' sc'uane ta ni. Yajni yabye ja jas yala ja Pablo soc ja Bernabeji, ti xachaljiye xta q'ueye tec'ana. Ti yalahuea: —Pero quermano jumasa, sbej ni oj c'ulajuc circuncidar ja yenle ja ma' mi judiouqui, anima huane xa sc'uajel. ¡T'ilan ni oj c'uaxuc ja smandar ja Moisesi! xchiye. ⁶ Ti stzomo sbaje ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ba oj sc'uluque pensar jasunc'a oj sc'uluque ja ba mas lequi. ⁷ Jel najatbi ja sloilei. Ti xa q'ue ja Pedro, ti yalaa: —Quermano jumasa, huaxa naahuex jastal stzaahuon ja Dios ja najatei. Quena ni secahuon soc ja tzeil cristiano ba oj loilta yabye ja yabal ja Diosi ba oj bob sc'uuc ja yenle chomajquili. ⁸ Ja Diosi, como huax yila spetzanil ja jc'ujoltiqui, seca yile ja Espíritu Santo ja jastal seca quitiqui. Malan soc ja jahui, huax naatic que huax c'ulajiye recibir ja yenlei, anima mi judiouque. ⁹ Ja Diosi ja jas sc'ulan quitic ja quantiqui, jach ni cho c'ulaji yile ja yenle ja ma' mi judiouqui. Jach ni ch'ayji yile ja smulei, porque sc'uane nia. ¹⁰ Pero ja huenlexi, lajan soc mi gusto ayuquex soc ja yatel ja Dios ja ba sc'ujol ja yenlei. Huaxa c'anahuex oja huaahuex scuche jun montón mandar. Ja carga jahui, mi ni bob scuche ja ma' ec' pax ta cujtiqui soc mi ni ja quantiqui. ¿Sbej ama oj caatic scuche ja yenle ba? ¹¹ Eso sí, oj to elcotic libre juntiro soc ja jmultiqui pero puro slequil

sc'ujol ja Diosi y jach ni ja yenle chomajquili, xchi ja Pedro. ¹² Ti ch'ajbajiye spetzanilea. Ti xa smaclaye ja jas yala ja Pablo soc ja Bernabeji. Ti och xhole jastal bob sc'uluque milagro ja yora ti huane atel soc ja ma' mi judiouqui. ¹³ Cuando ch'ac c'umanuque ja Pablo soc ja Bernabeji, ti yala ja Jacobo: —Quermano jumasa, q'uelahuilex. ¹⁴ Ja Simón Pedro ch'ac ta yal cabtic jastal q'ue atjuc ja Dios ja ba yojol ja cristiano jumasa ja ma' mi judiouqui. Jitzan ja yenle chomajquili, tzaubale ni yuj ja Diosi. Yuntiquile ni ja Dios ja yenle chomajquili. ¹⁵ Como jach ni stz'ijbaye can ja aluman-Dios jumasa:

¹⁶ Ja tzaan ja iti, ti oj cho jacon otro vuelta porque ja tiempo jahui, ch'in juntiro oj iljuc ja yintil ja rey Davidi jayuj oj cho jac ca nihuanbuc ja yenlei. Oj cho bob stul sbaje.

¹⁷ Huan c'a la jacyoni, spetzanil ja cristiano oj bob sleet ja Cajualtiqui. Hasta ja ma' mi judiouqui, siquiera huas snaahue ja jbiili.

¹⁸ Jach ni yala can ja Cajualtiqui desde najate lectac.

¹⁹ Jayuj huax cala ja queni, mi ni sbejuc oj caatic yi mas huocol ja quermanotic ja ma' mi judiouqui. ¿Jas mas huax c'anatic? Huane xa yaajel can ja poco scostumbreei. Huane xa sc'ujel ja Diosi.

²⁰ Malan ni soca. La xa jtz'ijbatic que aa xa xch'ay sc'ujole juntiro ja dios c'ulubali. Moc lom ya cuxbuc ja yaltzile soc ja suael ja dios jumasa jahui. Ja quermanotic jumasa, moc lom slola sbaj soc otro ixuc, jaxa quermanatic jumasa, moc lom slola sbaj soc otro huinic. Cuando huas smilahue ja chante ba oj sc'uxei, a yaahue el bajtan

ja xchiq'ueli. Ta mi c'a sc'ulane jachuqui, moc lom sc'uxe soc moc lom oj sloe xchiq'ueli. ²¹ Mi t'ílanuc oj caltic yab jun montón smandar ja Moisesi porque ja ba cada chonab desde najate lec huanjeejel ja mandar jumasa jahui. Cada sc'ac'uil ja jijleli huax c'umaji ja ba quiglesiatic ja janec' judiootic ni, xchi ja Jacobo. ²² Entonces ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa, spetzanil ja creyente ja ba iglesia jahui, ti sc'uman sbaje oj stzae chaboxe ja janec' aye ja yenlei ba oj seque soc ja Pablo soc ja Bernabeji ja ba Antioquía. Stzaahue ja Judas ja ma' cho aaji sbiiluc Barsabasili, soc cho stzaahue ja Silasi. Ja yenlei jel yaj huax abjiye ja ba yojol ja creyente jumasa. ²³ Ti huaj yae can ja carta ja yenlei, jaxa carta jahui, jach huax yala ja jastal iti: Lec ay quermano jumasa, ja huenlex ja ma' mi judiouquexi, ja ti culanex ja ba Antioquía soc ja ba Siria soc ja ba Cilicia. Ja quenticoni ja janec' jecabanumoticoni soc ja anciano jumasa soc spetzanil ja quermanotiqui huax jecaticon spatulabil ja hua c'ujolexi. ²⁴ Cabticon que ay chaboxe huinique ja sbaj ili huajye ba hua lugarexi. Quechan bi huaj som ja hua olomexi soc ja jas huax yala huabyexi. Yala bi ahuabyex t'ílan bi oj c'ulajananic circuncidar soc oj bi ac'uuquex spetzanil ja smandar ja Moisesi. Pero ja quenticoni mi ni huax naaticon jas huane ec'a. ²⁵ Jayuj jc'uman ta jbajticon lec ja iglesia ili ba oj jecticon ahuilex chab huinique. Lajan oj huajuque soc ja quermanotic Bernabé soc ja quermanotic Pablo ja ma' jel yaj huax cabticoni. ²⁶ Ja quermanotic jumasa huax jecaticon ahuilexi yaunej xa sbaje soc ja Cajualtic Jesucristo, chican jastal huax ec' yujile,

anima huax chamye. ²⁷ Ja quermanotic Judasi soc ja quermanotic Silasi huax jecaticon ba oj huaj yala huabyex claro lec ja jastal ja jpensarticoni. ²⁸ Jel piero xcabticon ja oj caaticon ahuilex mas ja huocoli porque ja Espíritu Santo, mi ni jachucuc huas sc'anaa. Malan soc ja it ba mas jel t'ilani: ²⁹ Moc lomuc ac'uxex ja sbactel ja chante ja huax aaji yi ja dios c'ulubali. Moc xa loex xchiq'uel ja chantei. Moc ac'uxex ja sbactel ja chante ta mi c'a el ja xchiq'uel ja yora milji. Quermanoticon jumasa, moc xa lom alola bajex soc otro ixuc y jachuc ja huenlex quermanaticon jumasa, moc alola bajex soc otro huinic. Ta mi c'a huanuquex sc'ulajel ja cosa jumasa iti, oj ni ec'uc ahuujiex leca. Sc'an to Dios, lec ni oj ajyanica. Jach ni ch'ac yale ja ba scartaiei. ³⁰ Ti jecjiye soc ja Pablo soc ja Bernabé ja chahuane huinic jahui. Cuando c'otye ja ba Antioquía, ti stzomo sbaje ja creyente jumasa. Ti yaahue endregal ja carta. ³¹ Cuando sq'uelahue ja carta jahui ja creyente jumasa, jel sgustoe juntiro. Ti xa cujlaji juntiro ja sc'ujolei. ³² Jaxa Judasi soc ja Silasi, como aluman-Diose nia, jayuj jel ni yaahue nihuanc'ujola, jaxa jas yalahue ja chahuane jahui, mas to con gana yaa sbaje soc con todo sc'ujoli. ³³ Ti tej'ajiye chaboxe tiempo ja tihui. Cuando oj xa cumxuque soc ja ma' jecubale yuji, ti xa sc'uman can sbajea: —Xa hual yab coltanuc lec ja quermanotic jumasa. Ila lec abajex, x'utjiye. ³⁴ Pero ja Silasi ti yala oj can soc ja iglesia ja ba Antioquía. ³⁵ Jachuc ja Pablo soc ja Bernabé, cho canye ja yenlei, pero ja' ni huane seejel ja yabal ja Cajualtiqui. Huane ni sloiltajel

ec' ja yabal ja Diosi. Ay ni jitzan ja smoje atel ja ba iglesia jahui.

Ja Pablo cho huaj otro viaje ba oj sloilta ja yabal ja Diosi

³⁶ Ja mas tzaani ec' t'usan ja c'ac'u, ja Pablo ti yal yab ja Bernabeji: —Bernabé, la xa cho huajtic otro vuelta. La huaj culatatic t'usan ja quermanotic ja ba spetzanil ja chonab jumasa, ja ba calunejtic ni ja yabal ja Cajualtiqui. La huaj quiltic jas huanea. —Lec huajtic, ti oj quiltic jastal aye merana, xchi ja Bernabeji. ³⁷ Pero ja Bernabeji huas sc'ana oj cho huajuc ja Juan it huax cho aaji sbiiluc Marcosili. ³⁸ Pero ja Pablo ti yalaa: —Miyuc porque ¿jasyuj lom yaahuotic can ja ba Panfilia ba? Mi ni scoltayotic soc ja atela, xchi ja Pablo. ³⁹ Ti q'ueye c'umala, iday, mi quechanuc c'umal q'ueye. Spila ni sbaje soc ja jahua. Ja Bernabeji ti huaj soc ja Juan Marcosi. Q'ueye jun barco, ti huajye ba Chipre. ⁴⁰ Jaxa Pablo, ja' ni scuagriyaan ja Silasi. Cuando oj xa huajuquei ti stzomo sbaje ja creyente jumasa, ti yalahue: —Jel ja syajal sc'ujol ja Cajualtic Jesusi. Dios oj scoltayex. Ila lec abajex, xchiye. Ti cho elye ja Pablo soc ja Silasi. ⁴¹ Ti huajye ja ba Siria soc ja ba Cilicia. Ja ba cada iglesia huax yaahue nihuan sc'ujol ja quermanotic jumasa.

Ja Timoteo smojta ja Pablo soc ja Silasi

16

¹ Ja Pablo soc ja Silasi ti c'otye ba Derbe soc ja ba Listra. Ti staahue jun creyente Timoteo sbiil. Ja snani jun creyente judia, jaxa stati, griego.

² Ja Timoteo jel yaj abji yuj ja creyente jumasa ja

ba Listra soc ja ba Iconio. ³ Jayuj ja Pablo huas sc'ana oj yii ja Timoteo ba oj smojta sbaje ec' soc. Pero como judio ja cristiano ja ba oj huajuquei, jayuj yala ja Pablo que mas lec oj c'ulajuc circuncidar ja Timoteo como spetzanile huas snaahue que griego ni ja stata, jaxa griego jumasa mi ni scostumbreuque huas sc'ulan circuncidar sbajea. ⁴ Jaxa ba lugar jumasa ecyei, ti huax yaahue yi razón ja creyente jumasa pero ja' ni ja jas yalahue ja jecabanum jumasa soc ja anciano jumasa ja yora ajyi stzomjele ja ba Jerusaleni. ⁵ Jayuj ja creyente jumasa ja ba cada iglesia mas jel con gana ochye soc ja Diosi. Cada c'ac'u ay matic huane sc'uajel ja Dios yajc'achili.

Ja Pablo snajsatin jun huinic ba Macedonia

⁶ Ja Pablo ti huas sc'ana oj huaj yale ja yabal ja Diosi ja ba Asia pero ja Espíritu Santo mi aaji yile lugar ba oj huajuque jayuj ti bejyiye ec' ja ba yojol ja Frigia soc ja ba Galacia. ⁷ Ti c'otye ja ba Misia ja ba mero frontera. Ti huax yalahue oj ec'uque ja ba Bitinia, pero ja Yespíritu ja Jesusi alji yabye que mi bi oj ec'uque ja tihui. ⁸ Jayuj soybaye ja ba Misia. Ti huajye ja ba Troasi, ja ba sti ja mari ⁹ Jaxa tihui ja Pablo jun actual ti snajsatin jun huinic, jaxa huinic jahui, macedeño ni bia. Yila juntiro ti tec'an ec'a. Ti yalaa: —Pablo, ti la jacyex ja ba Macedonia. C'ulanic ja pavori, la coltayoticon, xchi ja huinic jahui. ¹⁰ Yajni ch'ac yil ja Pablo ja jastal iti, ti jchapa jbjticon huego ba oj huajcoticon ja ba Macedonia. Jel seguro ayticon que huas spayahuoticon ja Diosi ba oj huaj calticon ja yabal ja Dios ja tihui.

Ja Pablo soc ja Silasi ti huajye ba Filipos

¹¹ Ja ba Troasi ti q'ueticon jun barcoa. Toj xta huajticon ja ba Samotracia ja yal lugar jau joybanubal yuj ja jai. Jaxa ba xchabil c'ac'u ti c'oticon ja ba Neapolisi. ¹² Elticon ja tihui, ti huajticon ba Filiposi, ja' ni ja chonab mas nihuan que ba spetzanil ja chonab jau ba Macedonia pero mandar ay yuj ja cristiano romano. Ja tihui ti ayyiticon chaboxe c'ac'u. ¹³ Jaxa jun sc'ac'uil ja jijleli ti elticon ja ba sti ja chonabi. Huanticon sleejel jun lugar ja ba sti ja jai ba oj bob jc'umticon ja Diosi. Ti ochticon culana. Ti caaticon q'ue ja jloilticon soc ja ixuque ja ma' ti xa ay ja yora c'oticoni. ¹⁴ June ja yenlei, Lidia sbiil, ti ni jaquel ja ba chonab Tiatira. Ja yeni chonac'uutz, jaxa c'uutz huax chono, puro pino morado ja yelahuili. Huan ni sc'uan ja Diosa jayuj ti ni huan smaclajel ja jas huan yaljel ja Pablo, jaxa Cajualtiqui ya jac sc'ujol que puro smeranil. ¹⁵ Jayuj ti yiaj ja' ja Lidia soc jach ni spetzanil ja suinquil ja snaji. Ja yajni ch'ac ta c'ulajuque bautizari, ti yal cabticona: —Ta huan c'a xa c'uanonex que meran ja huax c'uan ja Cajualtiqui, ¿jaxa yuj ja mix huaj jijlanic ja ba jnaji? Pero fuerza ni yala que ti oj cancoticona. ¹⁶ Jaxa otro c'ac'u ti huajumoticon ja ba lugar jau ja ba huax c'umanticon ja Diosi. Tey jun soltera ja tihui, jaxa yeni tey juntiro soc ja pucuji, jayuj huax bob yujil ja q'uintaneli. Jaxa taq'uini, jel ni aay huas sc'ulan ganara, pero lom ni juntiroa. Mi ni huas sbajana. Ja' ni huax ch'ac yii ja matic mero huas sc'ulan mandari. ¹⁷ Jaxa soltera jahui ti jac nochan soc ja Pablo soc ja quenticoni. Ti huax yalaa: —Ja huinique iti huan ni sc'uane ja Dios jel nihuana.

Huan nix yalahue jastal oj bob elcotic libre soc ja jmultiqui, xchi xta, pero ahuanel huan. ¹⁸ Jach ni sc'ulan jitzan c'ac'ua. Pero ja Pablo yajni el ja sgana, ti sutu sbaja. Ti yal yab ja pucuj jau huan yixtajel ja soltera jahui: —Elan ja huen pucuj. ¡Aa can ja aq'uix iti! ¡Huanon yaljel ja iti pero ja' yuj ja sbiil ja Jesucristo! xchi ja Pablo. Jaxa pucuj jahui, huego huego yaa can ja soltera jahui. ¹⁹ Pero ja yajual jumasa ja aq'uix jahui, cuando yilahue mi xa huax bob sc'uluque ganar ja taq'uini, ti syamahue ja Pablo soc ja Silasi. Ti yiaje och ja ba sat ja ma' ay yatel ja ba yojol ja plaza. ²⁰ Ti sc'ulane endregal ja ba sc'ab ja juez jumasa ti yalahuea: —¡Ja tantic huinique iti, tantic judioe nia! ¡Huane somjel s'olom ja suinquil ja jlugartiqui! ²¹ Huane seejel otro modo ja ili pero ja quentiqui, mi ni modo oj bob jtzajlatic ja jas huas sc'uanei porque romanootic nia, xchiye xta. ²² Yajni yab ja cristiano ja jastal iti, ti q'ueye huooljuque sbajea, jaxa juez jumasa sopohue ja sc'u ja Pablo soc ja smoji, ti yalahue que oj smaq'uea. Con gana yaahue yile soc vara. ²³ Yajni ch'ac ta smaq'ue lequi, ti xa yiaje och ba preso. Ti alji yab ja ma' huan stalnajel preso que oj yaa lec scuidado. ²⁴ Yajni ch'ac yab ja jastal it ja ma' huan stalnajel ja preso, ti ya och och ja ba man ba huax c'ot tic'an ja preso. Ti ya och can ja yoque ba snalan chab planchón ba mi oj bob snic sbaje. ²⁵ Jaxa yajni staa snalan acuali, ja Pablo soc ja Silasi huane sc'umajel ja Diosi. Huane stz'ebotajel ja Diosi. Jaxa otro presoanumi ti huane smaclajela. ²⁶ Iday, jun ta repente jac jun templor, pero tzatz lec. Nijqui juntiro ja luumi,

jaxa mero ora jahui, ch'ac jamxuc spetzanil ja puerta ja ba preso. Ch'ac tucuc spetzanil ja cadena ja ba yuch'an ja presoanum jumasa. ²⁷ Jaxa yajni yaa sbaj ja ma' huan stalnajel ja preso, ti yila que jaman spetzanil ja puerta, ti stasa ja yespada. Huas sc'ana oj smil sbaj porque huax yala que ja presoanumi ch'ac ta spaque ajnel. ²⁸ Pero ja Pablo ti ahuania. Ti yalaa: —Moc amel abaj porque naca ti to ni ayticona. ²⁹ Yajni ch'ac yab ja huinic jahui, ja ma' huan stalnajel ja preso ti sc'ana t'un c'ac' ba oj yil ja sbeji. Ti och och ajnel ja bayei. Huan xta q'uitc'onel yuj ja xihueli. Ti huaj sip sbaj ba yoc ja Pablo soc ja Silasi, ³⁰ Ti yalaa: —Huinique jumasa, elanic jani. ¡Alahuic cab jasunc'a oj c'uluc ba mas lec ba oj bob elcon libre soc ja jmul porque jel ja jmul tac! ³¹ —Huan c'a xa c'uan ja Cajualtic Jesucristo, oj ni c'ulajanan perdonara soc jach ni spetzanil ja suinquil ja hua naji, xchi ja Pablo. ³² Ti och yale ja yabal ja Cajualtiqui, jaxa huinic jahui soc spetzanil ja suinquil ja snaji huane smaclajel, como ti ni ch'ac c'otuque ajnel ja nijqui ja luumi. ³³ Ay to ni lec ja acuala, pero ja yen ja ma' huas stalna ja preso ti och sac' yi ja syajbel ja Pablo soc ja Silasi, jaxa mas tzaani, ti c'ulaji bautizar ja yeni soc spetzanil ja suinquil ja snaji. ³⁴ Entonces ti xa yiaj och ja ba snaja. Yaa yi ja suaelei, jaxa huinic jahui jel gusto aye soc spetzanil ja suinquil ja snaji porque sc'uane ta ni ja Diosi. ³⁵ Yajni el ja c'ac'u ja juez jumasa ti secahue policia ja ba preso ba oj huaj yal yab ja ma' huan stalnajel ja preso oj xa bi el libre ja Pablo soc ja Silasi. ³⁶ Jayuj ja huinic jau ja ma' huas stalna ja preso, ti huaj yal yab ja Pablo:

—Ay xa quioj orden oj xa bi elanic libre. Jach seca ta qui razón ja juez jumasa, jayuj ja huego, caxic xa ni bi gustoa. ³⁷ Pero ja Pablo ti yal yab ja policia jumasa: —Q'uelahuilex, ja quenticoni romanooticon nia, iday, aaji ni lec ja jmajtanticon ja ba yoj comona. Lom q'uiq'uinal och smac'oticon. Mi ni sobohue jasunc'a ja jmulticoni. Jaxa yajni el sganae ja maacuaneli, ti cho jac slutoticon can ba preso. ¡Jaxa huego huas sc'ana oj sijpucoticon nac'ulti abal! ¡Bob ta mi oj bob yujile yena! ¿Jaxa mix jac ja yenle ba? xchi ja Pablo. ³⁸ Jaxa policia jumasa ti huaj yal yab ja juez jumasa ja jas yala ja Pablo. Como yalahue que romanoe nia, jaxa yajni yab ja juez jumasa, jel xiuye juntiro. ³⁹ Jayuj ti xa huajye yenle mismoa. Huaj sc'ane yi perdón ja Pablo soc ja Silasi, ti yaahue el libre ja ba preso. Sc'anahue yi lec pavor ta ay modo oj xa bob eluque ja ba xchonabilei. ⁴⁰ Pero ja Pablo soc ja Silasi cuando elye ja ba preso, ti huajye toj ja ba snaj ja Lidia. Ja' ni ch'ac huaj sc'umuque can spetzanil ja creyente jumasa ba mas bi con gana oj yaa sbaje soc ja Cajualtiqui. Ti to huajye ja ba otro chonab.

Q'ue jun c'umal ba Tesalónica

17

¹ Ja Pablo soc ja Silasi, como huane ni bejyel ec'a, ti ecye ja ba chonab Anfípolis soc ja ba Apolonia. Ti c'otye ja ba chonab Tesalónica, jaxa tihui ay jun yiglesia ja judio jumasa. ² Jaxa Pablo como jach ni smodoa, ti huaj ja ba iglesia jahui. Como ti aji oxe semana ja tihui, cada huax el jul ja sc'ac'uil ja jijleli, huan nix huaj ja ba iglesia. ³ Ja' ni huan

yaljel yab ja cristiano que ja Cristo t'ilan ni bi oj yii huocola. Eso sí, oj ni bi chamuca pero ja mas tzaani, oj aaji sac-huuc. Ja' ni huan yaljel ja jas tz'ijbanubal ja ba yabal ja Diosi: —Ja Jesús it huax cala huabyexi, ja' ni ja Cristo ja ma' tzaubal ni yuj ja Diosi. Yena ni ja ma' huax taaji ti' ja ba yabal ja Diosi, xchi ja Pablo. ⁴Yajni ch'ac yabye ja jastal iti, tey chaboxe ja ma' judioe nii, jaxa yenlei sc'uane nia. Smoj xa ni sbaje creyenteil soc ja Pablo soc ja Silasi. Soc jach ni jitzan ja ma' huax c'umaniye griego, como ja yenlei huan ni sc'uane ja Dios sac'ani soc cho sc'uan jitzan ja rico ixuque ja matic naubal lec sbajei. ⁵Iday, yajni yila ja judio jumasa ja ma' mi sc'uanei, jel q'ue ja scorajei. Ti huaj slee ja yamigo ja tantic uc'atrago jumasa ba oj yaahue q'ueuque jun bola pleito ja ba yoj chonab jahui. Ti huaj soybaje ja spat snaj jun huinic creyente Jasón sbiil. Huax yalahue ta ti to ay ja Pablo soc ja Silasi ba oj syame. Oj bi huaj sc'uluque endregal ja ba sc'ab ja cristiano jumasa. ⁶Pero iday, mi xa ni staahuea jayuj ti squichahue och ja Jasoni soc chaboxe otro creyente. Ti yiaje och ja ba sat ja ma' ay yateli. Ti yalahuea: —Ja tantic huinique iti, quechan huane somjel ec' ja lugar jumasa, jaxa huego, ti xa aye ja ba mero jlugartiqui. ⁷Jaxa tan Jasoni ti ya jijluc ja ba snaji. Ja yenlei ja' ni huane sc'oquel ec' ja jleytic yaa quitic ja gobierno Cesari. ¿Jas sbej ja huax jac yale que ay otro gobierno tan Jesús bi sbiil pe xchiye tac, pero ahuanel huane ja tantic uc'atrago jahui. ⁸Yajni ch'ac yabye ja jastal it ja cristiano soc ja ma' ay yateli, xuooljiye xta ch'ac q'ueuque ja c'umali. ⁹Pero ja Jasoni soc ja smoj jumasa masan yaahue multa entonces ti xa

aaji huajuque librea.

Ja Pablo soc ja Silas ti huajye ba Berea

¹⁰ Ti xa yala ja creyente jumasa mas bi lec a eluque acual ja quermanotic Pablo soc ja quermanotic Silasi. Aa bi huajuque ja ba Berea, jayuj ti xa huajyea. Jaxa yajni cho c'otye ja tihui, ti cho huajye ja ba yiglesia ja judio jumasa. ¹¹ Jaxa judio jumasa ja tihui, mas ni jel lec ja smodoe que yuj ja judio jumasa ja ba Tesalónica. Jel sgusto smaclaye ja yabal ja Diosi. Cada c'ac'u huane estudio ja yabal ja Diosi ba oj yil ta meran ja jas huax alji yabyei. ¹² Y meran nia. Jitzan ja yenlei sc'uane nia, cho jach ni ja ma' huax c'umaniye griegoi, huinique soc ixuque, pero rico cristianoe. ¹³ Pero ja judio jumasa ba Tesalónica, ja ma' mi creyenteuqui, yajni yabye yabalil que huan yaljel ja yabal ja Dios ja Pablo ja ba Berea, ti huajyea, pero quechan ba oj yaahue q'ueuc jun nihuan c'umal. ¹⁴ Pero ja creyente jumasa yajni snaahue ja iti, ti secahue huego ja Pablo ba oj eluc ja tihui. Oj bi huajuc ja ba jun chonab ja ba sti ja mari, pero ja Silasi soc ja Timoteo ti canye ja yenle ja ba Berea. ¹⁵ Jaxa ma' huaj soc ja Pablo ti yaahue can ja ba jun chonab Atenas sbiil, ti xa cumxiye ja yenlea. Ti huaj yale yab ja Silas soc ja Timoteo ta ay c'a bi modo, a bi huaj stae mas ligero ja Pablo.

Ja Pablo ti huaj ba Atenasi

¹⁶ Jaxa Pablo ti huan smajlajel ja Silasi soc ja Timoteo ja ba Atenas pero jel tuc huaj ja spensar ja huax yila jastal ay ja chonab jahui. Saccholchol xta ec' ja sdiosei. ¹⁷ Jayuj ti huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti och loil soc ja smoj judioili,

jach ni ja ma' mi judiouqui pero huan ni sc'uane ja Dios sac'ani. Cada c'ac'u ti ni huax huaj ja ba plaza, jaxa cristiano huas staa ja tihui, ti huax q'ue yal yab ja yabal ja Diosi. ¹⁸ Huax och loil soc ja huinique jau ja ma' huas sc'ulan estudiar ja jas huas sc'uane ja epicúreo jumasa soc jach ni ja ma' huas sc'ulan estudiar ja jas huas sc'uane ja estóico jumasa, como tuctuquil ni ja jas huas sc'uanea. Ay ma' huax yala: —¿Ay ama jas oj yal cabtic ja tan Pablo it huan xta bulbunuc ec' ba? xchiye. Jaxa tuqui: —¿Yuj ama ay otro dios oj yaa quitic ba? Lajan soc jach huax yala cabtic tac, xchiye xta. Jach huax yalahue porque ja Pablo, ja' ni huan staajel ti' ja Jesusi soc ja jastal sacui ta. ¹⁹ Ti yiaje och ja ba jun yal huitz ja ba huax yaahue ja juntai, Areópago sbiil yujile ja huitz jahui. Ti yalahue yab ja Pablo: —Ja quenticoni huax c'ana jnaaticon jasunc'a yajc'achil huana yaljel eq'ue ²⁰ Porque jel tuc huax cabticon ja jas huana yaljeli. Huax c'ana jnaaticon jas sbej spetzanil ja jahui, xchiye. ²¹ Como ja' ni huajel sc'ujol ja suinquil ja Atenasi, chican jas yajc'achil huax yabye, jel sgusto oj snae. Ta ay c'a jas huax yabye yajc'achil, ja' ni mero sloilea. Soc jach ni huas sc'ulane ja ma' polestero ay ja ma' huax jacye culan ja tihui. Smodoe ni ja suinquil ja tihui. ²² Ja Pablo ti q'ue tec'an ja ba snalan ja yenlei, como ti tzomane ja ba yal huitz jau Areópago sbiili. Ti yalaa: —Huinique jumasa, ja huenlexi ti culanex ja ba Atenasi, huax quila que jel juntiro ja hua diosexi. ²³ Cuando huala huajyon paxyali huax quila ja ba jachan yaman ec' ja hua diosexi, jaxa jun c'ac'u ti jtaa jun nicho ja ba tz'ijbanubal ahuujilex: Ja nicho iti, ja' ni sbaj

ja dios ja ba mix naatic sbaji, xchi ja sletreroili. Ja dios it huaxa hualahuex mi xa naahuex sbaji, huax c'ana oj cala huabyex machunc'a. ²⁴ Ja' ni ja Dios jau ja ma' sc'ulan ja mundo soc spetzanil ja cosa tey ba mundo. Ja yeni, ti huas sc'ulan mandar ja ba satq'uinali soc jach ni ja ba luumi. Mi ni ti ayuca ja ba templo ja ba sc'ulunej ja cristiano. ²⁵ Ja yeni mey snesesida ay jas oj c'ulajuc yi yuj ja cristiano. Yena ni huax yaa quitic ja jsac'aniltiqui. Huax quiajtic ic' yuj ja yeni. Mi ni jas mi huax yaa quitica. ²⁶ Spetzanil ja cristiano ba sutanal ja satq'uinali, chican jas tiq'ue c'umal huax c'umani, porque jun ita ni yaahuotic ja Diosi, jayuj yaa can ja lugar jumasa ba oj ajoyucotic ec' xaan tican. Yen yala jas tiempoil oj ajoyucotic sac'an ja ba luumi, cho stzaa quitic ja lugar ba oj ajoyucotic eq'ui ²⁷ Pero siquiera oja leex t'un bay ja Dios sac'an jahui. Bob ta quechan huala maxmuniyex eq'ue. Ay modo oj ni ataexa pero ja mero smeranili, ja Dios sac'ani, mi ni najatuc ay jmoctica. ²⁸ Porque yuj ja yeni, sac'anotic - huax bob jnic jbajtic. Ti ni aytic ja ba luum yuj ja yeni. ¿Mi ma jauc june ja huenlex ja ma' stz'ijba can que yuntiquilotic ja Dios ba? ²⁹ Ta meran c'a huax naatic que yuntiquilotic ja Diosi, ¿jastal modo oj c'ultic pensar ta oro ma plata ma ton ja yeni? Ja hua diosex jumasa jahui cristiano ni ja ma' sc'ulana. Huas sc'ulane, pero chican jas planta huas sc'ana sc'uluque. ³⁰ Ja mero Diosi, ja jastic q'uiq'uinal ch'ac sc'uluque ja ma' ec' pax ta cujtiqui, lajan soc c'an ta yila mi yila ja Diosi, mi ni yaa casoa. Pero ja huego, huan yaljel yab spetzanil ja cristiano ja ba spetzanil ja lugari ba oj xa bi suchuc ja sc'ujolei ³¹ Porque

ja yeni spilunej jun c'ac'u ba oj ch'ac yii cuenta spetzanil ja cristiano, pero mi ni jas ch'aybena. Ja ma' oj stojbesotiqui, tzaubal ni yuja. Ja yeni chami pero iday, cho aaji sac-huuc, itey ja probar tac! xchi ja Pablo. ³² Cuando yabye que ay ma' chami pero cho sacui, ay ma' jel tzeeniye, pero ja tuqui ti yalahuea: —Lec Pablo, ti oj jmaclayaticon otro c'ac'ua, xchiye. ³³ Jayuj ja Pablo, ti xa huaja. ³⁴ Pero ay chaboxe ja ma' huaj soqui. Sc'uane nia. Jaxa janec' aye ja yenlei, ay jun huinic Dionisio sbiil, ja' ni june ja ma' ay yatel ja ba suntaei. Cho tey jun ixuc sbiil Dámaris. Cho sc'uan ni ja yena. Soc ay otro cristiano ja ma' sc'uan ja c'ac'u jahui.

Ja Pablo ti huaj ba Corinto

18

¹ Tzaan ja iti, ja Pablo ti el ja ba Atenasi. Ti huaj ja ba chonab Corinto. ² Jaxa tihui ti staa jun judio Aquilo sbiil. Ja huinic jahui, ja' ni sbaj lugar Ponto, pero ajc'ach to julel ja ba Corinto porque ja yeni soc ja xcheum Priscila, nutzjiye ni ja ba Italia. Ja gobierno Claudio yaa jun orden spetzanil bi ja judio jumasa oj bi ch'ac eluque ja ba Romai. Jayuj ja Pablo ti huaj yalata ja Aquilo soc ja Priscila, ³ Como jun xta ja yatele huane sc'ulajeli. Huas stz'isahue c'uutz ba lona, jaxa c'uutz jahui, ja' huas sc'ulane soc yal naitz, pero carpa ni sbiil ja yal naitz jahua. Jayuj ti smojan sbaje atela. ⁴ Pero cada huax el jul ja sc'ac'uil ja jijleli, ja Pablo ti huax huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti huax huaj yal ja yabal ja Diosi, jaxa cristiano ti huax canye jac'ana como huan ni snaahue que meran nia.

Jachuc ja judio soc ja ma' mi judiouqui. ⁵ Entonces ti xa c'otye ja Silasi soc ja Timoteo. Ti elye jan ja ba Macedonia. Cuando c'otye ja yenle ja ba Corinto, ja Pablo ti xa yaa sbaj juntiro ba con gana oj yal yab ja yabal ja Dios ja smoj judioili. Yala claro lec que ja Jesús it jac ta, yena ni ja Cristo ja ma' huane ni smajlajela. ⁶ Pero ja judio jumasa ti och yile condra ja Pablo. Jel piero ja jas huax yalahuei. Jaxa Pablo ti yalaa: —Pues lec ta mi huaxa c'anahuexi. Ja yaani ti ni oj chamanic soc ja hua mulexi pero ja queni mi xa cocheluc. Oj xa ni huajcon soc ja ma' mi judiouqui. ⁷ Yajni ch'ac yal ja jastal iti, ti el ja ba yiglesiaei. Ti huaj ja ba snaj ja huinic Justo sbiil. Ja yeni huas sc'uan ja Diosi, jaxa snaji tey ba lado bay ja yiglesia ja judio jumasa. ⁸ Pero ja ma' huas sc'ulan mandar ja ba iglesia jahui, sc'uane ni ja Cajualtica. Ja huinic jahui, Crispo sbiil. Ch'ac ni sc'uuque spetzanil ja suinquil ja snaji. Jel ni ja suinquil ja Corinto ja ma' sc'uanei, cuando yabye ja yabal ja Diosi. Ti aaji yie jaa. ⁹ Jaxa Pablo, jun acual ti snajsatin ja Cajualtiqui. Ti alji yaba: —Pablo, mi lom la xihui. C'ulan seguir oja hual ec' ja cabali. Moc lom el agana. C'ulan seguir ala eq'ue ¹⁰ Porque ja queni ti ni ayon ec' amoca. Mi ni ma' ay jas oj bob sc'uluca hui porque ja ba yoj chonab iti, jel ni ja ma' oj to sc'uuconi, x'utji ja Pablo yuj ja Cajualtiqui. ¹¹ Jayuj ja Pablo ti can ja tihui. Jun jabil soc snalan ti ni aji ba Corinto. Ti huan seejel ec' ja yabal ja Dios ja tihui. ¹² Pero ja tiempo och gobiernoil ja huinic Galioni ja ba Acaya jaxa judio jumasa ti cho och q'ueuque otro vuelta ja c'umali. Syamahue ja Pablo ti yiaje och ja ba sti sat ja ma' ay yateli, ¹³ Ti

yalahuea: —Ja tan huinic iti huan xta smonjel ec' ja cristiano. Huax yala que oj sc'uuc ja cristiano ja sDios huas sc'uan ja yeni pero mi ni jleyuctic tac, xchiye xta. ¹⁴ Ja Pablo oj xa c'umanuc altiro aji pero huaj to cho yabi, c'umani jan ja gobierno Galioni: —¡Ja huenlex judio, quechan huax jac ac'uluconex molestar! ¡Jasunc'a ja smuli! ¿Yuj ama milhuanel? Ta nihuan mulal c'a yioji, eso sí, oj ni jmaclayexa, porque jach ni ja jleytica. ¹⁵ Pero ja iti, quechan lom huanex xta bulbunuc jul ja ili. Ja' huanex staaajel ti' ja sbiil ja ma' ec' pax ta huujilexi soc ja hua leyexi. Ja cosa jastal iti, ¡tojbes abajex ja huenlex mismo! Mix c'ana oj tojbes ja queni. ¹⁶ ¡Fuera elanic ja ba sti jsati! x'utjiye. ¹⁷ Entonces ja judio jumasa ja jun nole jau huax c'umaniye griego, ti syamahue ja sepe ja yiglesiaei, Sóstenes sbiil. Ja ba sat ja ma' ay yateli, ti smac'ahue leca, jaxa Galioni, lajan soc mi yila.

Ja Pablo cumxi ja ba Antioquía, ti xa huaj bayoxil viaje ba oj sloilta ja yabal ja Diosi

¹⁸ Pero ja Pablo ti can jitzan c'ac'u ja ba Corinto ti xa sc'uman can ja creyente jumasa. Ti q'ue jun barco huajum ja ba lugar Siria. Smoj sbaje soc ja Aquilo soc ja xcheum Priscila. Jaxa barco, cuando c'ot ja ba Cencrea, ti co ja Pabloa. Huaj ya joxjuc juntiro ja s'olomi como jach ni trato ay soc ja Diosa. ¹⁹ Cuando c'otye ja ba Efeso, ja Pablo ti xa yaa can ja Aquilo soc ja Priscila, jaxa yeni ti huaj ja ba yiglesia ja judio jumasa. Ti och loil soc ja smoj judioili, como ay jun nole huas stzomo sbaje ja tihui. ²⁰ Huas sc'anahue nique que oj canuc mas tiempo ja Pablo, pero ja yeni mi sc'ana jayuj

ti yalaa: ²¹ —T'ílan ti oj ca ec'uc ja q'uin ja ba Jerusaleni pero oj to cho cumxucon otro vuelta ta jach c'a huas sc'ana ja Diosi, xchi. Ti xa c'umani cani. Ti huaj q'ue jun barco. Ti xa yaa can ja chonab Efeso. ²² Ti huaj ba Cesarea, jaxa el ja tihui, ti huaj ja ba Jerusalén ja Pablo. Ti huaj sc'umuc ja creyente jumasa ja ba iglesia ja tihui. Jaxa tzaan ja jahui, ti huaj ja ba Antioquía. ²³ Ti aji chaboxe c'ac'u ja tihui, jaxa cuando cho eli, ja' ti cho cumxi otro vuelta ja ba Galacia soc ja ba Frigia. Ti ec' ba cada yal hacienda. Ja' ni huax ec' yal yab ja creyente jumasa que tzatz ni bi oj ajuque soc ja Diosi.

Ja Apolosi sloilta ja yabal ja Dios ja ba Efeso

²⁴ Ja mismo tiempo jahui ti c'ot jun judio ja ba Efeso, jaxa huinic jahui sbiil Apolos. Ja' ni suinquil ja chonab Alejandría. Jel tzamal juntiro ja jas huan xcholjeli como jel huas snaa ja yabal ja Diosi. ²⁵ Jel ja jas jeubal yi jastal ja sbej ja Cajualtiqui jayuj jel claro juntiro huas sea ja yabal ja Diosi. Jel con gana ay, como smodo nia. Pero quechan huas snaa jastal yaa bautismo ja Juani. ²⁶ Jaxa ba yiglesia ja judio jumasa, cuando huan seejel ja yabal ja Diosi, jel tzatz juntiro huax yala ja jas huas snaa. Jaxa Aquilo soc ja Priscila, cuando yabje ja jas ch'ac yal ja Apolosi, ti spila sbaje soc t'un stuch'ila. Ti och yale yab ja ba jas mi to huas snaa lequi, jastal ja mero sbej ja Diosi. ²⁷ Jaxa mas tzaani ja Apolosi ti huas sc'ana huajuc ja ba lugar Acaya, jayuj ja creyente jumasa ja ba Efeso ti scoltayea. Stz'ijbaye jun carta ba oj sc'ul yi endregal ja creyente jumasa ba oj c'ulajuc recibir

ja ba huan huajeli. Jaxa cuando c'ot ja ba Acaya ja Apolosi jel ni bob scolta ja creyente jumasa ja ma' sc'uunej xa yuj ja jel ni ja syajal sc'ujol ja Diosi. ²⁸ Ja smoj judioili huax q'ueye c'umal soc ja Apolosi pero mi bob yujile como jel ni tzatz juntiro ja Apolosi. Puro ba yabal ja Dios ja jas huan yaljeli. Ja Apolosi ti yalaa: —Ja huenlexi huanex to smajlajel jun Cristo pero ja Cristo Jesusi jac ta nia. C'ot ta ni smeranil spetzanil ja jas huax yala ja yabal ja Diosi.

Ja Pablo huaj ba Efeso

19

¹ Ja Apolosi ti cho huaj ja ba Corinto. Cuando ti aji ja tihui, jaxa Pablo ti huan bejyel ec' ja ba yal hacienda jumasa ja ba huitz. Ti c'ot ja ba Efeso jaxa tihui, ti staa jun yal nole creyente. ² Ja Pablo ti soboa: —Jaxa huenlexi ¿aaji ma huilex ja Espíritu Santo ja yora hua c'uanexi? Ti yala ja yenlei: —Pero mi ni huax cabticon yabalil ta ay Espíritu Santo. ³ Entonces ja Pablo ti cho yalaa: —¿Jas bautismoil ja aaji ahuilex ba? —Pues ja' ni ja jastal huax yaa ja Juan aji, xchiye. ⁴ Ti yala ja Pablo: —Eso sí, ja Juani sc'ulan bautizar ja cristiano cuando suchi ja sc'ujolei pero yala nia, cuando xch'ac ja yatel ja yeni, ay ma' oj jacuc, ja' ni ja Jesús ja ma' Cristo ni, ja yen ja ma' tzaubal yuj ja Diosi: Yena ni ja ma' oja c'uuquexi, xchi nia. ⁵ Jaxa creyente jumasa cuando yabye ja jas yala ja Pablo, ti c'ulajiye bautizar yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi. ⁶ Ja Pablo ti ya cajan ja sc'ab ja ba s'olom ja yenlei jayuj ja Espíritu Santo ti co

jan sbajea. Huaj to snaa sbaje, huane c'umal soc otro abal, pero ja' ni iiji majan ja stie yuj ja Diosi. ⁷ Jaxa janec' ay ja yenlei, aye mojan lajchahuane. ⁸ Oxe ixau juntiro tola vida huax huaj ja Pablo ja ba yiglesia ja judio jumasa ja tihui jaxa cuando huax och yal ja yabal ja Diosi, jel con gana huax yala. Ja' ni mero toj sloila jastal oj bob caa jbjatic soc ja Diosi y ti huax ch'ac can jac'an ja cristiano. ⁹ Pero ay ma' ch'uuybi juntiro ja sc'ujolei. Mi ni modo huas sc'ana sc'uuquea. Mi alben ja jas huax yalahue sbaj ja abal it jel tzamal yajc'achil huan loiltajel yabyei. Pero ja huinique jahui sat ni ja cristiano huax ochye c'umala, jayuj ja Pablo ti spila sbaja. Yiaj ja creyente jumasa ti huajye ba jun escuela sbaj jun huinic Tiranno sbiil, jaxa cada c'ac'u ti huas sea ja yabal ja Diosi. Mi xa huas sea ja ba yiglesia ja smoj judioili. ¹⁰ Jach ni sc'ulan chab jabila, jayujil spetzanil ja suinquil ja ba lugar Asia ch'ac yabye yabalil ja Cajualtic Jesusi. Yabye ja judio jumasa cho yabye ja ma' mi judiouqui. ¹¹ Jaxa Pablo jitzan milagro bob sc'uluc, pero ja' ni tey soc juntiro ja yip ja Diosi. Pero tuc ja milagro sc'ulani. ¹² Anima quechan huas syama jun mojchilal ja Pablo, ma jun c'uutz, y huax cho aaji syame ja ma' malo ayi, malan soc ja jahui, huax tojbiye. Jach ni ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji, huan nix c'ulajiye can librara. ¹³⁻¹⁴ Pero ay jucuane huinique judio. Ja yenlei chol ni yioje ec' ja yal hacienda jumasa. Jaxa huinique jahui, smoj'alijel ni sbaje sucuanilea, jaxa statei Esceva sbiil. Ja Escevai, yena ni sepeil ja pagre jumasa. Ta ay c'a ma' ixtalanubal yuj ja pucuji, ti huax huaj ya eluque ja jucuane jahui. Jaxa yajni yilahue ja

jas huas sc'ulan ja Pablo, ti huas sc'ana sneb ja yenlei. Ti huax yalahue yab ja pucuji: —¡Actayic can ja huinic iti! Huax cala huabyex soc ja sbiil ja Jesús it huas staa ti' ja Pablo, huax yutaje. Malan bi soc oj stae ti' ja Jesusi, oj bi bob ya eluque ja pucuji. ¹⁵ Jaxa yajni sc'ulane probar jun vuelta, ti alji yabye yuj ja pucuj jahui: —Huan nix naa sbaj ja Jesusi, huax cho jnaa machunc'a ja Pabloi, jaxa huenlexi, ¿mach ayex ba? xchi ja tan pucuji. ¹⁶ Yajni ch'ac yal ja jachuqui, jaxa huinic jau ja ma' ixtalanubal yuj ja pucuji, ti huaj locan sbaj ja juque huinique jahui. Yixtalaan lec, como jel juntiro ja yipi. Jaxa yenlei loan ch'ian xta sc'ue ch'ac eluque ajneli, pero naca yajbele ni leca. ¹⁷ Jaxa suinquil ja Efeso - ay judio soc ay ja ma' mi judiouqui - yajni ch'ac yabye yabalil ja iti, jel och juntiro ja xihuelei. Jel toyubal yujile juntiro ja sbiil ja Cajualtic Jesusi. ¹⁸ Jaxa matic sc'uan yajc'achil ja Cajualtic ja ora jahui, ch'ac yale ja jas malo huas sc'ulane aji soc ja sbrujoilei. ¹⁹ Jel ja ma' ja' ni xchol ja ajnaneli. Jaxa yenlei ch'ac yie jan ja slibroe ja it huax maconi yujile soc ja yajnanele huas sc'ulanei, jaxa ba sti sat ja cristiano jumasa, ti ch'ac stziqea. Ti sc'ulane tantear janec' stupuhue ja slibroei, iday, el mojan ciento veinte cinco mil peso. ²⁰ Jayuj ja yabal ja Cajualtiqui, jach ni pucxi ec'a como ilji jastal jel ja yip ja Diosi. ²¹ Jaxa ch'ac ec'uc ja cosa jumasa iti, ja Pablo ti jac sc'ujol oj huaj yulata ja creyente jumasa ja ba Macedonia soc ja ba Acaya. Jaxa mas tzaani, ti bi oj huajuc ja ba Jerusaleni. Jaxa cuando huax el ja ba Jerusaleni, t'ilan bi ti oj huajuc ja ba Roma. ²² Jayuj ja ora jahui, ti seca chabe ja ma' huan coltanel soc ja

yatel ja Diosi, ja' ni ja Timoteo soc ja Erasto. Yenle ni jecjiye ja ba Macedonia, jaxa Pablo ti can jun tiempo ja ba Asia.

Q'ue jun c'umal ja ba Efeso

²³ Jaxa c'ac'u jumasa jahui, ti ch'ac q'ueuque jun nihuan c'umal yuj ja ma' huan ochel soc ja yabal ja Diosi. ²⁴ Ja ma' mero snica, ja' ni jun huinic Demetrio. Ja yeni, ja' mero xchol huas sc'ulan yal ch'in naitz ja jastal ja splanta ja templo ja bay ja sdiöse Diana. Huas sc'ulan soc plata, como platero nia. Jaxa ma' huax atji soqui, jel ja sganarei. ²⁵ Jaxa tan Demetrio jahui, ti ch'ac stzom ja smoj ateli soc jitzan ja matic mojan yioj sbaje ja yatelei. Ti yalaa: —Huinique, huax naatic ja cateltic huax c'ulantiqui, ja' ni yuj jel xa lec ayotica ²⁶ Pero ja huenlexi, siempre huaxa huilahuex ja tan Pablo ti huan bejyel eq'ue. Huaxa huabyex ja jas huax yala que ja dios jumasa c'ulubali, que mi bi diosuc. Pero jel xa jitzan ja ma' xch'icuneje xa sbaje soqui. Yaujuc to lec quechanuc ja jchonabiltic ja ba Efeso, pero ja iti, spetzanil xa sutanal ja ba lugar Asia huane xa sc'uajel ja tantic cristiano. ²⁷ Ja iti, jel piero juntiro. Ay modo jastal oj ch'ayuc ja jnegociotiqui. ¡Vaya ta lec quechanuqui! Pero ja iti, ja jxepctic nana Diana, huan tox huaj naatic, ch'ay ta snaajel ja stoyjel cujtiqui. Y seguro jach ni, mi ni oj yae caso ja smilagro ja jnihuan diostic Dianai. Naubal lec sbaj ja ba spetzanil ja Asia. ¡Bob ta mi ni june ja cristiano ja ba mundo mi huas snaahue jastal jel ja smilagro ja jdiostiqui! ²⁸ Cuando yabye ja jas yala ja Demetrio, jel q'ue ja scorajaei. Ti och ahuanuquea: —¡Viva nana

Diana, yixahualil ja suinquil ja Efeso! ²⁹ Jaxa ba spetzanil ja chonabi, ti xa jom juntiro ja s'olomei. Ay chab huinique ja smoj ja Pablo, Golo sbiil ja juni, jaxa juni, Aristarco. Jaxa yenlei ja' ni suinquil ja Macedonia. Ti yamjiyea. Squichahue och ja ba jun naitz ba huax yaahue junta. ³⁰ Jaxa Pablo huax cho sc'ana ochuc ja yen chomajquili pero ja creyente jumasa scomohue. Mi ya ochuque. ³¹ Jachuc chaboxe huinique ja ma' ay yatel ja ba Asia. Como yamigo sbaje soc ja Pablo, jayuj secahue razón que mi bi sbejuc oj xch'ic sbaj soc ja jun montón cristiano jahui. ³² Jaxa ba yoj naitz ti tzomanei, lom xta xch'eljiye, pero tuctuquil xta ja jas huax yalahuei. Es huane xta huooljuc pero lom q'uiq'uinal. Ja mero smeranili, jel t'usan ja ma' huas snaahue jas sbej ja stzomonej sbajei. ³³ Pero tey jun huinic Alejandro sbiil. Ti alji yab yuj chaboxe huinic jas sbej ja nihuan c'umal jahui. Jaxa Alejandro, ti seca fuerza ja judio jumasa ba oj huaj c'umanuc ja ba sti sat ja cristiano. Yajni ti xa ay ba sti sat ja cristiano ja Alejandro ti sea seña soc ja sc'abi ba oj ch'ajbajuque. Huas sc'ana oj scolta ja Golo soc ja Aristarco. ³⁴ Pero ja cristiano cuando yabye que judio ja Alejandro chomajquili, ti cho och ahuanuquea: —¡Viva nana Diana yixahualil ja suinquil ja Efeso! xchi ja svivailei, pero ahuanel huane. ³⁵ Jaxa ma' secretario ay ja ba chonab jahui, cuando bob ya ch'ajbajuc t'usan ja cristiano, ti yalaa: —Huinique ba Efeso, spetzanil ja cristiano huas snaa que ja jchonabiltic it ba Efeso, tey ba jc'abtíc ja stemplo ja jnantic Diana. Jel nihuan juntiro ja jnantic jahui. Sbactelani ni sbaja. Ti ni

coel jan ja ba satq'uinali. ³⁶ Mi ni ma' oj bob yal que miyuc. Malan soca. Jayuj ch'abananic. Toj la ajiyex soc ja jas huaxa c'ulanexi. ³⁷ Porque ja tantic huinique jau aquichahuex jani, mey smule. Mi huanuque staajel ti' malo ja jdiostiqui. ³⁸ Jaxa Demetrio soc ja smoj ateli, ta huas sc'ana ochuque parte, ja' yatel ay juez, ay juzgado. Ay modo jastal oj ochuque parte ba sat ja ma' ay yateli. Ta ay c'a sbej ja jas huanei, oj ni bob yal ja jas huas sc'anahuei. ³⁹ Ta mi c'a sbajuc ja juez oj stojbesi, ti oj jecjuc ja ba yoj juntatiqui, pero a sc'uluque ja ba toj lequi. ⁴⁰ Porque ja jas ac'ulanex ja huaanto, ja ma' ay yateli, ay modo jastal oj ya q'ue jc'ajc'altic. Oj yal que huantic snicjel guerra, jaxa quentiqui, ta huan c'ax jobji quitic jas sbej ja c'umal iti, ti oj ch'ac cancotic jac'ana. Mi oj naatic jasunc'a oj caltiqui, xchi ja secretario. ⁴¹ Yajni ch'ac yal ja jastal jahui, ti xa ch'acye ja juntaa.

Ja Pablo huaj ba Macedonia soc ja ba Grecia

20

¹ Cuando lamxi ja c'umal jahui, ja Pablo ti seca spayjel ja creyente jumasa. Yajni ch'ac yaa yi razona, ti syamtalaan can ja sc'abea. Ti xa huaj ja Pablo. Ti stulu ja bej ja ba Macedonia. ² Ti huaj yulata spetzanil ja lugar jumasa ja ba eq'uel ni eq'ue pero ja' ni huan yaljel ba mas tzatz oj aiyuc ja creyente jumasa. Ja el ja tihui, ti huaj ba Grecia. ³ Jaxa ba Grecia ti can oxe ixahua. Cuando chapan xa oj xa huaj soc barco ja ba Siria, ti yab yabalil que chapubal xa lec yabalil yuj ja judio jumasa jayuj ti sc'ulan pensar mas lec ti oj

cho cumxuc otro vuelta ja ba Macedonia, pero bejyel ni huaja. ⁴ Ti stzomo sbaje jun nole lec ba oj smojtaye och ja Pablo ja ba beji. Huaj ja Sópater sbaj Berea, cho huaj ja Aristarco soc huaj ja Segundo sbaj Tesalónica. Cho huaj ja Golo sbaj Derbe, soc ja Timoteo, soc jach ni ja Tíquico soc ja Trófimo. Ja Tíquico soc ja Trófimo ti ni jaquele ba Asiaa. ⁵ Ti jc'uman jbjaticona ba oj xa bob ec'ucque bajtan ja chaboxe quermanotic jahui. Ti xa oj huaj smajlayoticon soc ja Pablo ja ba chonab Troasi. ⁶ Jaxa quenticoni, canticon ba ti oj caatic ec'uc ja q'uin jau huax looxi ja pan mey slevaduraili. Ti q'ueticon jun barco ja ba Filiposi, jaxa ba soil c'ac'u ti jtaaticon ja yenle ja ba Troasi. Ti canticon jpetzanilticon juque c'ac'u ja tihui.

Ja Pablo huajyulata ja creyente ja ba Troas

⁷ Jaxa sbajtanil c'ac'u ja semana, como domingo nia, ti stzomo sbaj ja creyente jumasa ba oj yae ja cena ja Cajualtiqui, jaxa Pablo ti sea quiticon ja yabal ja Diosi. Quechan xta ni último acual tey jmocticona. Oj xa ni huajuc cuando huax el ja c'ac'u, jayuj mi ni modo huax ch'ac ja sloili. Staa snalan acuali, ti ni huan yaljel cabticon ja yabal ja Diosi. ⁸ Pero ti ni tzomanoticon ba jun cuarto ba yoxil piso ja ba huan ajlel jitzan yal candili. ⁹ Ay jun soltero quem Eutico sbiil, jaxa yeni ti och culan ja ba sti ja ventana. Pero ja Pablo como jel najat huaj ja sloili, jelxi ja suayel ja soltero jahui, iday, jun ta repente moq'ui pero toj eq'uel huaj man luum. Ja ba moc' coni, ja' ni ja sventanail ja ba yoxil pisoa, jayuj chamel xa ni tuljia. ¹⁰ Jayuj ti co ja Pablo. Ti huaj chuban ba oj sq'uel leca.

Ti stelaa, ti yal yab ja creyente jumasa: —Mi la xiuyex. Sac'an to, xchi. ¹¹ Ti xa q'ueye q'ue otro vuelta ja ba nalan chaani. Jaxa Pablo ti spila ja pani, ti jlooticona. Ti cho och stul ja sloila. Man to sacbi ja q'uinali, ti xa ch'ac jpil jbajticona. Ti xa huaj ja quermanotic Pablo. ¹² Jaxa soltero jahui, lec xa ni ay cana, jayuj jel ni jgustoticon cuando jpila jbajticoni.

Ja Pablo el ja ba Troas, ti huaj ba Mileto

¹³ Ja quenticoni elticon bajtan. Huajticon soc barco ja ba chonab Asoni porque jach calaticon soc ja Pablo, que ti oj taa jbajticon ja tihui porque ja Pablo huas sc'ana oj huaj soc yoc. ¹⁴ Cuando ti jtaa jbajticon ja ba chonab Asoni, ti xa q'ue jmocticon ja ba barco ja Pablo. Ti huajticon ja ba chonab Mitilene. ¹⁵ Cuando elticon ja ba chonab jahui, jaxa ba xchabil c'ac'u, ti ecticon ja ba sti ja lugar Quío, jaxa ba yoxil c'ac'u ti c'oticon ja ba lugar Samosi. Ti jililiticon ja ba chonab Trogilio, jaxa cuando cho el ja c'ac'u ti cho q'ueticon ja barco. Ti huajticon ja ba chonab Mileto. ¹⁶ Mi cooticon ja ba chonab Efeso como ja Pablo mi xa sc'ana oj ya ec' tiempo ja ba lugar Asia. Huas sc'ana oj c'ot mas ligero ja ba Jerusaleni porque jel xa mojan ja q'uin Pentecostesi. Ta ay c'a bi modo, ti bi oj ya ec'uc ja q'uin ja tihui.

Q'ue ja sloil ja Pablo soc ja anciano ba Efeso

¹⁷ Cuando ti to ayticon ba Mileto ja Pablo ti seca spayjel ja anciano jumasa ja ba iglesia tey ba Efeso. ¹⁸ Cuando c'otye ja yenlei, ja Pablo ti yalaa: —Ja huenlexi huan ni xa naahuex ja jmmodo desde ja sbajtanil c'ac'u julyon ja ba Asia. ¹⁹ Ti ajyiyon

amoquex pero ja' ni yuj ja yatel ja Cajualtiqui. Pero ja ora jahui, lajan soc paxyon yal untiquil. Jel quila ja huocoli. Jpec'a ni lec ja yaalel jsata yuj ja jas huas sc'ana sc'uluque qui ja jmojtic judioili. Chapan xa ni lec cabalil yujile ajyia. ²⁰ Pero anima, mi ni caa can yaljel ja yabal ja Diosi, siquiera oja huilex ja hua bien ja huenlexi. Cuando huaxa tzoma bajexi, huax huaj cala huabyex ja yabal ja Diosi y jach ni, huax cho la huajyon ja ba hua najexi. ²¹ Ja petzanilex, sea judio, sea ja ma' mi judiouqui, como cala jastal oj suchuc ja hua c'ujolex soc ja Diosi. Ora xa oja c'uuquex ja Cajualtic Jesucristo, la chiyon nia. ²² Jayuj ja huego oj xa huajcon ja ba Jerusaleni. Jel triste ayon huax cabi. Mi to nix naa jastal oj ec' cujil ja tihui. Pero lajan soc jel t'ilan huax cab oj huajcon. ²³ Quechan único huax naa, ay bi ba oj aaji ochcon preso. Oj ni quii lec ja huocola porque jach ni huax yala cab ja Espíritu Santo. ²⁴ Pero spetzanil ja jahui, mi ni huax cham jc'ujola. ¡Ti la chamyona! Ja jcuerpo mi ni valeuca siquiera ja cateli, oj ch'ac gusto lec. Siquiera oj yab spetzanil ja cristiano jastal ja syajal sc'ujol ja Diosi, como ja' ni catel yaa qui ja Cajualtic Jesusa. ²⁵ Jachuc ja huenlexi, ch'ac ni cala huabyex lec jastal huas sc'ulan mandar ja Dios ja ba jc'ujoltiqui pero huax naa lec mi ni june ja janec' ayex ja huenlexi oja huilonex otro vuelta. ²⁶ Jayuj huax c'ana cala huabyex ja huego, mi xa quenuc ay jmul huax cabi ²⁷ Porque ch'ac jtaa ti' spetzanil jastal ja spensar ja Diosi. Mi ni jas jnac'a huilexa. ²⁸ Jayuj huax cala huabyex, ila bajex lec soc talnayic ja quermanotic jumasa chomajquili

porque ja Espíritu Santo ti xa yaunej ba hua c'abex ja creyente jumasa. Ja yenlei sbaj xa ni ja Cajualtiqui porque ja' ni stupunej soc ja xchiq'ueli. ²⁹ Cuando huala huajyoni huax naa que ay ma' oj bob jac som ja hua olomexi pero quechan ba oj sc'an oj xch'ay snaajel ja creyente jumasa. Jach ni oj huaj jastal jun c'ac'al oq'uil ja it huax jac smil ja cheji pero mi pilan cristianouc. Huenlex ni junea. ³⁰ Jaxa huenlexi ay ma' oj yal que ja' huan yaljel ja mero smeranili pero iday, snalan mentira ni ja jas oj sea siquiera ba oj slee ja smoj soc ja mentira huan yaljeli. ³¹ Aa jitzan acuidadoex. Moc lom ch'ayuc ac'ujolex ja oxe jabil ti ajyiyon amoquexi. C'ac'u acual huax caa huilex consejo soc huax cala huabyex ja yabal ja Diosi hasta que huala ocyon. ³² Jayuj ja huego, quermano jumasa, huax caahuex can ja ba sc'ab ja Diosi. Moc ch'ay ac'ujolex ja syajal sc'ujol ja Dios amoquexi porque ja yabali, ay ni yipa ba mas to tzatz oj ajyanic. Huan c'a xa c'uanex meran ja abal iti, oja huilex que ja' ni oja mojuquex ja ma' yauneje xa sbaje juntiro soc ja Diosi. ³³⁻³⁴ Huan ni xa naahuex que mi jach ta huax taa ja jtaq'uini. Mey xc'ana ec' ja jc'ui. Huala atjiticon, ti huax taa ja jnesesidaticoni. ³⁵ Jach ni huax cala huabyexa. T'ilan oj atjucotic ba oj coltatic ja ma' ay snesesida. La jnaatic ja jas yala ja Cajualtic Jesusi: Mas ni jel lec huax yila ja ma' huax yaa que yuj ja ma' huas sc'ulan recibiri, xchi. ³⁶ Yajni ch'ac yal jachuc ja Pablo, ti co mec'ana. Ti sc'umane ja Dios spetzanilea. ³⁷ Ch'ac oc'uque spetzanile. Ch'ac syamtalauc ja sc'abei ³⁸ Porque alubal ni yabye que mi xa oj to

yile sat otro vuelta ja Pablo jayuj jel ni triste canye juntiroa. Ti huaj ya eluque can ja bay ja barcoa.

Ja Pablo ti huaj ja ba Jerusaleni

21

¹ Cuando caaticon can ja quermanotic jumasa jahui ti xa q'ueticon ja barcoa. Ti ni huajticon toj ja ba lugar Cos, jaxa ba xchabil c'ac'u, ti c'oticon ja ba lugar Rodas. Jaxa cho elticon ja tihui, ti huajticon ja ba chonab Pátara, ² Jaxa ba Pátara ti jtaaticon jun barco ti huajum ja ba Fenicia. Q'ueticon ja barco jahui ti elticon ja tihui. ³ Cuando huan lec bejyel ja barco, huaj to quilticon, ti can ja yal lugar ba Chipre ja ba lado surdero jc'abticoni pero ecticon toj. Ti toj c'oticon ja ba lugar Siria, jaxa ba chonab Tiro, ti cooticon ja tihui, como yaa can carga ja barco. ⁴ Jaxa tihui, ti huaj leeticon ja creyente jumasa. Cuando jtaaticoni, ti canticon juque c'ac'u soc ja yenlei. Ja creyente jumasa ja jahui ti yalahue yab ja Pablo moc bi lom huajuc ja ba Jerusaleni, como alubal bi yabye yuj ja Espíritu Santo. ⁵ Cuando ec' ja juque c'ac'u jahui, ti xa elticon. Spetzanil ja creyente jumasa soc ja xcheumei, yuntiquilei, huaj ya elcoticon can man ba sti ja lugari, jaxa ba sti ja mari ti cooticon mec'ana. Jc'umanticon ja Diosi. ⁶ Ti jc'uman can jbajticon. Ti q'ueticon ja barco jaxa yenlei, ti xa cumxiye ja ba snajea. ⁷ Jaxa quenticoni ti xa elticon ja ba chonab Tiro. Ti huajticon soc barco ja ba chonab Tolemaida, jaxa ba Tolemaida, mi xa ni q'ueticon barco ja elticon ja tihua. Ti canticon jun c'ac'u soc ja quermanotic ja tihui. ⁸ Jaxa ba xchabil

c'ac'u ja Pablo soc ja ma' tey jmocticoni ti elticon ja tihui. Ti huajticon ja ba Cesarea ja ba snaj ja Felipe jau ja ma' huas sloilta ec' ja yabal ja Diosi, ja' ni june ja jucuane jau ja ma' tzaaji ni ba oj atjuc jastal diácono ja ba yoj iglesia. Ti canticon ja ba snaji. ⁹ Ja Felipe, ay chane yuntiquil, puro solterae, jaxa yenlei, aluman-Diose nia. ¹⁰ Ti ajyiticon chaboxe c'ac'u ja ba snaj ja Felipe, iday, ti xa c'ot jun aluman-Dios sbiil Agabo. Ti el jan ja ba Judea ba ¹¹ Oj jac yiloticon. Jaxa cuando ti huan loil jmocticoni, ti sc'ana yi ja sincho ja Pablo, jaxa soc ja sincho jahui, ti smochi soc xchanil ja yoc sc'abi, ti yalaa: —Ja Espíritu Santo yala cabi que jach oj mochjuc ja suinquil ja sincho iti ja ba Jerusaleni yuj ja jmojtíc judioil jumasa. Oj bi c'ulajuc endregal ja ba sc'ab ja tzeil cristiano ja ma' mi judiouqui, xchi ja aluman-Dios Agaboi. ¹² Jaxa ch'ac cabticon ja quenticon ja jastal iti soc ja creyente ba Cesarea, ti calaticon yab leca que moc lom huajuc ja ba Jerusalén ja quermanotic Pablo. ¹³ Pero ja Pablo ti yalaa: —Mi lom la ocyex. Quechan huax hua tristeaxuconex. Ja queni puesto ayon mi quechan oj mochjucon. Ta huan c'a la chamyon, ti la chamyon ja ba Jerusaleni, como ja' ni oj chamcon yuj ja sbiil ja Cajualtic Jesusi, xchi ja Pablo. ¹⁴ Pero como mix c'ocxi cujticon, ti caaticon huajuca: —Pues chican ja jastal huas sc'ana ja Cajualtiqui, la chiticon. ¹⁵ Jayuj ti jchapa jbajticon ba oj huajticon ja ba Jerusalén soc ja Pablo. ¹⁶ Ti cho huaj jmocticon chaboxe creyente ja ba Cesarea. Jaxa janec' ay ja yenlei, ay jun huinic sbaj Chipre sbiil Mnasón. Ja yeni viejo creyente nia, jayuj yala cabticon que ti bi oj jijlucoticon ja ba snaj ja ba Jerusaleni.

Ja Pablo huaj sc'umuc ja Jacobo

¹⁷ Jaxa cuando c'oticon ja ba Jerusaleni, jel gusto sc'ulanoticon recibir ja quermanotic jumasa ja tihui. ¹⁸ Jaxa cuando el ja c'ac'u, ti huajticon soc ja Pablo. Huaj quilticon ja quermanotic Jacobo soc ja anciano jumasa ti ni aye ja tihui. ¹⁹ Ti caaticon yi Diosa, jaxa Pablo ti och xchol spetzanil ja jastic ch'ac sc'uluc ja ba yojol ja cristiano ja ma' mi judiouqui, pero ja' ni bi yuj jel nihuan ja yip ja Diosi. ²⁰ Cuando yabye ja yenlei, ti sc'anahue yi lec stz'acatal ja Diosa. Ti yalahuea: —Meran, hermano Pablo, pero huaxa naa que ja jmojtíc judioili ay miles ja ma' sc'uane ta nii pero ja yenlei, jel ni bi t'ílan huax yabye que oj c'uuctic ja smandar ja Moisesi. ²¹ Pero ja hueni alji bi yabye que ja hueni ja' bi huana seejel yi ja judio ti culane ba tuctuquil lugari que mi bi oj sc'uluque seguir ja smandar ja Moisesi. Huan bi xa huala que mi xa sbejuc oj sc'uluque circuncidar ja yuntiquilei, jaxa jcostumbretiqui, huan bi xa huala oj xch'ay sc'ujole la chi bi. ²² Jayuj ja huego, ¿jasunc'a mas lec oj c'ultic ba? Porque ja quermanotic judio jumasa oj ni stzom sbaje cuando xyabye yabalil que julelai. ²³ ¿Mi ma mas lec oj c'ultic jachuc? Ja ili ay chanhuane ja quermanotiqui. Ja yenlei trato ni aye soc ja Diosi pero ay to jas mey sc'ulane. ²⁴ Mas ma lec cax soc ja yenlei. Chican jas huas sc'ulan ja yenlei, cho c'ulan ja hueni. Cho c'ulan spetzanil ja jastal ja jcostumbretiqui. Mas lec tupu ja huen ja janec' oj eluc ja sgastoei, jaxa yenlei oj eluc jox ja s'olomei. Ta jach c'a huaxa c'ulan, ja quermanotic judio jumasa ti oj snaa que mi meranuc ja jas huax alji abaji. Oj yile que mi huaxa huila menos ja

smandar ja Moisesi. ²⁵ Pero ja quermanotic ja ma' mi judiouqui, jecatic ni ja scartaea. Calatic ni yab que moc lom oj sc'uluque pensar ja cosa jumasa it ja yenlei, quechan moc lom oj sc'ux ja baq'uet ja it huax yaahue yi ja ba sti sat ja tantic dios c'ulubali, mi ni ja sbactel ja chante ba mi huax aaji eluc ja xchiq'uel ja cuando huax milji, soc moc lom oj sloe chic', soc moc lom slola sbaje soc otro ixuc ja huiniquei, jaxa ixuquei, moc lom slola sbaje soc otro huinic. Jach ni ch'ac calticon yabye ja ba carta jahui, xchiye.

Yamji ja Pablo ja ba templo

²⁶ Entonces ja Pablo ti huaj soc ja chanhuane huinique jahui, jaxa ba xchabil c'ac'u, ti huaj sc'uluque ja jastal ja scostumbre ja sreligionei. Entonces ja Pablo ti huaj ja ba templo. Huaj yal jaye to c'ac'u huas sc'ana oj ch'ac sc'uluque ja smoj jumasa jaxa cuando huax ch'acyei, ti xa bi oj huaj yae can ja smajtan ja Diosi. Jach huaj yal can ja ba templo. ²⁷ Pero cuando oj xa ch'acunque ja jas huane sc'ulajeli, ja' xa ni ti huax ch'ac ja juque c'ac'ua, ti julye chaboxe judio suinquil ja Asia. Cuando yilahue tey ja Pablo ja ba templo, snicjele ta ch'ac huajuque. Ti xa q'ue syame ja Pablo. ²⁸ Ti och ahuanuquea: —Huinique sbaj Israel, coltayoticon ba. Ja' ni ja tan huinic it ch'ac ta sbejta ec' ba spetzanil ja lugari. Quechan xchol ja huan yaljel ec' yab ja cristiano que jel bi piero ja smodo ja suinquil ja jlugartiqui, soc mi xa sbejuc oj c'uuctic ja smandar ja Moisesi, jaxa santo jtemplotic iti, mi ni bi sbejuc huax yajtatica. Jaxa huego ¿mi ma xihuelauc sbaj ja jas huan sc'ulajel ja ba yojol ja

santo jtemplotic ba? ¡Ti xa ch'ican soc ja tantic griego jumasa iti! iday, snaj ja Dios ja baye tac, xchiye xta, pero ahuanel. ²⁹ Jach ni yalahue ja jastal iti porque yilahue ni ja Pablo smoj ec' ja Trófimo ja ba yoj chonabi, como mi judiouc ja yeni. Huax yalahue que ja Pablo, yen yiaj bi jan ja ba templo ja Trófimo pero iday, mi meranuc. Ja Trófimo mi ni jac ja ba templo. ³⁰ Jayuj ja cristiano jel nihuan yaahue q'ueuc ja c'umali. Sutanal ja Jerusaleni, sac ajnel xta ch'ac jacuc ja cristiano. Ti syamahue ja Pablo. Socohue el ja ba templo, ti slutuhue huego ja puerta jumasa. ³¹ Huas sc'ana oj smile huego ja Pablo pero ja mero ora jahui, yab yabalil ja comandante que spetzanil ja jerusaleño jumasa huane bi pleito. Jaxa comandante jahui, como tey ba sc'ab jitzan lec ja soldado, ³² Jayuj ti stzomo jun nolea soc ti ni ay ja sepeilei. Ti ch'ac huajuque ajnel ja bay ja cristiano. Huan xta huooljuque sbaj ja Pablo. Jaxa cristiano yajni yilahue que ti xa ay ja comandante soc ja soldado jumasa, ti xa scomo sbaje t'usan ja huane smaacjel ja Pablo. ³³ Jaxa comandante ti och ocha. Ti syama ja Pablo. Ti seca ba oj mochjuc can soc chab cadenaa. Ti yalaa: —¿Machunc'a ja huinic it ba? ¿Jasunc'a ja sc'uluneji? xchi ja comandante. ³⁴ Jaxa cristiano lom xta xch'elji ch'ac q'ueuque. Tuc-tuquil xta ja jas huax yalahuei, jaxa comandante mi snaa ba oj smacla porque lom xta xuooljiye, jayuj ti seca ja ba naitz ja ba huax ajyi ja soldado jumasa. ³⁵ Cuando ti xa aye ba sgradail ja naitz jahui, ja soldado jumasa ti xa slicahue ja Pablo porque ja cristiano, q'ue ta juntiro ja sc'ajc'alei.

³⁶ Spetzanil ja ma' ti nochanei, xch'eljiye xta: —¡La xa jmiltic, la xa jmiltic! xchiye xta.

Ja Pablo slea jastal oj scolta sbaj

³⁷ Cuando ti xa ay ba sgradail ja naitz jahui, ja Pablo ti sobo yi ja comandante ja ma' huas sc'ulan mandar ja soldado jumasa: —¿Ay ama modo oj bob c'umanucon ja queni? xchi ja Pablo. Ti yala ja comandante: —¿Huan ma la c'umani griego ja huen ba? —Huan, xchi ja Pablo. ³⁸ —¿Mi ma huenuc ja tan egipcianoa ba? Ja tan huinic jahui ay xa t'un tiempo slea jitzan ja smoji pero quechan ba huan snicjel ec' ja cristiano. Aye como chane mil ja yenlei pero lajan soc puro tan milhuanum. Ti huax ajiye ec' ja ba ch'ayan lugari, xchi ja comandante. ³⁹ Ti yala ja Pablo: —Miyuc, ja queni judioon nia. Ti manxion ja ba Tarso. Mero suinquilon ja Cilicia. C'ulan qui ja hua pavori. Aa qui tiempo ba oj c'umuc ja cristiano jumasa. ⁴⁰ Jaxa comandante ti yalaa: —Pues lec, c'uman, xchi. Ja Pablo ti och tec'an ja ba sgradail ja naitzi. Ti sea ja sc'abi ba oj ch'ajbajuc ja cristiano. Cuando ch'ajbajiyei, ti c'umani soc ja sc'umal ja judio jumasa, ja' ni ja hebreoi, ti yalaa:

22

¹ —Quermano jumasa, tatjun jumasa, ay jas oj cala huabyex, mi jauc yuj huax c'ana que oj colta jbj. Maclayonic ja jas oj cala huabyexi, xchi ja Pablo. ² Cuando yabye que ja' sc'umal ja yenlei, ja' ni ja c'umal hebreo, ti xch'ababi xta ch'ac hua-juque. Ti xa och c'umanuc mas ja Pabloa. Ti yalaa: ³ —Ja queni judioon nia. Ti manxion ja ba Tarso

sbaj Cilicia pero ti q'uiyon ja il ja ba Jerusaleni. Ti ochyon ja ba escuela ja ili. Ja' ni ja jmaestro ja maestro Gamalieli. Ja queni, ja jastal ja sley ja ma' ec' pax ta cujtiqui, jach ni jc'ulan ja quena, pero jel tzatzon. Tzatz ajiyon soc ja mandari. Desde man q'uiyon soc spetzanil ja jc'ujol huax c'ana catelta ja Diosi ja jastal ni huanex sc'ulajel ja huenlex ja huego chomajquili. ⁴Ja quen aji, huax quixtalaan lec ja ma' huas sc'uan ja Jesucristo, hasta ay ma' chami porque jel tzatzon juntiro ja quen, jaxa tuqui, huax mochohue. Huax quiaje ba preso, sea ixuque, huinique. ⁵Jaxa nihuan pagre soc ja banquialal cujtiqui, ta huaxa c'anahuex, oj ni yala huabyexa, porque ja yenlei sc'ulane qui ja carta jumasa ba oj caa yi ja quermanotic judio ja ba Damasco. Ti huajyon ja tihui porque mix quila ora oj lee jan ja creyente jumasa. Oj quich jan ja il ja ba Jerusaleni ba oj yie castigo.

Ja Pablo yala jastal sc'uan ja yeni
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)

⁶ Pero cuando ti ni huajumoni, mojan xa oj c'otcon ja ba Damasco, mojan culan c'ac'u, huaj to quile, jun ta repente jac jun luz pero ti ni co jan ja ba satq'uinali. Soybayon huego pero jel tzatz juntiro ja yijlabi. ⁷ Jaxa queni coyon baan man luum, ti cab jun c'umala: —Saulo, Saulo, ¿jas lom jel huaxa huixtalaanon ec' ba? xchi ja c'umal jahui. ⁸ —¿Mach ay ja huen ba Cajual? xcutaj. Ti yala ja yeni: —Quena Jesuson sbaj Nazareti, ja ma' huaxa huixtalaan eq'ue, xchi. ⁹ Jaxa jmoj jumasa yilahue ni ja luz jahui pero ja c'umali, mi yabye. Pero jel xiuye juntiro. ¹⁰ Ti cala ja queni: —Cajual,

¿jasunc'a oj c'uluc ba mas lec ba? Ti yala ja Cajualtiqui: —Q'uean. C'ulan seguir ja hua beji. Cax ja ba Damasco, jaxa tihui ti oj aljuc ahuab spetzanil ja jas oja c'uluqui, xyutajon. ¹¹ Pero ja ora jahui ja queni mi ni modo huax bob quil q'uinal porque ja luzi jel tzatz lijpi juntiro, jayuj chechubal xa yiajone ja jmoj jumasa. Jach ni c'otyon yujile man Damascoa. ¹² Jaxa tihui tey jun huinic Ananías sbiil. Ja yeni jel juntiro huas sc'uan ja smandar ja Moisesi jayuj jel lec huax ilji yuj spetzanil ja jmojtíc judioil ba Damasco. ¹³ Jaxa Ananiasí ti huaj yilona. Cuando c'oti ti yalaa: —Hermano Saulo, ja huegoi oj xa huil q'uinal otro vuelta, xyutajon. Y meran nia, ja mismo ora jahui, quila q'uinal huego. ¹⁴ Ti yala caba: —Ja jDiotic it huax cho sc'uan ja ma' ec' pax ta cujtiqui stzauneja ni desde najate. Oj ni bi anaa jasunc'a huas scana ja yeni. Oj ni bi ahuil ja sat ja yen ja ma' jel toji soc oj cho huab oj c'umanuc soc mismo ja stii ¹⁵ Porque oj ni bi ataa ec' ti' ja Cajualtiqui ja ba spetzanil ja cristiano. Oja chol ec' ja jas ahuiluneji soc ja jas ahuabuneji. ¹⁶ ¿Jas mas huaxa c'ana? Jayuj ja huego, q'uean. Oja huii ja'. C'uan xa que mi tajneluc ja sbiil ja Cajualtiqui. Oj ni sc'ul perdonar spetzanil ja hua mula, xyutajon ja Ananías jahui.

Ja Pablo yala jastal jecji soc ja ma' mi judiouqui

¹⁷ Cuando yajni cumxion ja il ba Jerusaleni, ti huajyon ja ba templo ba oj c'umuc ja Diosi. Jaxa cuando ti ayon c'ot ja tihui, ti jnajsatin ¹⁸ Ja Cajualtic Jesusi, ti yala caba: —Mas lec Saulo, elan huego ja ba Jerusaleni porque ja ili mi oj c'ulajuc recibir ja jas huaxa huala j'abaj ja queni, xyutajon.

¹⁹ Ti cala ja queni: —Pero Cajual, ja jmoj judioili huan ni snaahue jbjaj. Quena ni huala huajyon ja ba spetzanil ja quiglesiaticoni y cuando huax taa ja ma' huas sc'uan ja hueni, huax mac'a lec, ti huax huaj ch'ique can presoa. Naubalon ni leca.

²⁰ Jaxa yora pec' ja xchiq'uel ja Esteban it ja hua huatjum nii, quechan ni smul ja huas staahua ec' ti' ja hueni, jaxa queni ti ni tec'anon ec' ja tihui. Lajti abal ni ay cujticon jpetzanilticon. Quena ni jtalna can ja sc'ue ja ma' milhuani tac, xcutaj.

²¹ —Pero anima, cax ja ba najat lequi, pero ja' ni oja lee ec' ja ma' mi judiouqui, xyutajon ja Cajualtiqui, xchi ja Pablo.

Ja Pablo ti aaji ba sc'ab ja comandante

²² Spetzanil ja ch'ac yal ja jastal it ja Pablo, huane smaclajel ja cristiano pero cuando yajni yala que jecji ba oj huajuc soc ja ma' mi judiouqui, ti q'ue ahuanuquea: —¡Milahuic el ja tan huinic jahui! Mi xa ni sbejuc que ti to aya, xchiye xta.

²³ Ja cristiano jumasa lom xta xch'eljiye. Huane xa stz'oljel ja sc'abil sc'uei ba oj xa sma'q'ue ja Pablo. Huax yiaje ja stz'ubil luumi. Huas sticahue nalan chaan yuj ja scorajaei, ²⁴ Jayuj ja comandante ti yaa orden ba oj aaji och och ja Pablo ja ba yoj naitzi. Ti bi oj jobjuc yi jas sbej ja huan xta huooljuc ja cristiano. —Aahuic yi lec chicote, ti oj quiltic ta oj el sti ja smuli, xchi ja comandante.

²⁵ Pero cuando mochan xa yujile ba oj sma'q'uei, ja Pablo ti yal yab ja capitán ja ma' ti tec'an ec' ja tihui: —Ja queni mero suinquilon ja Roma. ¿Sbej ama oja mac'onex? Ja ma' ay yateli mi huax yab sbej jasunc'a ja jmuli, xchi ja Pablo. ²⁶ Jaxa

capitani, cuando yab ja jas yala ja Pablo, ti huaj yal yab ja comandante: —Aa cuidado soc ja jas oja c'ul yi ja huinic jahui porque ja yeni, mero bi suinquil ja Roma. ²⁷ Entonces ja comandante ti huaj sob yi ja Pablo: —¿Meran ama suinquila Roma ja hueni? —Meran, xchi ja Pablo. ²⁸ Ti yala ja comandante: —Ja queni jel aay jtupu ja ochyon suinquil romanoili. Ti yala ja Pablo: —Pero ja queni ti ni manxelona. ²⁹ Soc ja jahui, ja ma' huas sc'ana oj smac' ja Pablo, ti ch'ac c'otuque tec'ana. Jaxa comandante, yajni yab que mero suinquil ba Roma ja Pablo, jel och xihuel yuj ja smochohue ta.

Ja Pablo ja ba yoj sunta ja judio jumasa

³⁰ Jaxa ba xchabil c'ac'u ja comandante, como huas sc'ana snaa jas sbej ja scorajae ja judio jumasa, jayuj seca spayjel ja sepeil ja pagre jumasa soc ja ma' ay yatel yujile ja judio jumasa. Ti ch'ac stzom sbaje ja ba junta. Ti yaahue el ja scadenail ja yoc sc'ab ja Pablo. Ti yiaje och ja ba junta.

23

¹ Ja Pablo ti sq'uela lec spetzanil ja huinique ja ba yoj junta, ti yalaa: —Quermano jumasa, ja ba sti sat ja Diosi, mey jmul huax cabi. ² Entonces ja sepeil ja pagre jumasa, Ananías sbiil, ti yal yab ja ma' tey mojan ja ba stz'eel ja Pablo: —Pocztinic yi ja sti ja jahui, xyutaj. ³ Pero ja Pablo ti yalaa: —Ja hueni ¡toj tan chab cara aya juntiro! ¿Yuj ama huaxa huala yuj ja ti culana ec' ja tihui, jayuj ti oj hua maacjucona? ¿Jach ama huax yala ja ley ba? ¡Majla! ¡Oja huil ta mi huenuc oj couc abaj ja iti! ⁴ Ti yala ja ma' ti tec'an ec' ja tihui: —¿Jaxa yuj ja jach

huaxa huala jas sbej huaxa jac'a yi sti ja nihuan jpagretic sbaj Diosi? ⁵ Ti yala ja Pablo: —Pues quermano jumasa, mi huax naa que ta yena. Meran nia jach ni huax yala ja ba yabal ja Diosi que mi oj c'umanucotic sbaj malo ja ma' ay yatel cujtiqui, xchi ja Pablo. ⁶ Huaj to yil ja Pablo, ti jac sc'ujol que tey chab c'ole cristiano ja ba yoj junta. Ja jun c'olei, saduceo, jaxa otro c'olei, fariseo jayuj ti yala, pero tzatz lec: —Quermano jumasa, ja queni fariseoon nia. Fariseo ni ja jtati soc jach ni ja stat ja yeni. Huan nix c'uanticon que oj sac-huuc ja ma' huax chami. ¿Ja' ma jmul ahujilex ba? ⁷ Cuando yabye ja jastal yala ja Pablo, entonces ja chab c'ole jahui ti q'ueye jun c'umal yenle itaa. Soc ja jahui, ti jom ja razón ja ba yoj juntaa ⁸ Porque ja fariseo jumasa huas sc'uane que ja ma' huax chami oj ni cho sac-huuquea. Huan ni sc'uane que ay ni yangel ja Diosi. Cuando huax yilahue jun cosa ba jel tzamal ti huax yalahuea: ¡Sbaj ni ja Dios ja ita! xchiye pero ja saduceo mi ni ay sbej huax yabyea ja jas huas sc'uane ja fariseo jumasa. ⁹ Spetzanil ja huiniquei huane xta ch'eljuc. Ti q'ue tec'an chaboxe ja ma' huas sea ja smandar ja Moisesi - fariseoe ni ja yenlea. Ti yalahuea: —Ja huinic iti mi jas sc'ulunej malo. ¡Seguro jecji ni yi yuj ja Diosi! Bob ta meran ni ja c'umaji yuj june ja ángel sbaj Diosi. Jach c'a ay, jel ni tzamal juntiroa. Ta ay c'a jas huax c'ulantic yi, oj ni jtaa jmultic ja ba sti sat ja Diosa, xchi ja fariseo jumasa. ¹⁰ Pero mi ni modoa. Mas to yaahue q'ueel juntiro ja c'umali, jaxa comandante huan xa xihuel como lajan soc oj xa aaji el choc' pedazo ja Pablo, jayuj ti seca ja soldado ba oj ya eluque jan ja Pablo. Ti bi oj yie

och otro vuelta ja ba yoj naitz ja ba huax aji ja soldado jumasa. ¹¹ Jaxa acual jahui ja Pablo, huaj to yile, tey ja Cajualtiqui. Ti alji yaba: —Pablo, moc lom xihuan. Como jastal ja loiltayon ec' ja ba Jerusaleni, jach t'ilan oj cho loiltayon ec' ja ba Roma, x'utji.

Chapji yabalil ja Pablo

¹² Jaxa ba xchabil c'ac'u ti sc'uman sbaje jun nole lec ja judio jumasa ba oj smile ja Pablo. Ti yalahuea: —Oj c'a huaj miltic pero mi jas oj cabtic oj huajtic, mi ni jun cosa jas oj cabtic masan to cuando cham ta can cujtiqui, ti xa oj jac huaacotic gustoa, xchiye. ¹³ Jach ni sc'ulane tratao, jaxa janec' aye ja yenlei, aye mas ja cuarenta huinique jau xchapuneje yabalil ja Pablo. ¹⁴ Ti huajye soc ja sepeil ja pagre jumasa soc ja banquilal jumasa yujilei, ti yalahuea: —Ja quenticoni trato xa ayti-con mi ni oj huaacoticon ta mi c'ax milaticon ja tan Pablo jahui. ¹⁵ Jayuj ja huenlexi, apetzanilex ja janec' ay ni ahuatelexi, c'anahuic yi pavor ja comandante a sec jan ahulex ja tan Pablo ja jecheli pero leahuic lec modo jas oja hualex yabi. Alahuic yabi ay jas yajc'achil ahuaabunejex. Alahuic yab ja comandante: —Quechan oj jobticon yia, utajic. Jaxa quenticoni chapan xta oj ajyucoticon ja ba beji. Ti oj caaticon yia, xchi ja jun nole judio jahui. ¹⁶ Iday, ay jun yal ja yermana ja Pablo ti yab yabalil ja jas huane xchapjel sbaj ja Pablo. Ti huaj ja ba huax aji ja soldado ba oj ch'ac yal yab ja sbanquil Pablo. ¹⁷ Jayuj ja Pablo ti spaya jan june ja capitani. Ti yal yaba: —Iaj och qui ja quem it ja bay ja comandante. Ay jas huas

sc'ana oj yale, x'utji. ¹⁸ Jaxa capitani ti yiaj och ja bay ja comandante ja quem jahui, ti yalaa: —Ja tan presoanum Pablo spayahuon ba oj quii jan ahui ja quem iti. Ay bi jas oj yala huabi, xchi ja capitani. ¹⁹ Jaxa comandante ti xchecha yi ja sc'abi ba oj yii och pilan, ti sobo yia: —¿Jasunc'a huaxa c'ana hual cabi? ²⁰ Ti yala ja quemi: —Ay jas huax c'ana cala huabi porque ja judio jumasa slajuneje xa lec, jayuj oj bi jac sc'ana hui que oja jec ja jechel ja Pablo ja ba suntaei. Oj bi yala huab que ay bi jas yajc'achil yabuneje: Quechan oj jobticon yia, oj bi yuta. ²¹ Pero moc ac'uuc porque ay bi mas ja cuarenta huinique oj bi smajla ba beji. Yaluneje que mi bi jas oj yabye ta mi to bi smilahue ja jbanquil Pabloi. Ja huego chapane xa nia. Quechan huane smajlajel ta oja jec ja jbanquili, xchi ja quemi. ²² Jaxa comandante ti xa seca ja quem jahui. Yal yab que mi ni ma' oj yal yab ja jas jac yal cani.

Ja Pablo jecji ja ba sti sat ja gobierno Felix

²³ Ti seca spayjel chabe ja scapitani. Ti yal yabyea: —Cax alahuic yab huego a xchap sbaj ja dos ciento soldado it ja matic ni huax bejyiye ec' soc yoquei, jaxa ma' huax q'ueye cahuu, aa cho xchap sbaje setenta ja yenlei, jaxa janec' ja ma' huas snaa syamjel ja espada, a huajuque dos ciento ja yenle chomajquili. A eluque a las nueve de la noche ja ili. Ti oj huajuque ja ba Cesarea. ²⁴ Cho chapahuic chaboxe cahuu ba oj q'ueuc ja Pablo porque huax c'ana que sac'an oj c'otuc soc mi yajbeluc oj och ja ba sti sat ja gobierno Felixi, xchi ja comandante. ²⁵ Ti sc'ulan jun carta ba oj

sec soc ja yenlei. Jach huax yala ja carta ja jastal iti: ²⁶ Muy estimado gobernador Felix: Ja queni Claudio Lisiason. Huax jeca jitzan spatulabil ja hua c'ujoli. ²⁷ Ja judio jumasa ja sbaj ili syamahue ba oj ya ochuc preso ja huinic huax jeca huii. Huas sc'ana oj smile pero cuando cab yabalil que romano ni ja yeni, jayuj ca coltajuc yuj ja soldado jumasa. ²⁸ Huax c'ana jnaa jasunc'a ja smuli, jayuj quiaj och ja ba yoj sunta ja judio jumasa ²⁹ Pero huax yalahue que jel bi huas sc'oco ja sleye ja yenlei. Pero ja queni mi sbejuc huax cab ba oj smile soc mi ni ba oj ya ochuque preso. ³⁰ Ti cab yabalil que ja judio jumasa huane xchapjel yabalil ja Pablo que oj smile, jayuj ti huax jeca hui ba hua c'ab ja hueni, jaxa ma' huan sleejel yi ja smuli, cala ta yabye que oj huajuque ja ba sti ja hua sati, jaxa tihui, huen ni oja tojbesa. Jayuj huax cala huab spetzanil. Ti oj c'um jbajtica, xchi ja scarta ja comandante. ³¹ Entonces ja soldado jumasa ti sc'ulane ja jas alji yabyei. Acual ni yiaje och ja Pablo. Ti c'otye ba chonab Antípatris. ³² Jaxa cuando el ja c'ac'u ja soldado jumasa jau huax bejyiye ec' soc yoquei, ti cumxiye ja ba huan nix ajiyiyei, jaxa soldado jumasa ja ma' ay scahuuei, ti huajye soc ja Pablo. ³³ Cuando ti xa aye c'ot ja ba Cesarea, ti sc'ulane endregal ja carta jau ja ba sc'ab ja gobierno, cho sc'ulane endregal ja Pablo. ³⁴ Jaxa gobierno, yajni ch'ac sc'umuc ja carta, ti sobo ba sbaj ja Pablo. Cuando yab que ti sbaj Cilicia, ³⁵ Ti yalaa: —Cuando huax jac ja ma' huas slea hua muli, ti oj maclayaa, xyutaj ja Pablo. Ti yaa orden que oj bi lutjuc ba jun cuarto ja ba spalacio ja rey

Herodesi. Oj bi talnajuc lec.

Ja Pablo slea jastal oj scolta sbaj ja ba sti sat ja Felix

24

¹ Jaxa ba soil c'ac'u ja Ananías jau ja sepeil ja pagre jumasa ti c'ot ja ba Cesarea. Ti ni smoj chaboxe ja banquihal jumasa soc jun licenciado sbiil Tértulo. Ti huajye ja ba sti sat ja gobierno ba oj yal ja smul ja Pablo. ² Ti xa iiji jan ja Pablo. Jaxa licenciado Tértulo ti och xchol yab ja Felix jastal ay ja smul ja Pablo. Ti yalaa: —Tz'acatal ja huen señor gobernador. Yuj ja hueni, lec ayticon. Tzamal laman ayticon. Ja hua mandar huaxa huaa, jel toj, como jel ni huaxa naaa. Señor Felix, jel tzamal juntiro ja hua huateli. ³ Jpetzanilticon, lec ni huax cabticon, chican ba ayticon ec'a. Huax caaticon ahui lec tz'acatal. ⁴ Pero mix c'ana oj ch'ay ja hua tiempo pero ay jas huax c'ana oj cala huabi, siquiera jutz'in. C'ulan quiticon ja pavori, maclayoticon. ⁵ Ja tan huinic iti jel piero juntiro ja jas huan sc'ulajel eq'ue. Huan tox huaj cabticon, tey ba lugar iti, huan tox cho huaj cabticon, cho tey ba lugar iti. Quechan huax ya yil sbaje condra ja judio jumasa. ¿Sbej ama jas huan ec' ba? Jun xta jas huas sea soc ja tan huinic jau it el jan ja ba Nazareti. Yena ni olomal canela. ⁶ Mi alben ja jas huas sc'ana sc'uluc ja ba yojol ja jtemploticoni, jayuj jyamaticon. Huax c'ana oj tojbesticon ja jastal ja jleyticoni, ⁷ Pero ja comandante Lisiasi xch'ica sbaj ja yeni. Fuerza sapa quiticon, como jel nihuan huax yaa sbaj como huas snaa que tey ba sc'ab spetzanil ja soldado jumasa. ⁸ Ti yala

cabticona ta jel c'a bi t'ilan oj tojbesticon, oj bi jacoticon amoc. Jaxa huego, jayuj sbej ni oja job yi ja tan Pablo iti, ti oja huab que meran ja jas huanon yaljel ahuabi. ⁹ Jaxa judio jumasa ja ma' ti ni ay ja tihui, jun xta stiei. ¹⁰ Jaxa gobierno ti sea yi seña ja Pablo que oj xa c'umanuc ja yen, jayuj ja Pablo ti xa yalaa: —Lec señor gobernador, jel jgusto oj cala huab ja jas huanon sc'ulajel aji, como huan ni xa naa que ay xa tiempo huena ni huaxa tojbes ja suinquil ja lugar iti. ¹¹ Ja hueni, bob ta jac ta ni ac'ujola ay to lajchahue c'ac'u ti c'otyón ja ba Jerusaleni ba ti oj c'uluc ja jas huax c'ulanticon ja ba sti sat ja jDioticóni. ¹² Ja queni, mi ni ma' huanon abal soc, jaxa cristiano ba templo mi jas huax cala sbaj, soc mi ni ja cristiano ja ba yoj quiglesiaticóni, soc mi ni jas huax c'ulan yi ja cristiano ba calle. ¹³ Ja cristiano jumasa iti, mi huas staahue modo jastal oj sc'uluque probar ta meran ay ja jmuli. ¹⁴ Pero oj cala huab ja mero smeranili. Huan nix catelta ja mismo sDios ja ma' ec' pax ta cujticoni, jaxa abal it yajc'achil sbaj ja ma' el jan ja ba Nazareti, huan nix c'uana. Jaxa yenlei, jel piero huax yabye porque huax yalahue que mi xa huax c'uan ja smandar ja Moisesi que mi bi huax c'uan ja slibro ja aluman-Dios jumasa pero mi meranuc porque huax c'uan spetzanil. ¹⁵ Ja sDiose huas sc'uan ja yenlei, ja' ni mismo huax cho jc'uan ja quen chomajquili. Huax c'uan ja ma' huax chami, t'ilan oj cho sac-huuc, sea lec, ma malo. ¹⁶ Jayuj ja queni, huax c'ulan fuerza que mi oj lee jmul soc ja Diosi soc mi ni ja cristiano. ¹⁷ Ay xa chaboxe jabil huanon bejyel ec' ja ba otro

lugar jumasa, ti cho cumxiyon ja ba jlugari ba oj caa jlimosna. Jex c'anc'oni huax cab que ay jas oj caa yi ja Diosi. ¹⁸ Jach huanon sc'ulajel ja ba templo, ti yilahuon chaboxe jmoj judioili ja sbaj Asia. Pero ja ora jahui, quechan ni pavor ch'ac jc'uluc ja jastal ni ja jcostumbreticoni huax tojbes jbajticon ja ba sti sat ja Diosi. Pero mey jitzan cristiano. Mi ni ma' och c'umal jbaj ja ora jahui. ¹⁹ Pero ja ma' yilahuon ja ora jahui, sbej ni oj jacuc ja yenlea. Ta ay c'a jas jc'ulani, oj ni yale ja yenlea. ²⁰ Pero ja huinique jumasa iti, quechan yilahuone cuando ti ajyiyon ja ba yoj sunta ja judio jumasa. Ta ay c'a jas cala ja ora jahui, a yale huego ja yenle ba. ²¹ Eso sí, ay jas cala t'usan. Cala que huax c'uan que oj to sac-huuc ja ma' huax chami. Ti jobo yilea: ¿Ja' ma jmul ja iti? xcutaje. ²² Yajni ch'ac yab ja jastal it ja gobierno Felixi, ti yalaa: —Jijlanic, ti to oj cho jtojbestic otro c'ac'u. Cuando xac ja comandante Lisiasi, oj job yi jastal ay ja hua pleitoexi, xyutaj ja cristiano jumasa. Jach sc'ulan ja Felix como yabunej xa lec ja abal it yajc'achil huane sc'uajel ja cristiano. ²³ Jayuj ti yal yab ja capitán que oj yaa can ja ba preso ja Pablo, pero aahuic ochuc ja yamigo jumasa ba oj ochuque loil soc ba oj aajuc yi ja jas huas sc'ulan neseditari. ²⁴ Ti ec' chaboxe c'ac'ua. Ti cho c'ot ja Felix ja tihui soc ja xcheum Drusilai. Ja xcheumi, judia nia. Ti seca spayjel ja Pablo ba oj jac yal ja jastal huas sc'uan ja Jesucristo. ²⁵ Jaxa Pablo jel aay ja jas yala ja ora jahui. Yala que sbej oj ajyucotic toj. Staa ti' ja jcuerpotiqui, que mi bi oj jelxucotic soc, cho yala jastal oj cho caatic cuenta ja último c'ac'u.

Cuando ch'ac yab ja jastal it ja gobierno Felixi jel och juntiro ja xihueli. Ti yalaa: —Tz'acatal, cax xa. Cuando ay jtiempo otro c'ac'u, ti oj cho jpayaa, xchi. ²⁶ Como ja yeni, quechan huan smajlajel ta ay modo oj aajuc yi taq'uin yuj ja Pablo, ti oj ya huaj librea, jayuj jitzan vuelta ni spaya ba oj lolanuc soca. ²⁷ Chab jabil ni ec' ja jastal jahua, entonces ja Felix ti xa aaji eluc ja yatel gobiernoiili. Syama can ja yatel jun huinic sbiil Porcio Festo. Como ja Felixi, jel sgusto oj can soc lec ja judio jumasa, jayuj mi ya eluc ja ba preso ja Pablo.

Ja Pablo iiji och ja ba sti sat ja Festo

25

¹ Jaxa Festo ti huaj ja ba Cesarea ba oj sc'ul recibir ja yatel gobiernoiili, jaxa ec' ja yoxil c'ac'u, ti huaj ja ba Jerusalén. ² Jaxa tihui ja sepeil ja pagre jumasa soc ja judio ja ma' mas nihuan ja yatelei, ti ochye parte soc ja gobierno Festo. Ch'ac ni huaj yale yab ja jastal ja smul ja Pablo. ³ Ti sc'anahue yi jun nihuan pavora ta mi oj bob sec spayjel ja Pablo oj jacuc ja ba Jerusaleni, como chapan xa ni yujile ja yenle ti oj smile ja ba beji. ⁴ Pero ja Festo ti yalaa: —¿Pero jas sbej? Ja yeni ti ni lutan c'ot preso ja ba Cesarea, jaxa queni huax c'ulan pensar ti oj huajcon ja c'ac'u jumasa iti. ⁵ Ja huenlex ja ma' sbej ni oja tojbesexi, t'ilan oj huajaníc jmoc ja ba Cesarea, jaxa huinic jahui, ta meran c'a ay ja smuli, ti oja tojbes abajex soc ja tihui, xchi ja Festo. ⁶ Ja Festo ti ajyi mojan lajune c'ac'u ja ba Jerusaleni, ti cumxi ja ba Cesarea. Jaxa ba xchabil c'ac'u, ti huaj ja ba juzgado, ti seca spayjel

ja Pablo, ⁷ Jaxa cuando och ja tihui, huaj to yile, ti xa saculcul ec' ja judio suinquil ja Jerusaleni. Ti och xchole ja jastal ay ja smul ja Pablo pero ja jas ch'ac yalei, nihuan mulal juntiro sleahue yi. Pero mey sprobare, ti ta huax ch'ac jom yabalea. ⁸ Entonces ja Pablo, ti cho och c'umanuc ja yena. Ti yalaa: —Ja queni, mi huanucon pleito soc ja sley ja judio jumasa, soc mi jas huax cala sbaj ja jtemploticoni, soc mey xtaa ti' malo ja jgobiernotic ja ba Roma, xchi ja Pablo. ⁹ Pero ja gobierno Festo, como huas sc'ana oj can soc lec ja judio jumasa, jayuj ti sobo yi ja Pablo: —¿Huan ama xa c'ana ti oj tojbess abajex ja ba Jerusalén ja huen Pablo? ¹⁰ Ti yala ja Pablo: —Ja queni mi sbejuc huax cabi porque ti xa ayon ja ba hua c'abi, jaxa hueni ti ni aya ba sc'ab ja jgobiernotic ja ba Roma. Sbej ni huen oja tojbeson ja ili. ¡Pero suinquilon ja Roma ja quen tac! Como ja jmoj judioili mi ni ay jmul soca. Huan nix cho anaa ja huen chomajquili. ¹¹ Ta meran c'a jel nihuan ja jmul yujilei entonces bob ta sbej ni oj chamcona. Mi ni oj bob jcolta jbaja. Oj ni chamcona. Pero ta puro c'a mentira ja jas huax yalahue jbaj ja yenlei, mi ni modo oj bob ahuaon ja ba sc'ab ja yenlei. Huax c'ana que ja' mismo ja jgobiernotic ja ba Roma oj stojbeson, xchi ja Pablo. ¹² Ja Festo cuando ch'ac yab ja jas yala ja Pablo, ti yiaj yabal ja smoj jumasa. Ti yalaa: —Entonces ja hueni huaxa c'ana huajan ja ba sti sat ja jgobiernotic ja ba Roma ta jachuqui. Pues caax, x'utji ja Pablo.

Ja Pablo iiji och ja ba sti sat ja rey Agripa

¹³ Ti ec' chaboxe c'ac'ua. Ti huaj ja ba Cesarea ja rey Agripa soc ja Berenice ja xcheumi. Ja' huaj yulataye ja Festo. ¹⁴ Como tejc'ajiye chaboxe c'ac'u ja tihui, jayuj ja Festo ti yal yabye ja jastal ay ja Pablo: —Tey jun huinic ja ili. Yen to ya och can preso ja Felixi. ¹⁵ Jaxa cuando huajyon ja ba Jerusaleni, ja sepeil ja pagre jumasa soc ja banquihal jumasa yujile ja judio ti och yale cab jastal ay ja smul ja Pablo. Huas sc'ana que oj caa permiso ba oj xch'aye snaajel. ¹⁶ Pero ja queni cal yab que mi jachucuc ja jleytic ja quentic ja romanootiqui. Mi jleyuctic ba oj caatic miljuc jun cristiano ta mi c'ax jac ja ma' huan sleejel ja smuli. ¿Jastal oj bob scolta sbaj ja ma' huan leejel ja smul ba? Jach ni cal yabyea. ¹⁷ Jayuj ja cuando julye ja judio jumasa ja ili, mi ca ec' mas tiempo, jayuj ja el ja c'ac'u ja ba xchabil c'ac'u ti huaj tojbese ja ba juzgado. Jeca spayjel ja Pablo. ¹⁸ Jaxa scondra jumasa, ja smul huas sleahue yi, jel tuc cabi. Mi jachucuc como jastal huax c'ulan pensar ajyi ja queni. ¹⁹ Quechan huas staahue ti' ja sreligionei. Ay bi jun Jesús cham ta, jaxa Pablo huan bi yaljel que sac'an bi. ²⁰ Ja queni mix naa jas oj c'uluc soc ja cosa jahui, ti jobo yi ja Pablo ta huas sc'ana oj huaj tojbesjuc ja ba Jerusaleni. ²¹ Pero ja yeni sc'ana que oj bi tojbesjuc ja ba sat ja gobierno Augusto, jayuj cala que oj cho aaji och can ja ba preso masan to huax cala oj jec ja ba sti sat ja gobierno, xchi ja Festo. ²² Ti yala ja rey Agripa: —Pero ja queni huax c'ana oj cab jastal ay ja huinic jahui. —Pues lec, ti xa macla ja jecheli, xchi ja Festo. ²³ Yajni el ja c'ac'u ja rey Agripa soc ja xcheum Berenice ti huajye

ja ba jun cuarto pero xpocholjiye xta och soc ja sc'uei. Tzatzjele lec ochye. Jaxa ba spatic ja yenlei, ti nochane och spetzanil ja sepeil ja soldado soc ja ma' ay yatele ja ba chonab jahui. Jaxa Festo ti seca spayjel ja Pablo. ²⁴ Cuando c'oti, ti yala ja Festo: —Rey Agripa, apetzanilex ja janec' ti tzomanex ja ili, ti xa ay ba sti ja hua satex ja huinic iti. Jitzan ja judio jumasa jac yale cab jasunc'a ja smul ja huinic iti. Cuando ti ayon ja ba Jerusalén, yalahue cabi. Cuando cumxiyon ja il ba Cesarea, cho jacye. El ta jgana porque quechan huax jac yale cabi que t'ilan bi oj chamuc. ²⁵ Pero ja queni lajan soc mi sbejuc huax cab oj chamuc. Como yen mismo sc'ana oj jecjuc ja ba sti sat ja gobierno Augusto, jayuj ti xa oj jec ja tihui. ²⁶ Pero como t'ilan oj jec yi jun juun ja señor gobierno, pero como mix naa jas oj tz'ijba ja juun jahui, jayuj jeca spayjel ja ba sti asatex ja huenlexi. Pero ja huen, rey Agripa, huax quiaj lec ja huabal. Yajni xch'ac ajob yi, ti oja hual cab jastal oj bob jtz'ijba ja jcarta. ²⁷ Mi c'a, quechan c'a jboboil oj jec jun presoanum y mi oj bob cal jas sbej ja smuli.

Ja Pablo ch'ac yal jastal ay ja ba sti sat ja rey Agripa

26

¹ Entonces ja rey Agripa ti yal yab ja Pablo: —¿Ay ama jas oj bob oja hual cabi? Ja Pablo ti sachá ja sc'abi, ti c'umania: ² —Ay nia, señor rey Agripa porque ja judio jumasa jel ja jas huax yalahue jbaji, jaxa quen ja huego huax c'ana cala huab ja mero smeranili. ³ Como ja hueni huan ni xa naa

jastal ja jcostumbreticoni ja janec' judiooticoni. Ja huabunej ni lec jastal jel ni huala ochticon c'umal yuj ja jas ni huax c'uanticoni. Jayuj huax cala huab ta oj bob ahuaa hua pasensia, maclayon ahuille.

Ja Pablo yala jastal ay ajyi cuando mi to suchi ja sc'ujoli

⁴ Spetzanil ja judio jumasa huan ni snaahue jbaja desde jch'inil. Huan ni snaahue jbaj cuando ti ajyiyon ja ba jlugari soc cho huan ni snaahue jbaj cuando ti huajyon ja ba Jerusaleni. ⁵ Ja yenlei huan ni snaahuea - oj bob yale ta huas sc'anahuei, que desde jsolteroil, ochyon fariseoil, iday, ja fariseo, mas jel tzatz ay juntiro soc ja jreli-gionticoni. ⁶ Jaxa huego, spavor ja yenlei, jayuj ti ayon ja ba sti ja hua satexi. Ja' mero jmul yujile, yuj ja huax cala que oj to sac-huuc ja ma' huax chamyeyi, como jach ni alji yabye ja ma' ec' pax ta cujticon yuj ja Diosi. ⁷ Spetzanil ja lajchauc'ole jau ja sbaj Israeli, huanticon ni smajlajel jas ora oj c'ot smeranil ja jastal yala can ja Dios que oj ni sac-huuc ja cristiano. Como jach alji yabyea, jayuj c'ac'u acual huala cooticon mec'an ja ba sti sat ja Diosi. Huax cateltaticon ja Diosi. Señor rey Agripa, ja queni ja' ni huanon smajlajel jas ora oj c'ot smeranil ja jahui, jayuj jach ni huax c'uanticona, iday, ja jmoj judioili, ja mero jmul yujile. ⁸ ¿Mi ma xa c'uan ja huenlex ba, que ja Diosi oj ni ya sac-huuc ja ma' huax chami?

Ja Pablo yala jastal huax yixtalaan ja creyente ajyi

⁹ Jach ni ja quen ajyi. Mix bob cab ja sbiil ja Jesús sbaj Nazaret. Cuando huax cabi, jel huax

q'ue jcoraja. Mix naa jas oj c'ul yi. ¹⁰ Jaxa ba Jerusaleni, quixtalaane ni leca. Hasta jc'ana yi permiso ja sepeil ja pagre jumasa ba oj ca ochuque preso jitzan ja creyente jumasa, jaxa cuando huax miljiye, ti ni ayon ja queni. ¹¹ Mi na' jaye vuelta caa yi lec castigo siquiera ba oj yae can ja Jesús jahui. Jach ni jc'ulan ja ba spetzanil ja quiglesiaticoni. Jel coraja quilahue juntiro. Cuando huax nutzjiye ja ba otro lugari, ti nochanon ec' soquea.

*Ja Pablo yala jastal sc'uan ja yeni
(Hch. 9:1-19; 26:12-18)*

¹² Pero jun vuelta ti huajumon ja ba Damasco pero jecubalon ni yujile ja sepeil ja pagre jumasa. Ay ni yauneje qui jun juun ba oj bob jyam ja creyente jumasa. ¹³ Pero señor rey, ja ba nalan beji como mojan culan c'ac'u, ti quila co jan jun luz ja ba satq'uinali, pero huax lijpi juntiro. Ch'ac soybayoticon ja janec' jmoj jbajticoni. Eso sí, leman ja c'ac'u pero ja luz iti, mas jel tzatz lijpi. ¹⁴ Ch'ac ya mocoticon man luum. Ti cab jun c'umala, jaxa c'umal jahui, ja' ni ja jc'umalticon hebreo: Saulo, Saulo, ¿jasyuj huaxa huixtalaanon eq'ui? Ja hueni lajana soc ja c'ac'al toro cuando mi to c'ajyeluc soc ja staq'uinil sni cubo. Huen ta ni huaxa yajbes abaj atuch'ila, xchi ja c'umali. ¹⁵ Ti cala ja queni: ¿Mach aya huen ba Cajual? Jaxa Cajualtiqui ti yalaa: Quena ni ja Jesusoni. Quena ni huaxa huixtalaanon eq'ui. ¹⁶ Pero ja huego, q'uean tec'an porque ja hueni, jayuj huana yabjel ja jc'umali porque oj ni ahuateltayon ec'a. Oj ni ochan testigoil ja jas huana yiljel ja huego pero mi quechanuca. Ay to jas jitzan oja huil

eq'ue oj c'uluqui. Ja jahui, oj ni ch'ac ahual ec'a. ¹⁷Oj c'uluca librar ja ba sc'ab ja judio jumasa soc jach ni ja ba sc'ab ja ma' mi judiouqui porque ja huego oj jeca ba oj huajan soc ja ma' mi judiouqui, xyutajon. ¹⁸Oj huajan soc ja yenlei ba oja jam yi mas ja satei ba mi xa oj bejyuque ja ba q'uiq'uinali, ba ti xa oj bejyuque ja ba luzi. Oj eluque libre ja ba sc'ab ja Satanasi. Oj ajuque ja ba sc'ab ja Diosi. Oj sc'uucone ja queni. Oj ni c'ulajuque perdonar ja smulea. Oj ni ochuque cuenta soc ja ma' ch'ayubal xa ja smulei. Jach ni yala caba.

Ja Pablo sc'uan ja jas ch'ac yili

¹⁹Jayuj jc'uan ni ja quena, señor rey Agripa, como ti ni co jan ja ba satq'uinal ja c'umal jahui. ²⁰Jayuj ja mero bajtani, ti huajyon ja ba Damasco. Ti mero och jchol ja yabal ja Dios ja tihui. Ti cho huaj cal ja ba Jerusaleni, jaxa mas tzaani, ti huajyon ja ba sutanal ja lugar Judea. Cho jloilta yabye ja ma' mi judiouqui. Huax cal yabye que a suchuc ja sc'ujolei, a cumxuque soc ja Diosi. Ta huan c'a stucbes ja smodoei, oj yil ja cristiano que huax tucbi meran ja spensarei. ²¹Jach ni huax cala ec' yabyea. Ja' ni mero yuj syamahuone ja judio jumasa ja ba templo. Huas sc'ana oj smilone. ²²Pero como jel huas scoltayon ja Diosi, jayuj mi ni cumxion ja ba jpatica. Oj ni cal yab ja ma' mero snihuaquili soc oj cho cal yab ja ma' jel ch'in huax ilji. Ja jastal yala ja aluman-Dios jumasa ja ba najatei soc ja Moisesi, ja' ni huanon yaljel ec' ja queni. ²³Yalahue nia, ja Cristo t'ilan ni bi oj yii ja huocola. T'ilan ni bi oj chamuca pero oj ni sac-huuca. Bajtan bi oj sac-huuc ja yeni, ti xa bi oj

loiltajuc ec' ja ba spetzanil ja lugari. Oj bi aljuc yab ja jmoj judioili soc jach ni ja ma' mi judiouqui.

Ja Pablo fuerza huan soc ja Agripa ba oj och creyenteil

²⁴ Cuando ch'ac yal ja jastal it ja Pablo, ja Festo ti yalaa: —Ja huen Pablo, loco xa aya. ¡Jelxi ta ja hua huestudio! xchi ja Festo, pero tzatz lec yala. ²⁵ Ja Pablo ti yalaa: —Pero señor gobierno Festo, ja jas huax cala, razón nia. Mero smeranil nia. Mi loco ayucon. ²⁶ Lec yuj ja tey ja rey Agripa. Ja yeni huan ni snaa lec ja jas huanon yaljeli, jayuj soc spetzanil ja jc'ujol huanon xcholjel ja ba sti ja hua satexi. Huan nix naa que huas snaa spetzanil ja iti porque ja iti, mi nac'ul abaluc, como mi ni huax bob nacxuca. ²⁷ Jaxa huen rey Agripa, ¿mi ma huaxa c'uan ja jas yalahue can ja aluman-Dios jumasa ba? ¡Seguro huan ni xa c'uana! ²⁸ Ja rey Agripa ti yalaa: —Pablo, ¡como jel ja jas huaxa huala, mi nabén ta mi huan tox huaj na', ochyon ta creyenteil amoc porque jel ja jas huaxa huala tac! ²⁹ —Stz'acatal xa ni lec ja Diosi ta huan c'a la och meran yen, y ¡sc'an to Dios mi quechanuc ja huéni! Siquiera spetzanil ja ma' huane smaclajel ja jas huanon yaljeli. Porque ja queni, ja' ni mero huanon sleejel ja jmoja pero mi huax c'ana oj och scadenaile ja jastal ayon ja quen ja huego. ³⁰ Yajni ch'ac yal jachuc ja Pablo, ti q'ue ja reyi soc ja gobierno Festo soc ja Berenice. Spetzanil ja matic culan eq'ue ch'ac q'ueuque tec'an ³¹ Ti huajye ja ba otro cuarto ba oj sc'um sbaje lec. Ti yalahuea: —Ja huinic iti, mi ni jun sbej oj chamuc porque mey smul. Mi ni jun sbej que ti lutan ba preso, xchiye.

³² Ja rey Agripa ti yal yab ja gobierno Festo: —Mi c'a yen mismo sc'ana huajuc ja ba sat ja gobierno Augusto, sbej ni oja sijpuc aji, xchi.

Ja Pablo jecji ba Roma

27

¹ Cuando yalahue que oj xa jecjuc ja ba Roma sbaj Italia, ja Pablo soc ja smoj presoanumili ti c'ulajiye endregal ja ba sc'ab jun capitán sbiil Julio. Ja yeni huas sc'ulan mandar jun nole soldado jaxa soldado jumasa jahui, ja' ni yioje ja sbiil ja Augusto ja it ja ma' mero gobierno ay ba Roma. ² Ti q'ueticon jun barco ja sbaj chonab Adramitio. Ti bi oj huajuc ja ba chonab jumasa ja ba Asia. Cho ti ni ay jmocticon ja Aristarco it sbaj Tesalónica, jun chonab sbaj lugar Macedonia. ³ Ja ba xchabil c'ac'u ti c'oticon ja ba chonab Sidón, jaxa tihui jel tzamal ja jas sc'ulan ja capitán Julio. Stalna syaujulal ja Pablo ba oj sc'ul bestar ja yamigo jumasa, jaxa yamigo jumasa jel ni huax c'ulaji yi pavora. ⁴ Jaxa cuando elticon ja ba Sidoni, ti cho huajticon soc barco. Ti caaticon can ja yal lugar Chipre ja ba lado surdero jc'abticoni como ja iq'ui ti jacum ja ba lado sti jsaticoni. ⁵ Cuando huan bejyel ja barco jau ba q'ueeloticoni, jaxa quenticoni ti quilaticon can ja lugar ba Cilicia soc ja lugar ba Panfilia. Ti c'oticon ba chonab Mira, jaxa chonab jahui, ja' ni sbaj ja lugar Licia. ⁶ Ja tihui ja capitani ti staa jun barco sbaj Alejandría. Ti bi huajum ja ba Italia ja ba mojan stz'eel ja Roma, jayuj ti ya q'uecoticon ja ba barco jahui. ⁷ Jitzan ni c'ac'u bejyiticoni. Tacal tacal ni huajticoni. Jel huocol c'oticon ja ba sti ja

Gnido. Como ti to ni jacum ja ic' ja ba sti jsaticoni, ti ecticon ja ba sti ja lugar Salmoni. Ti quiajticon vuelta ja ba jun yal lugar Creta sbiil. ⁸ Jel huocol juntiro ecticon ja ba sti ja lugar jumasa jahui porque jel najat, pero c'oticon ba jun lugar sbiil Buenos Puertos. Mojan yioj sbaj soc ja ba chonab Lasea. ⁹ Jel xa jch'ayaticon ta ja tiempo pero ja ora iti, je xa xihuel ja sbaj huax bejyi ja barco ja ba yoj jai porque jel xa mojan ja tiempo oj jacuc ja iq'ui. ¹⁰ Jayuj ti yala ja Pablo: —Huinique, ja huego lajan soc jel oj quiitic juntiro ja viaje iti. Ay modo jastal oj ch'ay cujtic ja barco soc ja scarga, jaxa quentiqui, ¡saber ta mi oj ni chamcotica! ¹¹ Pero ja scapitan ja barco mi yaa yi caso ja jas yala ja Pablo. Ja' och yii yabal ja ma' huas syama ja barco soc ja ma' huan sc'ulajel mandar ja ba barco jahui. ¹² Ja lugar jau ba yaahue tec'an ja barco, cuando jel tzatz ja iq'ui, jel ni ja peligroa. Jayuj spetzanile huax yalahue que mas bi lec oj eluque ja tihui. Bob ta bi oj c'otuque ja ba Fenice, ja' ni jun lugar ba Creta ja ba huax yaahue tec'an ja sbarcoei porque ja tihui, mi ni bi huax ec' tzatz ja ic'a. Ta huan c'a bix c'otye ja tihui, ti bi oj smajlaye oj ec'uc ja st tiempo ja iq'ui.

Ja jastal ajyi ja tzatzal ic' ja ba mari

¹³ Cuando jach to huane sc'ulajel pensari, huaj to cabticon, ti jac jun ic'a ja ba jpaticticoni pero ja ic' jahui, jel ni tzamal jaca. Ti yalahuea: —Ja huego lajan soc ay modo jastal oj c'otcotic. Ti xa cho och ya bejyuc ja barco pero ti bejyiye ba mojan sti ja lugar Creta. ¹⁴ Jaxa cuando huan lec bejyel ja barco, jun ta repente cho jac jun tzatzal

ic' lec. Ti jac ja ba sti jsaticoni, jaxa ic' jahui, noreste sbiil yujile. ¹⁵ Pero jel tzatz juntiro. Huas slica ja barco. Mi ni modo huax bob bejyucoticon yuj ja ic' jahui. Jayuj jc'an moc jc'anticon, ti cho cumxiticon ja ba jpatictoni. ¹⁶ Jayuj ti huajticon ja ba spatic jun yal ch'in lugar sbiil Clauda, jaxa tihui, mi mero jel tzatzuc huax ec' ja iq'ui. Pero como ay jun yal ch'in barco jogan yuj ja nihuan barco ti q'ueeloticoni, jayuj jc'ulanticon pensar oj licticon q'ue ja ba yoj nihuan barco. Pero jel huocol q'ue cujticon. ¹⁷ Cuando q'ue ta cujticoni, ti yiaje ja tolan lazo jumasa ti xa stz'alahue lec ja stz'eel stz'eel ja barco jahui. Jaxa tihui, mojan xa quiojticon jun lugar sbiil Sirte. Pero huane xihuel, como jel ni ja jijcab ja ba sti ja jai, jayuj yaahue couc ja nihuan c'uutz jau huax ya bejyuc ja barco ja ba huas smaca ja iq'ui. Quechan pavor co ja c'uutz jahui, jaxa barco ti huaj jaa. Ja quenticoni, mi xa ay modo jastal oj bob jcolta jbjattoni. ¹⁸ Jaxa ba xchabil c'ac'u, jel to ni tzatz ay juntiro ja iq'ui, jayuj ti sipahue co ba yoj ja' ja carga tey ba yojol ja barco. ¹⁹ Jaxa ba yoxil c'ac'u, spetzanil ja steil ja barco ja ba mas ali, ch'ac caaticon eluc. Jipaticon can ja ba yoj ja'. ²⁰ Mi na' jaye c'ac'u musan juntiro ja satq'uinali. Mi ni t'un huax lemxi ja c'ac'u, jaxa acuali, mi ni jun c'anal quilaticon. Quechan puro ic'. Lom xta xuui huax jaqui. Calaticon jpetzanilticon que ti oj chamcoticon can ja tihui. ²¹ Ay xa jitzan c'ac'u mi ni ma' huax huaa cujticon. Ja Pablo ti q'ue tec'an ja ba jnalanticoni, ti yalaa: —Huinique, q'uelahuilex. Mi ahuaahuonex caso. Cala huabyex que oj cancotic ja ba Creta. Mi c'a, jel oj quiitic ja huocoli, xcutajex nia. ²² Jayuj ja

huego, tzatzalc'ujolan abajex. Mi ni ma' oj cham cujtica. Ja barco, sí, oj ni ch'ayuca. ²³ Porque ja acuale sea qui sbaj jun ángel, ja' ni seca qui ja Dios ja it ma' huax c'uani, ja' ni ja ma' huanon yateltajel ja huego. ²⁴ Ja ángel jahui ti yala caba: —Pablo, mi lom la xihui porque t'ilan oja c'ul abaj presentar ja ba sti sat ja gobierno ba Roma. Yuj ja hueni jayuj ja Diosi oj sc'ul librar spetzanil ja hua moj jumasa ja ba barco, xyutajon ja angeli. ²⁵ Jayuj, huinique, mi la xiuyex. Huax c'uan ja Diosi. Ja jas jac yal cab ja angeli, oj ni c'ot smeranila. ²⁶ Eso sí, ay modo oj ni cancotic ja ba nalan beji pero oj ni bob elcotic c'ot ja ba taquin lugara, xchi ja Pablo ja ora jahui. ²⁷ Ay xa chab semana ti huanticon bejyel soc barco. Ti xa ayticon ja ba jun ja' sbiil Adria. Cuando och ja acuali, ti cho jac otro vuelta ja iq'ui, pero jel tzatz juntiro, jaxa barco huax licji, huax cho mucji. Mojan nalan acual ja marinero jumasa ti snaahue que mojan xa ay sti ja jai. ²⁸ Ti sbisahue janec' to xchaanil ja ja' ja bayei. Treinta seis metro to bi. Ti cho bejyiticon otro jun maq'ue masa. Ti cho sbisahuea. Ti cho yilahuea, veinte siete metro xta. ²⁹ Huane xa xihuel repente oj staa sbaj soc ja ton ja barcoi, jayuj ti huajye ja ba stop ja barco. Ti yaahue co chane nihuac taq'uin ba jel al, mochan soc lazo, ba mi oj bob bejyuc mas ja barco. Mix yilahue ora oj eluc ja c'ac'u. Jel huane pensar juntiro. ³⁰ Pero ja marinero jumasa huas sc'ana quechan yenle oj eluque libre ja ba nihuan barco. Oj bi couque ja bay ja yal ch'in barco, ja' ba oj yaa can mas najat ja nihuac taq'uin ja sti ja barco cosaque mi bi oj bob snic sbaj mas ja barco. Pero

ja mero spensarei, ja' bi cuando ti xa aye ja ba yal ch'in barco jahui, ti xa bi oj bob spaque ajnel soca. ³¹ Pero ja Pablo ti huaj yal yab ja capitani soc ja soldado jumasa: —Ta huan c'ax huajye ja yenlei, ja huenlexi ay modo jastal oj ch'ac chamanic ja ili, xchi. ³² Jayuj ja soldado jumasa ti huaj sc'utze ja slazoil ja yal barco. Gana sipahue siquiera moc ma' oj eluc. ³³ Cuando sacbi ja q'uinali ja Pablo ti yalaa: —Ja huego la xa huaacotic porque ay xa chab semana mi ni huala huaatica soc mi ni huax och ja juayeltica. ³⁴ C'ulanic ja pavori. Huaanic t'usan porque jel ni t'ilana. Mi c'a, ¿jastal oj bob jcolta jbjatic ba? Porque mi ni ma' oj cham cujtica. Mi ni june ja stzotzil ja j'olomtiqui oj ch'ayuc. ³⁵ Ja Pablo ti syama jun pan. Ti och sc'an yi stz'acatal ja Dios ja ba sti sat spetzanil ja yenlei. Ti spila yilea. Ti och huauca. ³⁶ Cuando yilahue huan huael ja Pablo, ti cujlaji t'usan ja sc'ujolea. Ti cho och huauc ja yenle chomajquila. ³⁷ Jpetzanilticon ja janec' ayticon ja ba barco, dos ciento setenta seis. ³⁸ Cuando ch'ac huaaticoni, ja yenlei ti ch'ac sipe can ba ja' ja trigo ja it tey ba yoj barco ba mas oj yoopjuc ja yalal ja barco.

Ja jastal jom ja barco

³⁹ Cuando el ja c'ac'u ja marinero jumasa ti yilahue ja luumi pero mi snaahue jas lugaril. Pero yilahue que jel tzamal xojan ja jai soc ja ba sti ja ja' jahui, jel lajan ja luumi. Ti sc'uman sbaje ta oj bob yujile oj huaj ochuc ja barco ja tihui. ⁴⁰ Ti sc'utzuhue ja slazoil ja nihuac staq'uinil ja barco. Ti sipahue can ja ba yoj jai. Ti syopese ja smaniqueta ja barco ja ba huax maconi ba huax

yaahue yi vuelta ja barco. Jaxa ba sti sat ja barco ti ya q'ueuque ja nihuan c'uutz huax maconi huax bejyi ja barco. Tacal tacal huaj och soc ja iq'ui. ⁴¹ Jel ni tzamal huane huajel ajyia, iday, jun ta repente ti huaj ch'ican ja ba huas staa sbaj chab ja' ba huax jaqui soc huax huaji, jayuj huaj to snaa sbaje, can tz'apan ja barco ba yoj jijcabi. Ja sti sat ja barco tz'apan lec tzatz cani. Mi xa ni modo xbob nijcuc yujilea, jaxa lado ba stopi, huan xta spuctzin sbaj ja jai. Ch'ac el pedazo ja barco. ⁴² Ja soldado jumasa huas sc'ana oj ch'ac smil spetzanil ja presoanumi ba mi oj bob eluque ajnel soc noxel ⁴³ Pero comjiye yuj ja scapitanei. Ja yeni mi huas sc'ana oj chamuc ja Pablo. Ti yaa ordena: —¡Ja ma' huas snaa noxeli, jipa bajex ja ba yoj jai! ¡Elanic ja ba sti jai! ⁴⁴ Ta mi c'a xa naahuex, ¡iajic ja aq'uinter, chican jas teil huaxa taahuex ja ba spedazoil ja barco! xchi ja capitani. Jach ni ch'ac eluque c'ot sac'an jpetzanilticon ja ba sti ja jai.

Ja Pablo ti ajyi ja ba yal lugar ja ba Malta

28

¹ Cuando ch'ac ta elcoticon c'ot jpetzanilticon sac'ani, ti alji cabticon que Malta sbiil ja yal lugar jahui. ² Ja suinquil ja lugar jahui, jel lec yilahuoticon juntiro. Ti ya q'ueuque jun nihuan c'ac' lec ba oj c'atnucoticon, como huanticon q'uitc'onel yuj ja chee, como jel ni cho huan ja jaa. ³ Ja Pablo ti stzomo jan t'usan ja si' ba taquini. Ti ya ochuc ja ba yoj c'aq'ui. Cuando huan ochel yujili, huaj to yile, ti el jan jun mal chan ja ba si' jahui, como yab ja sq'uixnal ja c'aq'ui. Ti jac tz'olan ja ba sc'ab ja

Pablo, ti sc'uxua. ⁴ Ja suinquil ja yal lugar jahui, cuando yilahue ti quenubal ja sc'ab ja Pablo, ti och yal sbajea: —Ja huinic iti bob ta milhuanel. Eso sí, el jan sac'an ja ba yoj mari pero ja Diosi oj ni yaa yi ja scastigoa. T'ílan ni oj chamuca, xchiye xta. ⁵ Pero ja Pablo stzijun ja sc'ab ja ba yoj c'aq'ui ti co ba yoj c'ac' ja tan chani. Mi ni jas sc'ulana. ⁶ Spetzanile huane smajlajel que ta oj sitz'uc ja sc'abi, jaxa tuqui huax yalahue que jun ta repente oj moc' luum ja Pablo. Oj ni bi chamuca. Pero iday, cuando yilahue mi ni jas huas sc'ulani, ti yalahuea: —Ja iti, bob ta dios, xchiye. ⁷ Jaxa mojan ja bayoticoni, tey ja sluum ja sepeil ja yal lugar jahui, Publio sbiil. Ja yeni slocohuoticon ja ba snaji. Oxe c'ac'u ti ajyiticon ja tihui. Jel lec yilahuoticon. ⁸ Jaxa stat ja Publio baan eq'ue. Jel ja sc'ajc'ali, cho ay yioj sintería. Ja Pablo ti huaj yile. Sc'uman ja Dios yuj ja yeni, ti ya cajan ja sc'ab ja ba scuerpo, iday, huaj to yabi, lec xa ay. ⁹ Jaxa ma' yab yabilal ja iti, ti ch'ac jacuque ja ma' malo ay ja ba sutanal ja yal lugar jahui. Ch'ac ni tojbuque spetzanilea. ¹⁰ Jel ni lec juntiro ja smodoei. Jel tzaamal ja jas sc'ulan quiticoni. Jayuj cuando oj xa elcoticon soc ja barco, ch'ac yaa quiticon spetzanil ja jnesesidaticon ja ba beji.

Ja Pablo c'ot ja ba Roma

¹¹ Pero como ja ba yal lugar jahui, oxe ixau ni ti canticon. Cho ti ajyi jun barcoa. Ja suinquil ja barco jahui, ja' huane smajlajel oj ec'uc ja stiendo ja iq'ui. Jaxa cuando el ja barco, ti huajticon soca. Sbjaj ni Alejandría ja barcoi, jaxa sbaj scostilla ja barcoi, ti pac'an ec' ja sdibujoil ja c'ulubal diosi. Ja

juni, Cástor sbiil, jaxa juni, Pólux. ¹² Ti c'oticon ja ba chonab Siracusa. Oxe c'ac'u ajyiticon ja tihui. ¹³ Cuando elticon ja tihui, ti bejyiticon ba mojan sti ja jai. Ti c'oticon ja ba chonab Regio. Ja ba xchabil c'ac'u ti jac jun ic' ja ba lado jpatiticoni, jaxa ba yoxil c'ac'u ti c'oticon ja ba chonab Puteoli. ¹⁴ Ja ba chonab jahui ti jtaaticon chaboxe quermanotiqui. Ti slocohuoticon ja ba snajei, jayuj ti canticon jun semana soc ja yenlei. Jaxa cuando elticon ja tihui, ti xa huajticon man ba Roma. ¹⁵ Ja quermanotic tey ba Roma yabye yabalil que ti xa huajumoticon ja tihui, jayuj ti xa jac staoticon ba nalan bej. Ti to jac staoticon ja ba jun lugar Foro de Apio sbiil, jaxa tuc quermanotiqui ti cho staahuoticon ja ba lugar Tres Tabernas. Jaxa Pablo cuando yila, ti sc'ana yi stz'acatal ja Diosi. Jel juntiro ja sgusto. ¹⁶ Cuando ti c'oticon ja ba Roma, ja capitani ti sc'ulan endregal ja presoanum jumasa. Yaa ba sc'ab ja sepeil ja soldado jumasa ja tihui pero ja Pablo ti aaji ba jun naitz. Quechan ti talnanubal yuj jun soldado.

Ja Pablo sloilta ja yabal ja Dios ja ba Roma

¹⁷ Yajni ec' oxe c'ac'u ja Pablo ti seca spayjel spetzanil ja judio ja matic ay yatel ja ba yiglesia ja judio jumasa ja ba Roma. Yajni ch'ac ta staa sbaje, ti xa yala ja Pablo: —Quermano jumasa, ja queni mi jas jc'ulan yile ja jmojtíc judioili soc mey xc'oco ja scostumbre ja ma' ec' pax ta cujtiqui pero iday, yaahuone ja ba sc'ab ja romano jumasa ja ba Jerusaleni, jaxa yenlei, slutuhuone ba preso. ¹⁸ Cuando ti huajyon ja ba sti sat ja ma' ay yateli, yajni yabye ja jas cala, huas sc'ana oj sijpucone como mi bi sbejuc huax yabye oj chamcon. ¹⁹ Pero

ja jmojtíc judioili, jel c'aq'ue, jayuj ja queni ti cala que oj jac tojbesjucon ja ba sti sat ja gobierno sbaj ili. Eso sí, ja yenlei jel coraja huax yilahuone, pero ja queni, mi ni t'usan ay jpleito soque huax cabi. ²⁰ Jayuj jeca payjelex ja huenlexi. Huax c'ana oj quil ja hua satexi, oj c'umuquex. Ja quentiqui israeleñootic nia. Ay ni jun snihuanil jc'ujoltica ay to ni jas oj quiltica. Ja' ni mero sbej, jayuj q'uelahuilex jastal ay ja jcadenail yujile tac. ²¹ Ti yala ja yenlei: —Ja quenticoni, mi ni t'un huax cabticon ja jastal iti. Mi ni june ja ma' tey ba Judea huas seca quiticon carta soc mi ni june ja jmojtíc judioil ja ma' huax c'otye ja tihui, jmi huas staahua ti' malo ja huen tac! ²² Pero jel gusto oj maclaticon ja jas huaxa c'ana oja hual cabticoni. Huax naaticon que ba spetzanil parte coraja huax iljiye ja ma' huas sc'uan ja yajc'achil abal iti, xchiye. ²³ Ti sc'uman sbaje jas c'ac'uil oj cho jacuque otro vuelta, jaxa c'ac'u yalahuei, jitzan cristiano ni staa sbajea. Ti stzomo sbaje ja ba naitz ja bay ja Pablo. Jaxa Pablo, desde sachel q'ue ja sloili, masan och ja c'ac'u, pero ja' ni ja sloil ja jastal oj bob c'ulajucotic mandar yuj ja Diosi. Yala jastal iti ba oj bob yabye slugaril que ja Jesusi, ja' ni ja Cristo huane smajlajeli, como ja' ni huan sq'ueljel ja smandar ja Moisesi soc ja slibro ja aluman-Dios jumasa. ²⁴ Ay ni ma' sc'uan ja jas yala ja Pablo, soc ay ma' miyuc. ²⁵ Tuctuquil ja spensare ja ora jahui, jayuj ti elye ja tihui. Cuando yila ja Pablo que huan xa stulu sbaje, ti yalaa: —Meran ni ja jas yala ja Espíritu Santo ja yora yiaj majan ja sti ja Isaiasi, jaxa ma' ec' pax ta cujtiqui, alji ni yabyea: ²⁶ Cax al yab ja cristiano jumasa iti que tola vida

oj smaclaye pero mi oj sc'uluque entender. Xchabil ja sate ti oj ajyuc botan, pero lom nia. Mi oj yile q'uinal.

²⁷ Porque ja sc'ujolei, jel xa ch'uuy ch'ac ta huajuc. Eso sí, huax yabye q'uinal, pero toj eq'uel huax ec' ba otro lado. Gana huas smacahue ja satei ba mi oj yile. Ay xchiquine pero mix yabye q'uinal. Mi huax yaa sc'ujole. Mi xa huax jacye jmoc ba oj ca aajuc tojbuque.

Huan ni xa naahuex que jach ni huax yala ja suun ja Isaiasi. ²⁸ Lec ay, ja huego ti c'ot tic'an ja c'ac'u ja ba ja huenlexi. Ja huego, ja ma' mi judiouqui oj ni yabye slugarila. Oj ni bob c'ulajuque librar ja yenle yuj ja Diosi. ²⁹ Yajni ch'ac yal jachuc ja Pablo, ti huajye ja judio jumasa. Ti och bulbunuque sbaj ja Pablo. ³⁰ Ja Pablo ti can chab jabil ja ba naitz jau huan stupeli. Chican ja ma' huax huaj ilhuanuqui, jel gusto huax yila ja Pablo. ³¹ Tola vida ja' ni huan sloiltajel ja jastal oj bob caa jbjatic ba oj sc'ulucotic mandar ja Diosi soc ja' ni mero huan seejel ja jastal ay ja Cajualtic Jesucristoi. Libre juntiro ay huax yala ja yabal ja Diosi. Ti ch'aca.

Ja yajc'achil testamento sbaj ja cajualtic Jesucristo New Testament in Tojolabal (MX:toj:Tojolabal)

copyright © 1972 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tojolabal

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tojolabal [toj], Mexico

Copyright Information

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tojolabal

© 1972, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

CXXX

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

763315ea-6d79-5e72-b3f1-cc6278e267e7